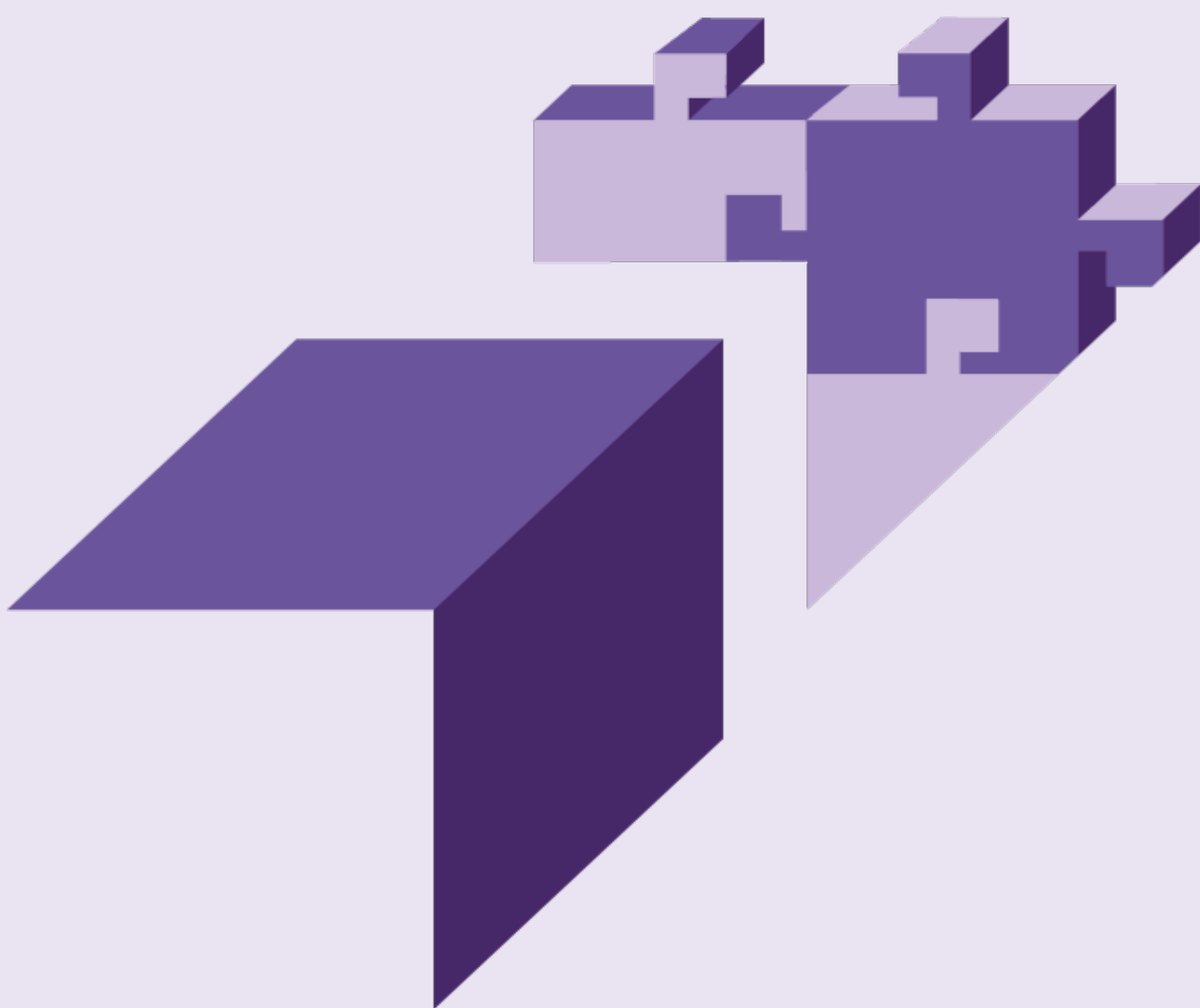

2022

Årsredovisning

Info 0725

**tillväxt
verket**

The logo for Tillväxtverket, featuring a stylized 3D block graphic to the right of the text. The block is composed of several rectangular sections in different shades of purple, creating a sense of depth and movement.

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige.

Det gör vi genom att stärka företag och regioner. Vi erbjuder kunskap, nätverk och finansiering. Det ger direkt nytta och förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar.

Tillväxtverket är en nationell myndighet med regional närvaro på nio orter. Vår vision är "Ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar."

Förord	4
Vårt uppdrag	5
Vår organisation	7
Ledningsgrupp	8
Styrelse	10
Resultatredovisning	12
Finansiell redovisning	88
Intern styrning och kontroll 2022	124

Förord

Tillväxtverkets uppgift är att stärka Sverige genom att stärka företagens konkurrenskraft. Vår verksamhet utgår från företagens behov, deras utmaningar och möjligheter i en global ekonomi i ständig förändring.

Vi är den nationella aktören och den myndighet som är central för politikgenomförande inom den regionala utvecklingspolitiken, näringspolitiken och den sammanhållande landsbygdspolitiken.

Inom alla dessa områden har vi genomfört viktig och målmedveten verksamhet under 2022. Parallellt med avvecklingen av korttidsstödet har vi även riggat och startat upp den nya programperioden 2021–2027 för de åtta europeiska regionala strukturfondsprogrammen, Nationella regionalfondsprogrammet och Interreg Öresund–Kattegat–Skagerrak.

Stort tack till alla som har bidragit!

Vi är nu på väg in i en ny fas efter pandemiåren och det är en väldigt spännande och formativ period. Det är mycket som sker med ny mandatperiod, programperiod, den gröna omställningen, EU-ordförandeskapet, nya uppdrag och ett successivt avslutande av korttidsuppdraget.

Under 2022 följde vi med spänning och oro förändringar i omvärlden som påverkar den världspolitiska kartan och svensk ekonomi.

Det som händer i vår omvärld påverkar flera olika delar av verksamheten såsom verksamt.se, landsbygdsfrågorna, livsmedelsstrategin, omställningsfrågor, kompetensförsörjning, industrins omställning, samhällsplaneringens betydelse och vår roll gentemot företag, regioner och andra myndigheter.

Summerat har vi full fart framåt i alla de viktiga uppdrag och uppgifter som vi har idag och vi är beredda att ta oss an nya utmaningar när sådana kommer.

Elisabeth Backteman, generaldirektör

Vårt uppdrag

Uppgifter, erbjudanden och mål

Tillväxtverkets huvuduppgifter är att främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt i alla delar av landet, och att genomföra delar av den europeiska sammanhållningspolitiken.

Vi ska verka för att regeringens mål för näringspolitiken respektive den regionala utvecklingspolitiken uppnås.

Vi har sammanfattat och konkretiserat vårt uppdrag i vår verksamhetsidé: Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft.

Konkurrenskraft skapas av innovativa och växande företag som verkar i attraktiva regioner, och som utvecklar den svenska ekonomin i takt med förändringarna på globala marknader.

Våra erbjudanden

Vi erbjuder våra målgrupper och intressenter kunskap, nätverk och finansiering.

Kunskap om företag och regioner

Vi utvecklar och förmedlar kunskap om svenskt näringsliv och de utmaningar och möjligheter som företag och regioner har. Kunskapen har vi liksom andra nationella aktörer och regioner nytta av i arbetet att stärka konkurrenskraften.

Nätverk för effektiv samverkan

Vi samverkar med offentliga och privata organisationer i en rad olika nätverk. Vi sammanför dessutom nationella myndigheter och organisationer med aktörer som verkar regionalt och lokalt för att samhällets resurser för stärkt konkurrenskraft kan användas effektivt. Vi samarbetar även över landsgränser, bland annat runt Östersjön och inom EU.

Finansiering som stärker näringslivet

Vi bidrar till att affärsidéer med potential för finansiering. Detta gör vi genom egna insatser och genom att informera och sprida kunskap om möjligheter till kapitalförsörjning. Finansiering är också ett viktigt verktyg i arbetet för regional utveckling. Vårt största enskilda uppdrag är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional tillväxt och sysselsättning. Merparten av vår finansiering är i form av projektmedel och går via offentliga aktörer. Vi ansvarar också för fördelning av verksamhetsbidrag och företagsstöd.

Våra mål

I våra uppdrag arbetade vi utifrån tre övergripande mål:

Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft i företag

Bidra till hållbar tillväxt och att svenskt näringsliv blir konkurrenskraftigt genom små och medelstora företag.

Villkor och förutsättningar för företag

Bidra till att företagen får bättre förutsättningar med enklare och mer attraktiva villkor.

Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling

Främja en hållbar regional tillväxt och bidra till att utvecklingskraft i alla delar av landet tas tillvara och utvecklas.

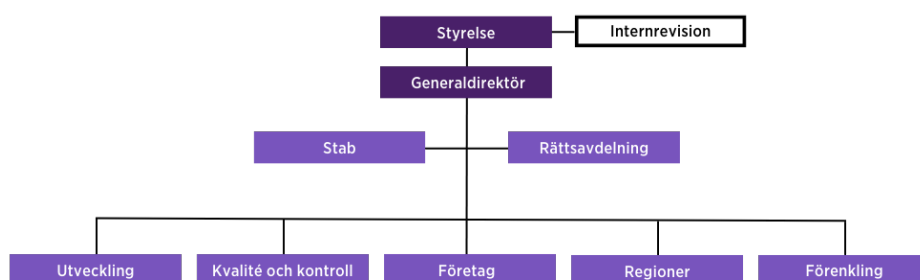
**Tillväxtverket
arbetar för att
stärka företagens
konkurrenskraft.**

Vår organisation

Medarbetare och organisation

Tillväxtverket har medarbetare på nio kontor. Vi finns i Malmö, Göteborg, Jönköping, Örebro, Stockholm, Gävle, Östersund, Luleå och Arjeplog. Antalet årsarbetskrafter var 942 under 2022.

Verksamheten är indelad i sju avdelningar.

Tillväxtverket leds av en styrelse som ansvarar för verksamheten inför regeringen. Generaldirektören ingår i styrelsen och ansvarar för den löpande verksamheten i enlighet med styrelsens direktiv och riktlinjer.

Ledningsgrupp

Elisabeth Backteman

Generaldirektör för Tillväxtverket
Tidigare statssekreterare på Justitiedepartementet och Näringsdepartementet
Fil. kand. i statsvetenskap, Stockholms universitet
Ordförande i Styrelsen för Samhällsnytta AB

Lars Wikström

Stabschef
Tidigare avdelnings- och enhetschef på Nutek och Tillväxtverket
Pol. kand. och magisterexamen inom kvalitets- och ledarskapsutveckling, Mittuniversitetet

Tove Kockum

Rättschef
Tidigare enhetschef på Konkurrensverket och ämnessakkunnig på Justitiedepartementet
Jur. kand. Stockholms universitet, Post Graduate Diploma, EC Competition Law, King's College London

Johanna Pauldin

Avdelningschef Korttidsstöd och (from 1 november 2022) tillförordnad avdelningschef Kvalitet och Kontroll
Tidigare biträdande avdelningschef och tf enhetschef på Tillväxtverket
Pol. kand. Uppsala universitet

Lena Carlsson

Avdelningschef Utveckling
Tidigare Digitaliseringskommissionen, Vice President Melbourne IT, ämnesråd Näringsdepartementet
MBA Australian Graduate School of Management, LLM University of Illinois, Jur. kand. Stockholms universitet

Tim Brooks

Avdelningschef Företag
Tidigare departementsråd och sekretariatschef på Näringsdepartementet
BA, University College Cork, Irland

Anna Johansson

Avdelningschef Förenkling
Tidigare enhetschef på
Tillväxtverket
Jurist och Civilekonom
Stockholms universitet

Patrik Sällström

Tillförordnad avdelningschef
Regioner
Tidigare avdelnings-, region-
och enhetschef på
Tillväxtverket,
planeringsdirektör på
Länsstyrelsen
Civilekonom,
Handelshögskolan i Umeå

1 januari–30 juni

Gunilla Nordlöf

Generaldirektör

1 januari–30 augusti

Francisca Ramsberg

Överdirektör

1 januari–30 oktober

Richard Källstrand

Avdelningschef Kvalitet och kontroll

Styrelse

Kristina Alsér, ordförande

Ledamot sedan 2014 (juli)

Ordförande i:

Mercatus Engineering AB

Arkitektbolaget AB

Lojala turistbyrå

Ledamot i:

Södra Skogsägarna

Familjen Kamprads stiftelse

Entreprenörinvest AB

Carl Melin

Ledamot sedan 2017 (augusti)

Forskningsledare i
tankesmedjan Futurion AB

Fil. dr. statskunskap

Styrelseledamot i Stiftelsen
Tekniska Museet

Ersättare i Haninge Holding AB

Margareta Dahlström

Ledamot sedan 2017 (augusti)

Professor i kulturgeografi vid
Karlstads universitet

Ledamot i Reglabs styrelse

Sara Wallin

Ledamot sedan 2017 (augusti)

Vd för Chalmers Ventures AB

Ledamot i:

styrelserna för Göteborgs
universitet

Västsvenska

Handelskammaren

Seafire AB

Finanskompetenscentrum

styrelsen för Länsförsäkringar
i Göteborg och Bohuslän

Per Grankvist

Ledamot sedan 2018 (april)

Journalist och expert på
hållbarhetsfrågor

Styrelseledamot i Vad Vi Vet
Media och Data Act Lab

Mikael Westberg

Ledamot sedan 2021 (oktober)

Särskild utredare

Ledamot i:

Domstolsverkets insynsråd

Myndigheten för
arbetsmiljökunskaps-
insynsråd

Styrelseledamot i Stiftelsen
Kungafonden med folket för
fosterlandet

Hellen Wohlin Lidgard

Ledamot sedan 2022 (juli)
Civilingenjör och entreprenör
inom tech.

Styrelseordförande i Quantum
Leap Consulting, Yellow Elk
och Baloo Learning.

Styrelseledamot i Nordstjernen
Growth och Soltech Energy
Solution

Elisabeth Backteman

Generaldirektör för
Tillväxtverket

Tidigare statssekreterare på
Justitiedepartementet och
Näringsdepartementet

Fil. kand. i statsvetenskap,
Stockholms universitet

Ordförande i Styrelsen för
Samhällsnytta AB

Tove Kockum

Rättschef
Styrelsens sekreterare

1 januari–30 juni 2022

Gunilla Nordlöf

Generaldirektör

Ledamot 2012–2022

1 januari–30 juni 2022

Amir Sajadi

Entreprenör och grundare av Järvaskolan

Ledamot 2018–2022

Resultatredovisning

Resultatredovisningen beskriver hur Tillväxtverket under 2022 tog sig an uppdraget att stärka företagens konkurrenskraft.

Resultatredovisningen av 2022 års verksamhet följer strukturen i Tillväxtverkets regleringsbrev och instruktion. Respektive avsnitt anger vilka återrapporteringskrav (ÅK), regleringsbrevsuppdrag (U) och pågående uppdrag (PU) enligt regleringsbrev samt vilka uppgifter (§) enligt förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket, som avsnittet omfattar. Uppdrag där specifika datum för redovisning anges redovisas i huvudsak i särskild ordning till Regeringskansliet.

Vi inleder resultatredovisningen med återrapportering av vårt stöd vid korttidsarbete, följt av regleringsbrevets tre målområden. Dessa huvudavsnitt är indelade i underavsnitt med redovisning av resultat och utveckling samt en samlad bedömning.

Därefter redovisar vi övriga återrapporteringskrav och uppdrag samt övriga uppgifter enligt instruktionen, vår kompetensförsörjning och året i siffror.

- Stöd vid korttidsarbete
- Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft i företag
- Villkor och förutsättningar för företag
- Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling
- Övriga återrapporteringskrav, uppdrag och uppgifter
- Vår kompetensförsörjning
- Året i siffror

Tillväxtverket använder förändringsteorier och resultatindikatorer för att bedöma verksamhetens resultat. Vi har delat upp individbaserad statistik enligt kön där det varit möjligt. Antal ärenden och styckkostnader redovisas för stöd vid korttidsarbete, som enligt vår bedömning är det enda ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden.

De insatser som Tillväxtverket utvecklar och genomför ska enligt 5 § förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket:

1. beakta skillnader i förutsättningar i olika typer av regioner
2. i gles- och landsbygder, i små och medelstora städer och i storstadsområden
3. utgå från företagens och företagarnas behov
4. beakta kvinnors och mäns förutsättningar
5. vara marknadskompletterande och konkurrensneutrala
6. beakta sociala och miljömässiga aspekter.

Vi har beaktat dessa olika aspekter löpande i de olika insatser som vi redovisar.

Innehållsförteckning resultatredovisning

Stöd vid korttidsarbete	14
Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft i företag	18
Fler och växande företag	18
Hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering	26
Mångfald av företag och företagare	31
Främja befintliga och nya näringar	35
Villkor och förutsättningar för företag	39
Förenkling genom digitalisering	39
Förenkling genom regler och regeltillämpning	46
Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling	50
Lokal och regional utvecklingspolitik	50
Regionala företagsstöd	54
Genomförande av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning	57
En sammanhållen landsbygdsolitik	65
Övriga återrapporteringskrav, uppdrag och uppgifter	72
Hållbar tillväxt	72
Övrigt	75
Vår kompetensförsörjning	82
Året i siffror	84

Stöd vid korttidsarbete

Uppdrag 4 Tillväxtverket ska redovisa det arbete som myndigheten har bedrivit för införande, handläggning och övrig hantering av stöd vid korttidsarbete. Myndigheten ska även redovisa erfarenheterna av detta arbete, bland annat vad gäller det arbete som har bedrivits för att upptäcka fusk i samband med tillämpningen av lagstiftningen om stöd vid korttidsarbete samt det arbete som har bedrivits för att säkerställa en för såväl stödsökande som för myndigheten enkel och effektiv ärendehantering. De medel som har använts för myndighetens arbete enligt ovan ska också redovisas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 januari 2023.

FÅB 3 kap 1 § Myndigheten ska redovisa antal ärenden och styckkostnader för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden.

Resultat och utveckling

Mål

Tillväxtverket arbetar med följande mål vid hantering av stödet vid korttidsarbete:

Skyndsamt

Medel ska utbetalas till stödberättigade företag med hög hastighet för att förhindra konkurser och uppsägningar under pågående ekonomiska kris.

Rättssäkert

Tillväxtverket ska tillhandahålla ett system som upprätthåller rättigheter och skyldigheter mot stödsökande.

Ansvarsfullt

Systemet ska säkerställa att skattemedel hanteras ansvarsfullt och minimera utbetalningar till icke stödberättigade.

Utfall av stödet

Under 2022 fattade Tillväxtverket 35 028 ärendebeslut om stöd vid korttidsarbete. Antal ärendebeslut inkluderar expedierade beslut som tagits vid ärendets ansökan, avstämningar och slutavstämningar. Det inkluderar alla tre stödtyperna och det ordinarie stödet. Ändringsbeslut är exkluderade. Föregående år var motsvarande siffra 132 865 ärendebeslut. Den första januari 2022 hade Tillväxtverket 117 364 pågående ärenden. Antalet pågående ärenden minskade stadigt under året. 31 december 2022 var antalet pågående ärenden 42 945.

Under året har en större andel av ärendebesluten rört slutavstämningar jämfört med tidigare år. Vi fattade även fler beslut i ärenden som återförvisats av domstol jämfört med föregående år.

Nettobeviljat belopp under året var cirka 591 miljoner kronor 31 december 2022. Nettobeviljat belopp är det preliminära belopp som företagen ansökte vid första tillfället och korrigeringsbeslut, avstämningar och eventuellt nytt preliminärt stöd för ny period. Det inkluderar även ärenden som ännu inte är avslutade. Tillväxtverket beslutade om 12 739 återkrav motsvarande 3 542 miljoner kronor. Utbetalade medel från anslag 1:22 Stöd vid korttidsarbete motsvarar alla utbetalningar, inklusive förskottsutbetalningar minus de återbetalningar som skett.

Tillväxtverket fattade 63 beslut inom det ordinarie stödet enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Besluten medförde utbetalningar på 44,5 tusen kronor varav 38 tusen kronor återkrävdes. Skatteverket har sedan 1 april 2022 ansvar för handläggning enligt lagen om stöd vid korttidsarbete. Vi har haft ett nära samarbete med Skatteverket för överlämning av stödet. Vi lanserade en ny anmälan om avstämning i samband med att lagen (2021:937) om ny anmälan om avstämning av stöd vid korttidsarbete trädde i kraft 1 januari 2022. Under året fattade Tillväxtverket beslut i 1 020 ärenden med en ny inkommen avstämning.

Under 2022 överklagades 2 689 beslut till förvaltningsrätten som avgjorde 4 601 mål under året. 38 procent av målen prövades inte i sak utan återförvisades av domstolen. De kan förklaras av att många överklaganden avsåg äldre beslut. Under hösten prövade förvaltningsrätten i högre grad än tidigare överklagade beslut i sak. 222 avgöranden överklagades vidare till kammarrätten. Kammarrätten avgjorde 619 mål och dömde i enlighet med Tillväxtverkets bedömning i 59 procent av målen. Dessutom har 26 avgöranden överklagats till Högsta förvaltningsdomstolen där Tillväxtverket är klagande i ett ärende. Under året avgjordes 17 mål i Högsta förvaltningsdomstolen varav domstolen dömde fyra mål i enlighet med Tillväxtverkets bedömning. Domstolarna fastslog ett antal avgöranden av särskild betydelse för hanteringen av stödet. Under året arbetade Tillväxtverket kontinuerligt med att ändra hanteringen efter ny praxis.

Under året har Tillväxtverket fått åtta JO-beslut avseende klagomål som riktats mot Tillväxtverket. Anmälningarna gäller i huvudsak långsam handläggning under tidigare år. JO har i besluten hänvisat till att liknande klagomål varit aktuella i tidigare ärenden och att JO under 2021 riktat kritik respektive allvarlig kritik mot Tillväxtverket. Anmälningarna har mot den bakgrunden inte orsakat andra åtgärder från JO än att anmälningarna och besluten skickats till Tillväxtverket för kännedom.

JK har under året avslagit två skadeståndsanspråk avseende Tillväxtverket. I det första beslutet bedömde JK att Tillväxtverkets handläggningstid utgjort försummelse enligt skadeståndslagen, men att bolaget inte styrkt att det orsakats någon skada. I det andra ärendet avslogs anspråket eftersom JK fann att Tillväxtverkets handläggningstid och rättstillämpning inte innefattat fel eller försummelse. Ärendena avser tidigare år. Utöver dessa båda avslutade JK-ärenden finns fem öppna skadeståndsärenden, i vilka JK ännu inte fattat beslut. Tillväxtverket har avstyrkt anspråken.

Åtgärder för en enkel och effektiv ärendehantering

Merparten av ärenden som hanterades under 2022 var mer komplexa och krävde manuell utredning i större utsträckning än tidigare år. Tillväxtverket anpassade hanteringen och övergick från en rutinbaserad till en mer erfarenhetsbaserad handläggning. Målet var att säkerställa en enkel och

effektiv ärendehantering av de alltmer komplexa ärendena. Tillväxtverket arbetade mot nya mål för handläggningstid inom korttidsstödet. Fokus var att till halvårsskiftet fatta beslut i handläggningsbara ärenden som fått vänta och att nå interna målsättningar för handläggningstider under hösten.

Tillväxtverket genomförde en rad åtgärder för att ytterligare förbättra den rättsliga kvaliteten i utredningar och beslut. Vi utvecklade mallarna för beslut och utvecklade systemstöd för att möjliggöra en ökad detaljnivå i beslut. Vi genomförde kompetensutvecklingsinsatser och förstärkte det rättsliga stödet. Vi arbetade även med att påskynda processerna i domstol genom att identifiera ärenden som Tillväxtverket kunde yttra sig i utan att först invänta underrättelse från domstolen. Vi har också drivit ett projekt för att höja den allmänna förvaltningsrättsliga kompetensen inom hela myndigheten.

Under året rekryterade Tillväxtverket nya medarbetare i flera omgångar för att förstärka förutsättningarna för en skyndsam ärendehantering. För att effektivisera handläggningen ytterligare utökade vi från fyra till sex digitala assistenter under 2022. Tillsammans motsvarar deras arbete under året 16,3 årsarbetskrafter vilket motsvarar cirka 15,3 miljoner kronor. Vi vidtog åtgärder för att öka kundkontakten med stödsökande för att skapa förståelse för ärendets beredning och det beslut som fattas.

Handläggningstider

	Stöd vid korttidsarbete 2020			Stöd vid korttidsarbete 2021 kvartal 1 och 2		Stöd vid korttidsarbete 2021 kvartal 3
	Ansökan	Avstämning 1-4 + Ny avstämning	Slutav- stämning	Ansökan	Slutav- stämning	Ansökan
2020	9	61	67	-	-	-
2021	57	126	122	52	47	31
2022	574	209	206	302	155	95
2020-2022	11	78	138	69	95	43

Med handläggningstid menar vi antalet dagar från att ett ärende kommit till myndigheten tills att ett beslut i ärendet är expedierat. Det innefattar samtliga ärenden inom varje ärendekategori och inkluderar all tid, även tid för eventuell komplettering och överklagan. Utfallet skiljer sig från årsredovisningen 2020 och 2021 eftersom definitionen av handläggningstid är justerat.

Den genomsnittliga handläggningstiden ökade för samtliga ärendeslag jämfört med föregående år. Det kan delvis förklaras med att merparten av ärenden som hanterades under 2022 var mer komplexa och att en stor del av ärendena inkommit tidigare år. Som ett led i arbetet med att förbättra den rättsliga kvaliteten i beslut genomförde vi även åtgärder som gjorde handläggningen mer omfattande. Det medförde att tiden per ärende ökade jämfört med föregående år.

Behovet av kvalificerad utredning varierade mellan ärenden vilket ledde till en spridning i handläggningstiden. De allra flesta stödsökande fick ett snabbt första beslut om preliminärt stöd. Hälften av de stödsökande som inkom med ansökan under 2020 fick beslut om preliminärt stöd inom sex dagar eller snabbare. Av de stödsökande som ansökte om stöd under första halvåret 2021 fick hälften beslut i ansökan inom 28 dagar eller snabbare.

Arbete med kontroller och att upptäcka fusk

Tillväxtverket fortsatte att utreda misstanke om bedrägeri inom fördjupad kontroll. Vi utredde underrättelser och tips som kommit till Tillväxtverket, genom myndighetssamverkan, från externa aktörer eller interna tips från genomförandeorganisationen. Arbetet ledde till 403 beslut om återkrav eller avslag under året. Antalet pågående utredningar var 94 per 31 december

2022. Vi skickade 71 brottsanmälningar till Polismyndigheten. Inom den fördjupade kontrollen genomförde vi mer heltäckande utredningar utifrån rätten till stöd. Det bidrog till att den rättsliga kvaliteten i våra beslut blev bättre. Förvaltningsrätten dömde i enlighet med Tillväxtverkets bedömning i 63 procent av målen som avgjordes under 2022.

Den samverkan mellan myndigheter som Tillväxtverket deltagit i inom ramen för lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet (LUS) avslutades under året. Inom myndighetssamverkan utredde vi 305 ärenden under 2022. Det ledde till beslut om återkrav av totalt 162,2 miljoner kronor. Vi förhindrade felaktiga utbetalningar till belopp om sammanlagt 11 miljoner kronor. Vi fortsatte att vara en aktiv part i det myndighetsgemensamma MRS-nätverket (Myndigheter – Riskanalyser – Samverkan).

Styckkostnad och antal ärenden

Antal ärenden och styckkostnader ska redovisas för de ärendeslag som enligt vår bedömning omfattar ett stort antal ärenden.

Styckkostnader och antal ärenden	2020	2021	2022
Stöd vid korttidsarbete			
Antal ärenden	166 782	132 865	35 028
Kostnad ärenden (tkr)	1,7	5,7	20,5

Jämförelsetalen för 2020 har ändrats och skiljer sig därmed från vad vi redovisade i årsredovisningen 2020 där antal ärenden avsåg antal inkomna ansökningar.

Antal ärenden visar totalt antal expedierade beslut om stöd vid korttidsarbete. Kostnaden är framräknad utifrån totala verksamhetskostnader inklusive andel av gemensamma kostnader. Styckkostnaderna ökade jämfört med föregående år. Det beror på att merparten av de ärenden som vi hanterade under 2022 var mer komplexa och krävde mer omfattande handläggning jämfört med tidigare år.

Kvarvarande uppgifter inom korttidsuppdraget

Under året genomförde Tillväxtverket förberedande aktiviteter inför administrativt avslut och avveckling av korttidsuppdraget. Vi påbörjade arbetet med att avsluta ärenden och förbereda inför arkivering. Vi anpassade den del av organisationen som hanterar korttidsstödet till kvarvarande delar i uppdraget. 31 december 2022 upphörde 363 tillfälliga anställningar vid Tillväxtverket och 28 inlånande medarbetare från Skatteverket återgick till ordinarie tjänster.

Arbetet med att fullfölja och avsluta hanteringen av stöd vid korttidsarbete kommer att fortsätta även under 2023. Utöver avslut av ärenden kommer arbetet framför allt att bestå av att föra process i domstol, handläggning av ärenden som prövats i domstol och förberedelser inför och utförande av arkivering. Vi kommer att fortsätta arbeta med underhåll och förvaltning av systemstöd tills alla ärenden är avslutade och arkiverade.

Samlad bedömning

Tillväxtverket bedömer att ovan beskrivna insatser och aktiviteter för att hålla nere handläggningstiden, och skapa ökad effektivitet med bibehållen rättssäker hantering i handläggning av ärenden, har skapat förutsättningar för en skyndsam, rättssäker och ansvarsfull hantering av stödet vid korttidsarbete.

Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft i företag

I det här avsnittet redovisar vi Tillväxtverkets arbete med att främja entreprenörskap, utveckling i företag och stärkt konkurrenskraft.

Fler och växande företag

ÅK 1.1 Vilka insatser myndigheten har genomfört för att främja affärsutveckling hos små och medelstora företag samt hur myndigheten arbetar för att utveckla sina tjänster, sin information och sin kommunikation för att möta behoven hos nya och växande företag, inklusive unga snabbväxande företag med internationell potential.

1 § 1 Utveckla och genomföra insatser som främjar entreprenörskap, hållbar tillväxt och utveckling i företag, stärkt konkurrenskraft samt förenkling för företag,

2 § 1 Verka för att fler och växande företag utvecklas i alla delar av landet.

Resultat och utveckling

Affärsutveckling hos små och medelstora företag

Tillväxtverket arbetar för att främja affärsutveckling och möta behoven hos små och medelstora företag och unga snabbväxande företag med internationell potential. Vi hade under året en strategisk och samordnande roll för att stärka samverkan mellan myndigheter, regioner och andra aktörer i det offentliga stödsystemet.

Tillväxtverket gav bidrag till ett antal verksamheter som stöttar företag till produktionseffektivitet, främjar nya företag och företag med ett socialt företagande. Vi tog fram standarder och metoder som hjälper företag att förbli konkurrenskraftiga.

Se mer om dessa insatser och verksamhetsbidrag nedan.

Startup Sweden

Tillväxtverkets program Startup Sweden riktar sig mot startups och scaleups inom tech. Målet är att utveckla målgruppens konkurrenskraft och förmåga att bygga snabbväxande tillväxtföretag. Aktiviteterna är kostnadsfria, erbjuds företagare i alla delar av landet och kompletterar det privata näringslivet. Mångfalden, sett till bolag med minst en kvinnlig grundare eller minst en grundare med utländsk bakgrund, har ökat från 23 procent 2016 till 85 procent 2022. 2022 var fördelningen 18 kvinnor och 32 män.

Under året genomförde vi tre nationella acceleratorsprogram för totalt 26 startups i tidig fas. Investerarare, ledande mediahus, coacher, experter och entreprenörer delade kunskap och erfarenhet om marknadsföring, försäljning, pitch och juridik. Företagen träffade totalt 36 journalister och investerare. Det resulterade i 553 nya kontakter. Alla deltagare uppger att satsningen gjort att de ökat sin förmåga att bygga bolag.

Vi genomförde två internationella insatser i Tyskland och Storbritannien. Målet var att skapa ett kostnadseffektivt snabbspår för snabbväxande bolag att komma ut på en ny marknad. Totalt medverkade 19 företag som i genomsnitt fick tre möten bokade med potentiella kunder, investerare eller partners. Totalt uppgav 100 procent av deltagarna i Tyskland och 83 procent av deltagarna i Storbritannien att de är mer redo att få bolaget att växa än innan programmet. Under techmässan CES i Las Vegas i januari genomförde vi ett matchningsevent mellan svenska och nordiska företag, investerare, storbolag och media. Totalt genomfördes 140 möten.

Tillväxtverket driver i samverkan med Business Sweden, Svenska institutet och Vinnova plattformen Sweden Tech Ecosystem. Plattformen möjliggör en överblick av det svenska startup-ekosystemet och öppnar upp nätverken för entreprenörer i alla delar av landet. Arbetet tydliggör hur Tillväxtverket arbetar som en kunskapsmyndighet och stärker sin roll inom ekosystemet. Under året introducerade vi plattformen för ett urval regioner, inkubatorer/acceleratorer, utlandsmyndigheter och lärosäten.

Antalet följare på Startup Swedens sociala medier ökade under 2022 med 1 763 jämfört med 2021. Tillväxtverket omnämndes i åtta artiklar, bland annat Dagens industri, SvD Näringsliv och Aktuell Hållbarhet. I partnerskap med riskkapitalbolaget Unconventional Ventures genomförde vi en nordisk kartläggning av hur olika typer av investeringar fördelas mellan olika grundarteam, baserat på kön. Syftet var att undersöka kvinnors och mäns förutsättningar för företagande.

Affärsutvecklingscheckar

Checkar för internationalisering

Tillväxtverket erbjuder sedan 2015 affärsutvecklingscheckar till småföretag via regionerna. Syftet är att öka företagets konkurrenskraft. Under 2022 erbjöd vi åtta företag i Halland internationaliseringscheckar till ett nettobeviljat belopp på 1,5 miljoner kronor. Företagen finansierade satsningen med ett lika stort belopp. Pengarna har bland annat använts för att undersöka nya marknader, söka leverantörer och samarbetspartners samt frågor om IPR (immateriella rättigheter), lagar, regler, försäkringar och avtal. Motsvarande belopp för affärsutvecklingscheckar 2020 var 25 miljoner kronor 2020 och noll kronor 2021.

Affärsutvecklingscheckar eller motsvarande finns även i andra regioner finansierade med andra medel från den Europeiska regionala utvecklingsfonden. 144 miljoner kronor för perioden 2021–2023.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidrag Produktionslyftet

Produktionslyftet är ett program för utveckling av företag som har bedrivits sedan 2007 i syfte att skapa bestående förändringsförmåga i företag med lean

produktion som grund. Verksamhetsbidraget ger små och medelstora företag tillgång till samma kvalificerade tjänster som de stora företagen i Produktionslyftet, men i en anpassad version för de små och medelstora företagen. Det är ett exempel på hur stöd kan utjämna skillnader mellan stora och små företag. Produktionslyftet bygger på ett kvalitetssäkrat och standardiserat genomförande med nationell koordinering och finansiering av Tillväxtverket och Vinnova.

Verksamhetsbidraget användes framför allt till den nationella strukturen och samordningen. Delar av verksamhetsbidraget användes till inspirationsaktiviteter där företag dels fick information om vad Produktionslyftet och lean produktion kan bidra med till företagen, dels inspiration till att starta ett förändringsarbete. Under 2022 genomfördes sex seminarier på nationell nivå. 658 personer deltog. 418 män och 240 kvinnor från sammanlagt 488 företag. 391 personer kom från små och medelstora företag, 275 män och 116 kvinnor.

Produktionslyftet består av ett basprogram, ett utvecklingsprogram på 18 månader, ett fördjupningsprogram på nio månader för företag som genomgått basprogrammet och ett kortare startprogram. Syftet med det sistnämnda är att ge beslutsunderlag för att företagen ska kunna gå in i basprogrammet. Under 2022 deltog totalt cirka 50 företag i bas- eller fortsättningsprogram. 35 av dessa är små- och medelstora företag. 19 företag påbörjade arbetet under 2022. Tolv små och medelstora företag. Resterande företag påbörjade arbetet tidigare, varav flera med längre genomförandetid på grund av pandemin. Sex företag medverkade i de kortare startprogrammen.

Erfarenheter från Produktionslyftet låg till grund för RISE utformning av en ERUF-ansökan om projektet Omställningslyftet. Ansökan beviljades och RISE genomför nu det projektet. På så sätt bidrog etablerade nationella strukturer och nätverk till en utveckling av program och projekt för andra behov.

Verksamhetsbidrag SISP

Swedish Incubators and Science Parks (SISP) fick verksamhetsbidrag för att stärka och främja förnyelse av innovationskontor, inkubatorer och science parks. Det är viktiga delar av stödsystemet för företag. SISP samarbetar med andra aktörer som har kompletterande kompetens, exempelvis Swedish Network for Innovation and Technology Transfer Support (SNITTS) och Föreningen Universitetsholdingbolag i Sverige (FUHS). SISP medverkade också i Tillväxtverkets program Startup Sweden och vi deltog på SISP:s årliga innovationsriksdag.

Verksamhetsbidrag SIQ

Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ) har till uppgift att vara det samlande, pådrivande och resursskapande organet för den nationella utvecklingen inom kvalitetsområdet. SIQ stimulerar och bidrar till kvalitetsutveckling genom att skapa, samla och sprida kunskap för ett långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete. Verksamhetsbidraget användes bland annat till att vidareutveckla utmärkelsen Svensk Kvalitet och till att utöka kursutbud och utbildningar om kvalitet. SIQ är också ägare till Svensk Kvalitetsindex.

Verksamhetsbidrag SVID

Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) fick verksamhetsbidrag för att stärka små företags tillväxtarbete med designprocesser och för att bidra till

förnyelse, affärsutveckling och innovation. Användarcentrerad designmetodik kan användas för utveckling av nya tjänster och produkter. Den kan även vara ett stöd vid förändringar i ledarskap och organisation. SVID genomförde olika aktiviteter för att öka kunskapen om design. Stort fokus var på att ta fram utbildningsmoduler för en digital lärplattform. Bland annat en kurs för användarcentrerad affärsutveckling. SVID genomförde utbildningar för små och medelstora företag inom projektet LIFTEN och för Södertälje Science Park (SSCP). SVID genomförde även en serie workshops med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Tillväxtverket. Temat var företagens informationssäkerhet och olika rådgivande aktörer deltog som till exempel ALMI. Samverkan med projektet Response, inom Tillväxtverkets regeringsuppdrag för landsbygdsutveckling, och REACT-EU genererade en ny utbildningsmodul för företag inom cirkulär design. SVID ingår i ett europeiskt konsortium sedan sommaren 2022. Stiftelsens uppdrag är att bidra till en europeisk designagenda för att främja företags förmåga till grön omställning och konkurrenskraft. Tillväxtverket genomförde fyra dialogmöten med SVID.

Verksamhetsbidrag kooperativ utveckling

Coompanion fick verksamhetsbidrag för rådgivning, utbildning och information kring start och utveckling av kooperativt och liknande företagande. Bidraget var även för lokalt och regionalt utvecklingsarbete. Syftet var dels att bidra till en mångfald av konkurrenskraftiga företagare, dels att bidra till lokal och regional attraktivitet genom att utveckla nya lösningar och behålla lokal service. Under 2022, fram till och med 30 november, fick 4 276 personer rådgivning för att starta och utveckla företag. 59 procent var kvinnor. Totalt 6 098 personer fick utbildning om kooperativt företagande. 53 138 personer fick information om Kooperation, samhälls-entreprenörskap och social innovation i fysiska och digitala sammanhang. Totalt startade 348 företag varav 170 kooperativa eller liknande företag och 56 sociala företag. 936 etablerade företag tog del av affärsrådgivningsinsatser för utveckling av företaget. Motsvarande uppgifter för 2021 var 4 057 personer i rådgivning respektive 9 488 personer i utbildning. 2020 var det totalt 5 215 personer respektive 7 520 personer.

Tillväxtverket genomförde en ny utlysningssomgång för verksamhetsbidrag för kooperativ utveckling inför 2023. 27 ansökningar kom inom ramen för utlysningen.

Verksamhetsbidrag NyföretagarCentrum Sverige

NyföretagarCentrum Sverige (Stiftelsen Svenska Jobs and Society) är en nationell moderorganisation för drygt 80 lokala och regionala nyföretagarcentrum runt om i landet. NyföretagarCentrum arbetar för att främja entreprenörskap och livskraftiga företag. Det gör man genom information och kostnadsfri rådgivning till personer som vill starta eget företag. NyföretagarCentrum Sverige står årligen för cirka tio procent av landets nyregistrerade företag.

Verksamhetsbidraget är riktat till den nationella organisationens samordnande verksamhet. Det användes till utveckling av verksamheten och fortsatta informations- och rådgivarinsatser med informationsmaterial, it-stöd och de digitala rådgivarverktygen. Under 2022 fick 11 109 personer individuell rådgivning för start av företag. 5 659 eller närmare 51 procent var kvinnor och 49 procent var män. 3 611 av totalt 11 109 personer som deltog i rådgivningen, det vill säga 32,5 procent var utlandsfödda. Totalt startades 6

780 företag under 2022. Av dessa startades 3 312 företag av kvinnor, det vill säga 48,8 procent. 2 055 företag startades av utlandsfödda, varav 728 startades av personer födda utanför EU. Totalt 766 företag eller 11,3 procent startades av utlandsfödda kvinnor och 1 287 eller 19 procent startades av utlandsfödda män. Under 2021 fick 15 000 personer individuell rådgivning för start av företag. 50 procent var kvinnor, 36 procent var utlandsfödda.

Insatserna är av betydelse för såväl sysselsättning, jämställdhet och integration som ekonomisk tillväxt i Sverige.

Verksamhetsbidrag Drivhuset

Drivhuset Norden (Ekonomiska föreningen Drivhuset Norden) arbetar för att inspirera och stötta studenter att utveckla entreprenörskap, förverkliga affärsidéer och starta företag. Under 2022 fick Drivhuset Norden verksamhetsbidrag för att genomföra verksamhet på landets universitet och högskolor. I verksamheten ingår kurser i entreprenörskap och innovation, nätverk, alumniverksamhet, inspirationsevent, vägledning och skraddarsydda affärsutvecklingsprogram i samarbete med näringslivet.

Utveckling av digitala lösningar och mötesplatser har fortsatt, exempelvis avseende utbildningar och utvecklingen av en app. En ny metodbok i agila arbetssätt har också utvecklats under året. Drivhuset rapporterar att över 50 procent av deltagarna i verksamheterna är kvinnor.

Mentorskapsinsatser

2019 upphandlade Tillväxtverket Stiftelsen Svenska Jobs and Society för att genomföra mentorskapsinsatser i hela Sverige i uppdragsområdena Norra, Östra och Södra Sverige. Insatsen innebär att nyföretagare fick tillgång till en mentor i upp till ett år för att utveckla sitt företag och sitt entreprenörskap. Mentorskap syftar främst till att stärka insatserna för blivande företagare och målgrupperna kvinnor och blivande företagare med utländsk bakgrund. Viljeinriktningar finns uttalade om att nå ytterligare målgrupper: sociala företag, mentorpar respektive adepter inom besöksnäring, kvinnor med utländsk bakgrund, mentorer med utländsk bakgrund och gruppen Ny i Sverige. Gruppen Ny i Sverige innefattar personer som har bott upp till tre år i Sverige.

Totalt 611 adepter och mentorpar genomförde insatsen under perioden 2021–2022. Andelen kvinnor som adepter var 65 procent vilket var 15 procent högre än målsättningen på 50 procent. Andelen adepter med utländsk bakgrund var 29 procent vilket var nio procent högre än målsättningen på 20 procent. Åtta procent av den totala andelen adepter med utländsk bakgrund är personer som har bott upp till tre år i Sverige. Andelen mentorer med utländsk bakgrund låg kvar på tio procent. Andelen sociala företag låg på sex procent med vissa regionala skillnader. I uppdragsområdet Södra Sverige var denna grupp närmare nio procent. Andelen mentorpar respektive adepter inom besöksnäring uppgick till åtta procent.

Digitalisering

Regionala digitaliseringskoordinatorer och digitaliseringshubbar

I linje med Tillväxtverkets rekommendationer beslutade regeringen om en ny uppdragsperiod 2021–2025.

Av 20 regionala koordinatörer upplevde 17 en positiv förflyttning 2021 till början av 2022. Förflyttningen förklaras av flera faktorer, bland annat att det förlängda uppdraget möjliggjort ett mer fokuserat arbete med digitalisering. Den förklaras även av att de strukturer och arbetssätt som byggts över tid fördjupats ytterligare. Den positiva förflyttningen beror även på insatser som koordinatörerna gjort på strategisk nivå.

Koordinatorerna genomförde olika former av samverkan, utbildningar och seminarier. Flera koordinatörer arbetade med analyser av förstudier, nulägesanalyser och kartläggningar. Det är även vanligt att regionerna utvecklar och driver projekt med fokus på digitalisering samt aktiviteter för att integrera digitaliseringsperspektivet i olika sammanhang.

Digitaliseringskoordinatorerna ser ett stort värde i den nationella stödfunktionen som Tillväxtverket har. Utvecklingspotential för det fortsatta arbetet handlar framför allt om att förenkla kommunikationsvägarna, att öka fokus på kollegialt utbyte och erfarenhetsdelning. Det handlar även om att hjälpa regionerna att översätta vad information betyder i sin regionala kontext.

De Europeiska Digitala Innovationshubbarna, som är en del av uppdraget att tillhandahålla ett nätverk för digitaliseringskoordinatorerna, har under året både lämnat in sina ansökningar till EU-kommissionen och fått resultatet av utvärderingen. 13 aktörer sökte utlysningen och fyra aktörer beviljades stöd. Sex aktörer höll tillräckligt hög nivå för att få ett så kallat Seal of Excellence. Två aktörer söker i omgång två för att också erhålla Seal of Excellence. Under året hade Tillväxtverket en koordinerande roll och arrangerade sex nätverksmöten med aktörerna med olika teman. Vi stöttade ansökningsprocessen och informerade om ERUF, om underlag från EU-kommissionen och om statsstöd med mera. Vi gjorde det även möjligt för aktörer inom de Europeiska Digitala Innovationshubbarna att söka ERUF-projekt med medfinansiering från EU Programmet Digital.

Säker digitalisering

Som en del av ett pågående kunskaps- och inventeringsarbete inom säker digitalisering finansierade Tillväxtverket fyra regionala pilotprojekt under 2022. Pilotinsatserna byggde på erfarenheter från andra uppdrag hos Tillväxtverket. De syftade till att stärka de små företagens strategiska arbete för att hantera digitaliseringens risker för en hållbarare affärs- och verksamhetsutveckling. Syftet var också att vidareutveckla tjänster och erbjudanden inom digital säkerhet och att ge möjligheten att kompetensutveckla några innovations- och företagsfrämjande organisationer. Arbetet ger goda förutsättningar för en fortsatt större kunskapshöjande insats. En första slutsats från en analys är att framtida projekt kan gynnas av att vara en del av redan pågående initiativ som bolagen är engagerade i. En ytterligare slutsats är att företagsfrämjare behöver mer kunskap om marknaden för säker digitalisering och vilka aktörer och konsulter som är verksamma där.

Automationscheckar

Checkar för förstudier inför investeringar i automation i små och medelstora företag fanns med i programmet Robotlyftet som avslutades 2021. Checkarna var ett framgångsrikt sätt att minska tekniska och/eller ekonomiska risker och därmed underlätta investeringar. Tillväxtverket har under 2022 fortsatt

erbjuda automationscheckar. Årets utlysning öppnade 27 april och stängde 30 september 2022.

Totalt beviljade vi 24 checkar till ett belopp om 3 072 136 kronor. Det ger ett medelvärde på 128 006 kronor av ett maxbelopp på 150 000 kronor. 22 av företagen var nya sökande och två hade tidigare fått en check i Robotlyftet.

Produktionslyftet

Utöver det verksamhetsbidrag som vi ger Produktionslyftet via ett system med checkar får de mindre företagen stöd för att genomföra Produktionslyftets 18 månader långa förändringsresa.

Månadskostnaden för att delta i 18-månadersresan är högre i början när insatserna är stora men utbytet litet. Mot slutet kommer vinsterna för företagen, men då är insatserna mindre och månadskostnaden lägre.

Företag med upp till 100 anställda kan ansöka om stöd med 150 000 kronor som de får när företagens kostnader uppgår till minst 200 000 kronor. Beloppet uppnås efter tre till fyra månader. Stödet minskar tröskeln för företagen att delta i programmet. Gränsen på 100 anställda har bestämts i samverkan mellan Produktionslyftet och Tillväxtverket. Syftet är att stödet ska komma de mest behövande företagen till del. Har företaget över 100 anställda är ekonomin vanligtvis sådan att månadskostnaden på cirka 70 000 kronor de första månaderna inte hindrar från att genomföra 18-månadersresan. Under 2022 beviljades stöd till tolv företag till ett totalt belopp om 1,8 miljoner kronor.

Digital spetskompetens

2019 fick Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) uppdraget att tillsammans analysera och föreslå hur kompetensförsörjningen av digital spetskompetens kan utvecklas på kort och lång sikt. Uppdraget avslutades i oktober. Under året har vi producerat rapporter och analyser som bidragit till kunskaps- och metodutveckling:

- Rapporten Flöden av digital spetskompetens belyste flöden av individer från utbildning till arbetsmarknad genom en kvantitativ registerstudie. Rapporten beskriver även arbetskraftsinvandringens betydelse för kompetensförsörjningen.
- Rapporten Digital Spetskompetens 2035 var en scenarioanalys. Det innebar att utvecklingen av både utbud och efterfrågan på digital spetskompetens bedömdes av en grupp experter utifrån olika framtidsscenarioer och kvalitativa bedömningar.
- Rapporten Kompetensförsörjning under en pågående industriell revolution redovisar och analyserar resultat från en enkätundersökning som SCB gjort. Den identifierar arbetsgivarnas kompetensbehov inom offentlig och privat sektor inom tre till fem år. Undersökningen är unik då ingen tidigare kartlagt den offentliga sektorns behov av digital spetskompetens.
- Under våren lanserades också plattformen digitalskills.se som är ett unikt datadrivet verktyg för analys av platsannonser. På digitalskills.se redovisas trender och prognoser i efterfrågan på kompetenser och yrken inom den digitala sektorn.

Produkterna kompletterar både varandra och redan existerande underlag utifrån fokusområde och prognoshorisonter. Samtliga rapporter finns tillgängliga på uppdragets webbsida, digitalspetskompetens.se. Tillväxtverket och UKÄ föreslår i sin slutrapport en bred satsning för att främja kompetensförsörjningen av digital spetskompetens i Sverige.

Samlad bedömning

Tillväxtverkets insatser främjar fler och växande företag. Vår verksamhet har under året bidragit till att svenska startups fått nya affärs- och investeringskontakter. Myndighetssamarbetet med plattformen Sweden Tech ecosystem har gjort att nya företag och aktörer som investerare lättare kan hitta varandra.

Tillväxtverket stöttar företag genom verksamhetsbidrag. Vi bedömer att verksamhetsbidragen leder till att fler företag startas och får stöd och att utveckling av metoder och standarder gynnar svensk konkurrenskraft. Vi bedömer bland annat att insatserna främjade förnyelse av innovationskontor, inkubatorer och science parks. Vi bedömer att Drivhuset bidrog till att öka kunskapen och förmågorna hos unga när det gäller entreprenörskap och företagande.

Digitaliseringskoordinatorerna är en etablerad funktion som hjälper till att skapa varaktiga relationer mellan myndigheter och organisationer som på olika sätt verkar för samhällets digitalisering. Merparten av digitaliseringskoordinatorerna rapporterar en positiv förflyttning inom de mål som de följs upp på. Tillväxtverkets årliga uppföljning fokuserar på digital ledning, digital kompetens, digital innovation och digital trygghet. Tillväxtverkets koordinerade roll bidrar till att dela information och öka samarbeten mellan regioner. I uppdraget har ingått att stötta processen att etablera Europeiska Digitala Innovationshubbar med både kunskap och nätverk och att öppna upp finansieringsmöjligheter.

Under året fick det avslutade Robotlyftet förstärkning. Det har möjliggjort att ytterligare 24 företag har kunnat ta ett steg mot en robotinvestering.

Tillväxtverket och UKÄ har under hösten lämnat in sin slutrapport där rapportunderlag, seminarium och dialoger lett till ett åtgärds paket för hur Sverige kan möta utmaningen att säkra digital spetskompetens. Tillväxtverket bedömer att de uppföljningsverktyg som uppdraget utvecklat kommer att underlätta att följa upp behovet av digital spetskompetens efter uppdragets slut.

Hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering

RB 2:3 och 2:4 (anslagspost 10) Regional exportsamverkan;

3 § 9 Ansvara för det särskilda målet att stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft och hållbarhet och uppnå additionalitet på unionsnivå enligt artikel 3.2 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 av den 28 april 2021.

3 § 10 Främja och stödja nationellt nyttjande av skuld- och eget kapitalinstrument för små och medelstora företag inom InvestEU-programmet.

3 § 12 Inom sitt verksamhetsområde främja svenskt deltagande i EU:s ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) samt bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet.

3 § 14 För företag tillgängliggöra information inom miljöteknikområdet och ansvara för förvaltningen av den databas över svenska miljöteknikföretag och den karta över svenska referensanläggningar som tagits fram inom ramen för Sveriges miljöteknikråds kommittéuppdrag,

PU 1.1 Småföretagsakten

Resultat och utveckling

Regional exportsamverkan

Under 2022 förankrade Tillväxtverket den antagna strategin och åtgärderna med aktörerna i Regional exportsamverkan (RES). Fokus för 2022 och framåt handlar om att stärka erbjudandet och nå fler företag. Vi koordinerade det strategiska arbetet, bland annat med utgångspunkt i utvärderingen av RES, och ledde de grupperingar och forum som är etablerade för uppdraget.

Som en del av samordningen av det statliga exportfrämjandet uppdaterade Tillväxtverket den gemensamma aktörskartan och nanoutbildningen med RES-aktörernas exporterbjudanden till företag. Vi fördjupade den regionala exportstatistiken, publicerade tre nyhetsbrev, producerade två webbartiklar och tre filmer med regionala exempel på regional exportsamverkan. Materialet spreds i samband med utdelning av regeringens pris Årets exportregion.

Tillväxtverket genomförde tillsammans med Business Sweden tre webinarier inom serien #GoInterLab med fokus på:

- Rysslands invasion av Ukraina och konsekvenser för svensk export
- förändrade mönster i globala leverantörskedjor
- exportutmaningar som följd av ökade energipriser.

Vi fördjupade kunskapen om hållbar export och genomförde en kartläggning av export- och investprojekt som inspiration för nya exportfrämjande insatser i företag.

Under året finansierade Tillväxtverket elva utvecklingsprojekt med inriktning på branschsatningar för ökad export. Vi finansierade även två investprojekt där regioner samverkar för att koppla ihop investerings- och exportfrämjande arbete. Vi fortsatte projektfinansieringen av de regionala RES-partnerskapen i 20 av 21 regioner och lade grunden för en ny långsiktig finansiering av RES genom den Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Årets uppföljning av det regionala exportfrämjande arbetet visade att totalt 3 197 företag deltagit i insatser genom RES. I uppföljningen av de företag som fick fördjupat exportstöd uppgav 79 procent att företagets förmåga att göra affärer i andra länder ökat. 78 procent av företagen uppfattade att det var enkelt att hitta rätt aktör för att få exportstöd. Uppföljningen av RES-partnerskapen visade att 95 procent uppfattade att aktörerna fått en ökad förmåga att samverka för att bättre möta företagets behov när det gäller export.

Enterprise Europe Network

Enterprise Europe Network (EEN) är ett internationellt nätverk som ger stöd till små och medelstora företag att nå ut på nya internationella marknader. Nätverket bidrar därmed till ökad konkurrenskraft och tillväxt i företag. Nätverket består av cirka 600 organisationer i ett 60-tal länder. Tillväxtverket är huvudfinansiär och ansvarig för nätverket i Sverige. EEN finns idag representerat hos tolv nationella och regionala näringslivsorganisationer som geografiskt täcker hela Sverige, bland annat ALMI Företagspartner, Research Institutes of Sweden (RISE), regionala utvecklingsbolag, Företagarna, inkubatorer och science parks. Genom de regionala noderna kan EEN arbeta strategiskt med att skapa plattformar för internationalisering, innovation, digitalisering och hållbarhet med andra internationella, nationella och regionala aktörer. Den verksamhet som marknadsförs genom EEN finansieras av Tillväxtverket via EU:s ramprogram "den inre marknaden". Nuvarande programperiod är 2022–2025.

Arbetet mäts utifrån hur stor effekt vår rådgivning har hos företagen och vilken förflyttning den bidragit till när det gäller företagets position på en internationell marknad. Företagen som får stöd via EEN (2017) växer över tid i samtliga ekonomiska variabler. Utvecklingstakten i omsättning, förädlingsvärde och antal anställda är avsevärt högre än i kontrollgruppernas företag.

Under 2022 fick 520 enskilda företag fördjupad rådgivning om affärsstrategier, hållbarhet, internationella affärer, innovation, digitalisering, juridik och avtal, finansiering med mera. Vi skapade 55 internationella affärssamarbeten och nivåhöjande insatser för svenska små och medelstora företag.

De regionala EEN-rådgivarna medverkade även i bedömningen av projektansökningar i programmet Affärsutvecklingscheckar för internationalisering, digitalisering och hållbarhet. EEN är också aktivt i regeringsuppdraget Regional exportsamverkan och finns representerat i alla regionala exportcentrum i landet.

Tillväxtverket och fem av aktörerna inom EEN samverkar vidare kring EUSME Support. Det är ett supportkontor med uppgift att öka små och medelstora företags deltagande i Horisont Europa, Eurostars och Eurekaprojekt. Kontoret drivs av RISE och består av sex parter varav fem ingår i EEN. Tillväxtverket, Energimyndigheten och Vinnova står för finansieringen. Under 2022 fick 239 SME-företag support om EU-innovationsfinansiering som söks direkt i Bryssel. 49 företag fick sin ansökan genomläst och kommenterad. Under 2021 fick 242 företag support om EU-finansiering och 21 företag fick sin ansökan genomläst och kommenterad.

Syftet med finansieringen är att underlätta för företagen att nå nya internationella marknader med sina innovativa produkter eller tjänster.

Skuld- och eget kapitalinstrument inom InvestEU-programmet

Under budgetperioden 2014–2020 fanns indirekt finansiering för små- och medelstora företag genom riskkapital- och låneaktörer inom ett antal olika EU-program. Horisont 2020 och COSME är två exempel. Inför budgetperioden 2021–2027 samlade vi EU-finansieringen och regler i programmet InvestEU. Europeiska investeringsbanken och Europeiska investeringsfonden hanterar majoriteten av finansieringen.

Med hjälp av en extern konsult genomförde Tillväxtverket en intervjustudie med 58 finansiella- och innovationsaktörer. Målet var att få en bättre förståelse för de finansiella aktörernas syn på den indirekta EU-finansieringen och bättre kännedom om vilka marknadskompletterande insatser som staten bör göra. Resultatet från studien kommer att ligga till grund för Tillväxtverkets framtida arbete med att bidra till ökad tillgång på indirekt EU-finansiering från Europeiska investeringsfonden genom riskkapital- och låneaktörer.

Tillväxtverket arrangerade ett informationsseminarium för 14 svenska riskkapitalaktörer. Målet var att öka kännedomen om de möjligheter som finns för riskkapitalaktörer inom Invest. Vi gjorde det tillsammans med Vinnova, Europeiska Investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden och fonden för Europeisk Innovationsrådet. Förutom orientering i de olika möjligheterna som finns inom InvestEU fick deltagarna tillfälle att knyta personliga kontakter med de europeiska aktörerna.

Tillväxtverkets uppdrag kring skuld- och egetkapitalinstrument inom InvestEU har stora synergier med Tillväxtverkets regeringsuppdrag att stärka tillväxten i forskningsintensiva startups och Horisont Europa.

Horisont Europa

Tillväxtverket är värdorganisation för nationell kontaktpunkt (NCP) för området Europeiska innovationsrådet (EIC) och Europeiska innovationsekosystem. Områdesindelningen följer Kommissionens indelning för det särskilda programmet inom Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa. Vinnova är huvudkontakt för området.

Den nationella kontaktpunktens primära syfte är att sprida kunskap bland relevanta intressenter runt de finansieringsmöjligheter som finns inom

Horisont Europa. Det innebär bland annat att organisera informationsdagar, assistera och ge råd i ansökningsprocessen och att anordna träningstillfällen.

Arbetet utförs genom en gemensamt upphandlad tjänst på uppdrag av Tillväxtverket, Vinnova och Energimyndigheten som heter EUSME Support¹. Genom EUSME Support får företag råd och vägledning, stöd att skriva ansökan, träning både i form av skribarverkstäder och pitch-träning inför intervju i Bryssel och rådgivning efter beviljad finansiering.

Tillväxtverket ingår som expert i Horisont Europas programkommitté vad gäller sammansättningen för Europeiska innovationsrådet och europeiska innovationsekosystem. Expertens uppgift är att biträda ledamoten som representerar regeringen. Arbetet innebär att aktivt medverka i diskussioner kring arbetsprogram och kommande ramprogram, lämna underlag och att hjälpa Regeringskansliet med expertkunskap. Under 2022 har vi haft 11 möten med programkommittén.

Det finns stora synergier mellan Tillväxtverkets två uppdrag i förhållande till Horisont Europa. Den nationella kontaktpunkten ska sprida kunskap om aktuella möjligheter inom Horisont Europa. Informationen är beroende av resultatet av arbetet i programkommittén. Å andra sidan är det expertens ansvar att ha en samlad bild över vilka ståndpunkter som Sverige bör driva i programkommittén. Input till den samlade bilden får vi bäst i kontakten med sökande som den nationella kontaktpunkten har. Med andra ord är den nationella kontaktpunkten och experten beroende av en tät och öppen dialog med varandra. Vår bedömning är att dialogen fungerar väl.

Det finns även synergier mellan Tillväxtverkets arbete inom Horisont Europa och andra uppdrag som vi har. Regeringsuppdraget att stärka tillväxten i forskningsintensiva startups som vi har tillsammans med Vinnova är ett bra exempel liksom uppdrag kring skuld- och egetkapitalinstrument inom InvestEU-programmet och Enterprise Europe Network (EEN).

Miljöteknik – Swedish Cleantech

Swedish Cleantech – Sveriges största webbplats för miljöteknikföretag

Miljötekniska lösningar är viktiga i den gröna omställningen och näringslivets roll är avgörande för att nå uppsatta klimat och miljömål. Trots att Sverige ligger långt fram när det gäller utveckling och innovation har de stora exportframgångarna uteblivit. Orsaken är främst att få företag klarar av de stora utmaningarna som det innebär att gå direkt från en innovation till kommersialisering och export. De flesta miljöteknikföretag behöver först växa i Sverige innan de kan närma sig exportmarknaderna.

Inom ramen för Swedish Cleantech arbetar Tillväxtverket för att öka kommersialisering och export av svensk miljöteknik. Webbplatsen swedishcleantech.se lanserades i sin nuvarande form 2014 och är Sveriges största webbplats för miljöteknikföretag. Där finns information från ett 30-tal myndigheter, bransch- och intresseorganisationer och regionala aktörer. Här får företag hjälp att utveckla sina affärer på hemmamarknaden och att förbereda sig för export med hjälp av kunskap, finansiering och nätverk.

Swedishcleantech.com är en internationell webbplats som riktar sig till köpare och investerare. Webbplatsen drivs och utvecklas av Svenska Miljöinstitutet (IVL) på uppdrag av Tillväxtverket. Vid slutet av 2022 var nära 1 000 svenska miljöteknikföretag representerade på webbplatsens engelska

företagslista. Listan fungerar som ett skyltfönster och hjälper företagen att hitta affärspartners, köpare och investerare i Sverige och i andra länder.

På den svenska webbplatsen publicerades information om över 705 artiklar, 494 event och 95 nya utlysningar och tävlingar riktade till svenska miljöteknikföretag. De vanligaste besökta sidorna förutom startsidan är: "Förnybar energi", "Avfall och återvinning", "Hitta företag" (företagslistan), "Finansiering- och rådgivning", "Vatten och avlopp" och "Om miljöteknik". Vid årets slut hade det dagliga nyhetsutskicket 744 prenumeranter, jämfört med 550 prenumeranter 2021 och 422 prenumeranter 2020.

Under året har webbplatserna haft över 160 000 besökare. Cirka 33 procent var från andra länder än Sverige. Besökarna till swedishcleantech.com var från 202 länder. De flesta var från stora miljöteknikmarknader som Indien, Indonesien, USA, Storbritannien, Japan, Tyskland och Kina. Vid årets slut hade swedishcleantech.com 899 följare på LinkedIn.

Småföretagsakten

Småföretagsakten för Europa är ett policyinstrument från EU för att underlätta för små och medelstora företag. Den består av policyområden som entreprenörskap, kapitalförsörjning, kompetens, miljö, digitalisering, internationalisering och regelförenkling. EU-kommissionen följer årligen upp Småföretagsakten tillsammans med Tillväxtverket för att kunna jämföra utvecklingen i olika medlemsländer.

För att stötta arbetet med Småföretagsakten håller EU-kommissionen ihop ett informellt nätverk där Tillväxtverket ingår. Vi deltar aktivt i nätverket och de aktiviteter som EU-kommissionen anordnar och de möjligheter till utbyte som nätverket erbjuder. Under 2022 medverkade vi till exempel till en rapport för att belysa åtgärder för att stötta små och medelstora företag som drabbats av höjda energipriser. Vi delade kunskap och information om stödet till korttidsarbete under coronapandemin. Vi deltog i en paneldiskussion om grön omställning på en konferens under det franska ordförandeskapet. Vi modererade även en paneldiskussion om den ekonomiska utvecklingen i små och medelstora företag i EU under årskonferensen SME assembly i Prag. Tillväxtverket anordnade också ett kunskapsutbyte med franska kollegor om arbete med cybersäkerhet. Rapporterna och utbyten är grunden för fortsatt samarbete i nätverket.

Samlad bedömning

Tillväxtverket arbetar för en hållbar näringslivsutveckling genom internationalisering och innovation i företag. Det gör vi genom att förmedla kunskap, nätverk och finansiering till företag och näringslivsfrämjande aktörer.

Tillväxtverket har genom sin samordnande roll bidragit till att skapa förutsättningar för ett samlat offentligt erbjudande av exportstöd för företag i hela landet. Genom att erbjuda finansiering till regioner och främjande aktörer, och genom att ta fram ny kunskap och statistik, arbetade Tillväxtverket aktivt för att nå fler företag och stärka erbjudandet av det offentliga exportstödet. Genom nanoutbildning och en gemensam aktörskarta har vi bidragit till att utveckla och stärka relationerna mellan aktörerna i det statliga exportfrämjandet. Vårt arbete inom Enterprise Europe Network

gjorde affärsrådgivning, innovationscoaching och hjälp att hitta internationella affärssamarbeten tillgängligt för små och medelstora företag.

Inom ramen för uppdraget Swedish Cleantech bidrog Tillväxtverket till ökad kommersialisering och export av svensk miljöteknik. Vi tillgängliggjorde samlad information om kunskap, finansiering och nätverk på miljöteknikområdet på webbsidan swedishcleantech.se. Den internationella webbsidan blev ett välbesökt skyltfönster där svenska miljöteknikföretag är synliga för affärspartners, köpare och investerare i Sverige och i andra länder.

Genom en intervjustudie med finansiella aktörer och innovationsaktörer har vi fått en god grund för vårt framtida arbete med att bidra till ökad tillgång på indirekt EU-finansiering från Europeiska investeringsfonden genom riskkapital- och låneaktörer. Tack vare arbetet inom Småföretagarakten bidrog vi även till ökad kunskap kring centrala policyområden på EU-nivå som stärker förutsättningar för små och medelstora företag.

Den samlade bedömningen är att Tillväxtverkets insatser har bidragit till att skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering. Genom att erbjuda nätverk, kunskap och finansiering har vi bidragit till att näringslivsfrämjande aktörers, och företagens förmågor att skapa affärer genom internationalisering och innovation, har stärkts.

Mångfald av företag och företagare

ÅK 1.2 Hur myndigheten arbetar för att integrera ett mångfaldsperspektiv, bland annat när det gäller kvinnor, personer med utländsk bakgrund och socialt företagande, i sina insatser.

2 § 5 Främja och vara samordnande i frågor som rör entreprenörskap vid universitet och högskolor.

Resultat och utveckling

Integration av mångfaldsperspektiv

Under 2022 genomförde Tillväxtverket ett antal insatser för att nå ut till en variation och bredd av människor, branscher och företagsformer som med olika infallsvinklar kan vara med och utveckla affärsområden och näringslivet i Sverige.

Internt utvecklingsarbete

Internt har vi utvecklat vår process för regeringsuppdrag genom att integrera 5 § förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket. Det handlar bland annat om att i de olika arbetsmomenten inom processen säkerställa att de fem punkterna i 5 § utgör utgångspunkten och beaktas i bland annat:

- dialogen om nya regeringsuppdrag till Tillväxtverket,
- genomförandeplaneringen av uppdragen
- uppföljningen av myndighetens genomförande av uppdragen.

Tillväxtverket har under 2022 arbetat fram nya rutiner för att bättre kunna samla in individbaserad statistik för kön. Vi kommer att samla in statistik över kön för operativa företagsledare i insatser där företag direkt eller indirekt är mottagare av stöd. Metoden för det implementeras i slutet av 2022. Från och med januari 2023 kommer vi också att samla in statistik för kön för deltagare vid nätverksträffar eller andra externa möten.

Könsuppdelad statistik för företagsstöd

Tillväxtverket har utvecklat en robot som kan leverera underlag om företags operativa företagsledare för de cirka 1600 företag som tagit del av företagsstöd från oss under 2022. Roboten tar emot en lista med företagens organisationsnummer. Med hjälp av ett API (Application Program Interface), som kopplar på kön för de operativa företagsledarna med data från Bolagsverket, levererar den ett sammanställt statistikunderlag med information om operativa företagsledare. Metoden sammanfaller till stora delar med den som SCB använder för att definiera operativ företagsledare.

Det går att dela in de företagsstöd Tillväxtverket handlägger i direkta och indirekta stöd. I nuläget har vi förutsättningar att samla in strukturerad information om direkta stöd tack vare att de finns registrerade i Nyps. För de indirekta stöden finns däremot inte samma möjlighet än och de redovisas därför inte nedan.

De direkta stöden är inte jämförbara till sin karaktär då de ska lösa olika problem eller stötta olika förutsättningar. Eftersom fördelningen av kvinnor och män ser olika ut i olika branscher får en sammanslagen andel för samtliga stöd ses mer som en illustration av helheten. En majoritet av de företag som fått stöd har också erhållit Transportbidrag, vilket påverkar totalsiffran till stor del.

Av de företag som fått utbetalningar under 2022 är närmare 13 procent av de operativa företagsledarna kvinnor och närmare 83 procent män. 2020 var andelen kvinnor nästan 30 procent enligt Tillväxtverkets databas 1 om operativa företagsledare. Skillnaden är med andra ord stor. Hur mycket som påverkas av stödets utformning kommer att analyseras under 2023.

Det är också möjligt att se hur de ekonomiska medlen fördelades under 2022. Tabellen nedan visar hur den utbetalda summan fördelar sig mellan kvinnor och män fördelat på samtliga direkta företagsstöd som betalat ut medel under 2022.

Stödform	Kvinnor %	Män %	Okänd %
Egna automationscheckar	23,1	76,9	0,0
Produktionslyftet	25,1	74,9	0,0
Regionalt bidrag till företagsutveckling	37,8	62,2	0,0
Regionalt investeringsstöd	16,9	68,1	15,0
Robotlyftet – Automationscheckar	14,5	85,1	0,4
Transportbidrag 2007–2013	10,0	87,1	2,9
Totalsumma	12,0	83,5	4,5

Andel av utbetalda medel per kön, utbetalda medel 2022.

Källa: Nyps och Bolagsverkets databaser

Hållbar regional utveckling

Vid utformningen av uppdraget Hållbar regional utveckling och i dess utlysning *Vägar till hållbar utveckling* har vi ett tydligt Agenda 2030-perspektiv. Vi har även planerat och genomfört uppdraget med ett intersektionellt perspektiv. Det innebär att kön, ålder, utländsk bakgrund och

plats alltid ska vara analysvariabler när insatser utformas. Uppdragets externa utvärderare följer årligen upp hur regionerna efterlever kravet om intersektionellt perspektiv i sina projekt.

Tillväxtverket arbetade under 2022 med hållbar finansiering av företagsstöd, kommersiell service och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Vi tog fram kunskapsunderlag och utvecklade handläggningen för Agenda 2030 inom Regionalfonden. Vi avropade konsultstöd för att genomföra digitala workshops i varje region med fokus på hur finansiering kan integreras med hållbarhet och följas upp under 2022–2023.

På internationella kvinnodagen genomförde vi ett webinarium *Jämställdhet – frågan som försvann i hållbarhetsarbetet - och hur den kan få en comeback*. Under webinariet presenterade vi en utvärdering av den nationella strategin Öppna Upp – för ett företagsfrämjande på likvärdiga villkor. Enligt utvärderingen har en förändring skett men det krävs bättre styrning för att strategin ska ge full effekt. Utvärderarna konstaterar att de kanske största effekterna av Öppna upp är att kunskapen i regionerna har ökat sedan 2015, och att målen för strategin oftare återfinns i regionernas egna utvecklingsstrategier.

Uppdrag att främja utrikesfödda kvinnors företagande

Tillväxtverket hade under 2018–2021 i uppdrag att främja utrikesfödda kvinnors företagande i Sverige. Uppdraget slutrapporterades till Näringsdepartementet i februari 2022. Tillväxtverket finansierade 14 projekt som syftade till att främja nyföretagande och affärsutveckling i målgruppen. Totalt deltog 8 571 utrikesfödda kvinnor och män i projektets aktiviteter varav 3 734 motsvarande 43,6 procent, var kvinnor. Deltagarna startade 2 867 nya företag. Sammanlagt 1 305 företag, vilket motsvarar 46 procent, startades av utrikesfödda kvinnor.

Uppdraget var ett av fyra uppdrag som Tillväxtverket genomförde under perioden 2015–2021. Totalt finansierade vi 76 projekt med sammanlagt 19 445 deltagare. Minst 3 921 nya företag startades av nyanlända och utrikesfödda som deltog i projekten 2015–2021. 85 procent av företagen var fortfarande aktiva 2021. De startade företagen bedöms generera en samhällsekonomisk nettovinst om 67,5 miljoner kronor efter tre år och tio månader enligt en samhällsekonomisk analys utförd med ett ex ante-perspektiv.

Mångfaldsstärkande insatser när det gäller kvinnor och personer med utländsk bakgrund redovisas även i avsnittet om Fler och växande företag. Se Verksamhetsbidrag NyföretagarCentrum Sverige samt Mentorskapsinsatser.

Socialt företagande

Tillväxtverket bistår Regeringskansliet med att representera Sverige i EU-kommissionens expertgrupp för social ekonomi och socialt entreprenörskap (GECES). Expertgruppen är bland annat ett organ för att fördjupa implementeringen av EU-kommissionens handlingsplan för den sociala ekonomin. Mångfaldsstärkande insatser när det gäller socialt företagande redovisas även i avsnittet om Verksamhetsbidrag Kooperativ utveckling.

Entreprenörskap vid universitet och högskolor

Tillväxtverket ska främja och samordna frågor som rör entreprenörskap vid universitet och högskolor. Det sker genom direkta insatser riktade till

studenter och studentnära organisationer och strukturpåverkande och kunskapsutvecklande insatser. Verksamhetsbidraget till Drivhuset Norden är också en del i det arbetet, se avsnitt Verksamhetsbidrag Drivhuset.

Tillväxtverket har sedan 2019 samarbete med Örebro universitet. Universitetets arbete med kunskapsutveckling och strategiskt stöd har fortsatt. De har även planerat för fortsatta dialogmöten för personer vid lärosäten, i nära koppling till SUHF (Sveriges universitet och högskoleförbund). Syftet är att stärka samverkan och att kartlägga och sprida kunskap om metoder för att främja studenters entreprenörskap. Vi deltar också i planeringen och finansiering av konferensen *Högskola och samhälle i samverkan* våren 2023.

Tillväxtverket samverkar med Vinnova inom ett regeringsuppdrag att stärka tillväxten i forskningsintensiva startups. Myndigheterna samarbetar med universitetens innovationskontor och holdingbolag för att analysera förslag till utveckling av finansiering av forskningsbaserade företag. Senast var det på en konferens tillsammans med europeiska finansiella institutioner och svenska riskkapitalförvaltare.

Samlad bedömning

Vi arbetar för att integrera mångfaldsperspektiv i Tillväxtverkets insatser. Mångfald är en strategisk fråga och en förutsättning för att kunna verka för ekonomisk omvandling och förnyelse. Vi har mångårig erfarenhet av arbete med att främja en mångfald av företag och företagare i en bredd av branscher. Vi ser en förflyttning från mångfaldsfrämjande uppdrag där insatserna riktats direkt till utpekade målgrupper, till en integrering av ett mångfaldsperspektiv i våra kärnprocesser.

Den interna styrstrukturen behöver utvecklas och få tydliga myndighetsgemensamma ramar, riktlinjer och mål. Mångfald och inkludering som väsentliga delar i den ekonomiska och sociala hållbarheten stärker företagens varumärke, förmåga att attrahera och behålla kompetens och förmåga att utveckla sina processer.

För att bättre kunna integrera ett mångfaldsperspektiv och andra viktiga hållbarhetsaspekter påbörjade vi det interna arbetet under hösten. Vi utvecklade processen för regeringsuppdrag där mångfaldsintegrering är ett viktigt steg i rätt riktning. Arbetet med insamling av könsuppdelad statistik är ytterligare en viktig del för att vi ska kunna fortsätta utveckla vårt arbete med jämställdhetsintegrering.

Främja befintliga och nya näringar

2 § 6 Främja goda förutsättningar för företagande inom såväl befintliga näringar som nya och potentiella tillväxtområden.

3 § 6 Ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, i fråga om inkvarteringsstatistik.

3 § 8 Ansvara för kunskaps- och kvalitetsutveckling samt samverkan och samordning inom turism.

ÅK 1.3 Vilka insatser som myndigheten har genomfört som bidrar till genomförandet av regeringens strategi för hållbar turism och växande besöksnäring (N2021/02621) samt en bedömning av resultatet av dessa.

Resultat och utveckling

Livsmedelsuppdraget

Som samordnande myndighet ska Tillväxtverket främja samverkan och arbeta för ett samlat agerande inom livsmedelsstrategin. Under året samordnade vi dialoger och gick vidare med lösningsförslag tillsammans med företrädare för myndigheter, branschorganisationer, länsstyrelser och regioner för att stärka genomförandet av livsmedelsstrategin. Under hösten tog Samordningskommittén under vår ledning fram en strategisk plan för det gemensamma arbetet framåt.

GD/VD-gruppen träffades två gånger under året. Under våren var fokus hållbarhet och lönsamhet. I slutet av året träffades gruppen för att bland annat fatta beslut om samordningskommitténs strategiska plan.

Inom vårt samverkansarbete kring Ny innovativ mat tog vi fram två lösningsförslag under 2022. Det första, One-stop-myndighetsshop, är en myndighetsöverskridande innovationsenhet som guidar innovatörer och hanterar innovationer där det saknas regelverk. One-stop-myndighetsshop testades i mindre skala under våren. Under 2023 ska vi testa den med en större prototyp som kan landa i beslutsunderlag för att långsiktigt etablera lösningen. Centrala myndigheter för genomförandet av prototypen är Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Tillväxtverket, Länsstyrelsen Västra Götaland och Havs- och vattenmyndigheten. Det andra lösningsförslaget, nationell innovationsaccelerator, är ett förslag till ett statligt finansierat initiativ som innebär att forskare och innovatörer långsiktigt samarbetar för att lösa de stora utmaningarna inom livsmedelssektorn. Förslaget testades under året på innovatörer och forskare och de ser det här som något mycket positivt och välbehövligt. Under 2023 ska vi ta förslaget vidare i en mer konkret prototyp.

Under 2022 kom Tillväxtverket, Jordbruksverket, Vinnova och Formas överens om fördjupad samverkan för innovationsfrämjande i livsmedelssektorn. Samverkan resulterade i att Tillväxtverket och Jordbruksverket numera ingår i Formas nationella forskningsprogram för livsmedel, att vi tillsammans arbetar vidare med resultaten från Ny innovativ mat samt att Formas och Vinnova utformade utlysningar utifrån gemensam dialog och samverkan med Sweden Food Arena .

Under våren genomförde vi ett lärseminarium för uppdragsansvariga inom ramen för livsmedelsstrategin. Målet var utökat utbyte mellan uppdrag för ett mer koordinerat genomförande. Tillsammans med Jordbruksverket arrangerade vi en seminarieserie med fokus på hur vi kan skapa långsiktig konkurrenskraft för företagen i livsmedelskedjan. Serien har gett en inblick i nuläget för den svenska livsmedelssektorn och pågående arbete inom livsmedelsstrategin. Den har även presenterat spaningar om möjliga vägar framåt för att Sverige ska ta en ledarposition inom framtidens hållbara och hälsosamma mat. Seminarieserien fokuserade på kompetensförsörjning, exportfrämjande, hållbar utveckling, efterfrågestyrd produktionsökning, ökad produktion och relevanta miljömål.

Mot bakgrund av förra årets samlade dialoger och samarbeten, myndigheters rapporteringar och branschinspel sammanställde vi justeringsförslag av nuvarande handlingsplan. Vi presenterade dessa för Näringsdepartementet 30 mars.

Turism och besöksnäring

Omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring

Tillväxtverket har dels i uppdrag att ansvara för samverkan och samordning inom turism, kunskaps- och kvalitetsutveckling, dels att ansvara för inkvarteringsstatistiken som är en del av Sveriges officiella statistik. Målen är en hög attraktionskraft som turismland, hållbar tillväxt, ökad sysselsättning och växande företag i alla delar av landet. Huvudfokus för 2022 var att genomföra insatser för att bidra till utvecklingen av en hållbar besöksnäring i linje med den nationella strategin för hållbar turism och växande besöksnäring. I maj 2023 ska vi slutrapportera uppdraget i sin helhet.

Kunskap med grund i statistik och analys

Tillväxtverket utvecklade och förbättrade statistiken för turism under året. Vi utvecklade kommunala turismräkenskaper vilket gjorde att Sverige blev tilldelat ett nordiskt projekt som ska hjälpa övriga nordiska länder att ta fram regionala och kommunala turismräkenskaper. Sedan februari publicerar vi inkvarteringsstatistiken i Tillväxtverkets statistikportal som är mycket uppskattad bland användarna. Vi inkluderade även data på resmönster från urvalsundersökningarna Svenscars resande och inkommande besökare i Sverige, IBIS, liksom data från turismräkenskaperna i statistikportalen. Vi rapporterade statistik från undersökningen Svenscars resande till Eurostat enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 692/2011.

Tillväxtverket lämnade även förslag på lämpliga indikatorer som möjliggör en framtida uppföljning av det turismpolitiska målet, och hur arbetet bör se ut framöver för att börja redovisa till riksdagen hur det går med regeringens nationella strategi.

Under året publicerade vi och presenterade rapporten *Ekonomiska läget för besöksnäringen*, som redovisar hur respektive delbransch i besöksnäringen utvecklats per kvartal. Vi tog även fram rapporten *Fakta om svensk turism 2021* som sammanfattar Tillväxtverkets turismstatistik. Den senare presenterades även vid ett seminarium.

Tillväxtverket arrangerade sex seminarier för att sprida kunskap till turism- och besöksnäringens aktörer. Tillsammans med Visit Sweden fortsatte vi seminarieserien *Destinationen Sverige – Tillsammans ökar vi takten för en*

hållbar turism. Den syftar till att skapa en gemensam bild av vad hållbar turism kan vara. Inom ramen för serien genomförde vi tre seminarier med tema Hållbarhet ur besökarens perspektiv, Hållbara transporter och Social hållbar turism och besöksnäring.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) arrangerade i samarbete med Tillväxtverket och Regionala nätverket för turism och besöksnäring konferensen *Besöksnäring på agendan*. Årets tema var Turismens och besöksnäringens roll för platsutveckling. I anslutning till konferensen delade Tillväxtverket och Stiftelsen för kunskapsfrämjande inom turism ut *Stora Turismpriset 2022*. Vinnare blev Pater Noster.

Strategisk samordning och samverkan

Tillväxtverket samlar 16 myndigheter och statliga bolag i Myndighetsgruppen för turism och besöksnäring. Som grund för gruppens arbete finns en strategisk plattform med nio prioriterade områden för insatser under den närmaste treårsperioden. Alla områden har sin utgångspunkt i den nationella besöksnäringstrategin. De är utformade för att möta besöksnäringens utmaningar och samtidigt spegla myndigheternas och bolagens roller och ansvar.

Tillväxtverket, Visit Sweden och regionala besöksnäringfunktioner samarbetar inom plattformen Smartare tillsammans. Plattformen har fokus på besöksnäringens utmaningar och behov. Den prioriterar fem områden och även dessa har sin utgångspunkt i den nationella strategin.

Myndighetsgruppen för turism och besöksnäring samt plattformen Smartare tillsammans initierade och genomförde fyra studier tillsammans:

1. Analys av långsiktig kompetensförsörjning för besöksnäringen.
2. Kunskapssammanställning över utvecklingen av transportsystemet för turism.
3. Kartläggningar av aktörssystemet för turism och besöksnäring samt ekosystemet för utveckling och spridning av kunskap .
4. Kartläggning av innovation i offentlig sektor samt en undersökning av innovation i besöksnäringens företag.

Hållbara och konkurrenskraftiga företag

Tillväxtverket beviljade närmare 8,5 miljoner kronor till sju projekt som ska stärka företagens förmåga att arbeta systematiskt, långsiktigt och strategiskt med sin kompetensförsörjning. Projekten ska utveckla produkter och tjänster och bland annat genomföra utbildningsinsatser direkt till företag och driva processer för att förbättra förutsättningarna för företagen. Projekten ska slutredovisas i mars 2023.

Tillväxtverket beviljade finansiering till sex projekt inom ramen för utlysningen *Digital kompetens i besöksnäringens företag*. En insats handlar om att stärka besöksnäringens småföretag att ta nästa utvecklingssteg. Den handlar även om att hållbart hantera digitaliseringens möjligheter, risker och konkurrens fördelar för ökad affärsnytta. Insatsen ska också stärka och bredda olika företag och innovationsfrämjares verksamheter och få fler typer av aktörer att stötta besöksnäringens digitala omställning. Slutsatser som vi dragit är att digitaliseringsfrågor om konkurrenskraft och säkerhet

bör genomsyra verksamheterna mer. Vi undersöker även möjligheten för styrelse och ledning att ha ett hjälpmedel i dessa strategiska frågor.

Ett särskilt fokus var att genomföra insatser för eko- och naturturism. Tillväxtverket genomförde bland annat insatser i samverkan med Visit Sweden. Vi tog fram en uppdaterad insiktsstudie om naturturism. Vi var även med vid den internationella naturturismkongressen Adventure Travel World Summit (ATWS) i Lugano i Schweiz tillsammans med en svensk delegation bestående av naturturismföretag och regionala aktörer. Tillväxtverket beviljade även medel till branschorganisationen Naturturismföretagen som vidareutvecklade hybridmötet *Forum för naturturism* där årets tema var Social hållbarhet på landsbygden.

Hållbar destinations- och platsutveckling

Tillväxtverket beviljade närmare 19 miljoner kronor till 13 projekt med fokus på *Fördjupat arbete med hållbar platsutveckling 2022*. Projekten främjar en hållbar platsutveckling i hela landet för att skapa attraktiva miljöer för boende, företagare och besökare. Åtta av projekten är världsarv eller biosfärområden och arbetar med metod- och processtöd enligt handbok för hållbar turismutveckling i världsarv och kulturmiljöer. Fem av projekten är fortsättningsprojekt från 2021. Dessa arbetar utifrån fritt valda metoder och deltar i följeforskning som Göteborgs universitet leder. Följeforskningen bidrar bland annat till en tydligare definition av vad en holistisk platsutveckling som integrerar behoven hos både besökare, invånare, företagare och investerare innebär. Pilotprojekten och följeforskningen avslutas i mars 2023.

Samlad bedömning

Tillväxtverket har en stark ställning som samordnande myndighet med god kunskap om livsmedel, turism och besöksnäring. Samverkan kring livsmedelsfrågor resulterade i en ökad och fördjupad förståelse för andra aktörers perspektiv inom livsmedelssystemet och vad varje aktör själv kan bidra med i arbetet mot livsmedelsstrategins mål.

Med det särskilda regeringsuppdraget inom turism och besöksnäring stärktes Tillväxtverkets roll. Vi arbetar med att utveckla strukturer för nationell och regional samordning och framtagning av flera olika kunskapsstudier i linje med den nationella strategin för hållbar turism och växande besöksnäring. När det gäller utformning av utlysningar och val av projekt utgick vi från den nationella strategins prioriterade områden och horisontella kriterier. Digitalisering, kompetensförsörjning, platsutveckling och innovation för att bidra till företagens strategiska omställning liksom förbättrad samordning på olika nivåer är några exempel. Det här ger oss också ökade kunskaper att ta vidare i kommande insatser. Uppdraget gav oss också möjligheten att göra extra insatser för att förbättra kvaliteten inom samtliga statistikprodukter och att publicera statistik oftare.

Vår bedömning är att det arbete som gjorts under året bidrar till en solid plattform för att lyfta dessa näringar framöver. Men i och med att uppdraget avslutas innebär det en kraftig minskning av offentlig internationell, nationell och regional samordning och begränsad samordning med branschaktörer. Slutsatser som vi dragit är att det finns ett fortsatt behov av breda, långsiktiga och resurssatta insatser som bygger på en successiv återuppbyggnad av turism och besöksnäring som stärker företagens konkurrenskraft.

Villkor och förutsättningar för företag

I det här avsnittet redovisar vi Tillväxtverkets arbete på förenklingsområdet. Ramvillkor för företagande i form av lagar och regler och tillämpningen av dem har stor betydelse för företagens konkurrenskraft. Företagande gynnas av enkla myndighetskontakter, ändamålsenliga, tydliga och förutsägbara regler samt god tillgänglighet till information om regelverk och offentligt stöd.

Förenkling genom digitalisering

ÅK 2.1 Tillväxtverket ska redovisa resultat av de insatser som myndigheten har genomfört för att driva och utveckla företagsportalen verksamt.se samt de insatser som myndigheten har genomfört för att minska och förenkla uppgiftslämnandet för företag. De medel som har använts till dessa insatser ska redovisas per insats.

ÅK 2.2 Tillväxtverket ska redovisa hur myndigheten arbetar med förenkling inklusive regelförenkling, för egen del samt i samarbete med andra myndigheter.

3 § 1 Tillväxtverket ska på ett enkelt, behovsanpassat och samordnat sätt erbjuda myndighetsinformation som är relevant för företagen och även vägleda blivande och redan etablerade företagare till information hos andra offentliga aktörer som främjar företagsutveckling.

3 § 15 Tillväxtverket ska vara ansvarig myndighet för att vidareutveckla och förvalta den elektroniska kontaktpunkten för tjänsteleverantörer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

Resultat och utveckling

Vi arbetar för att de uppdrag som Tillväxtverket får ska ge effekt och långsiktiga resultat gentemot regeringens förenklingsmål. Vi utför därför arbetet med utgångspunkt i våra undersökningar och samlade kunskap om regler och krångliga myndighetskontakter som hindrar tillväxt. Vi utför i hög utsträckning insatser i systematisk samverkan med andra myndigheter och aktörer som har viktiga roller i arbetet med att förenkla för företag.

Där våra uppdrag inkluderar möjlighet att finansiera våra samarbetsparters aktiviteter, i kombination med långsiktighet, får vi mycket god kapacitet att tillsammans med andra aktörer skapa verklig nytta för företagen.

Uppdragen att förenkla och effektivisera för verksamheter inom livsmedelskedjan, som att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet, liksom analyser av den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan, är bra exempel på långsiktiga uppdrag med stort utrymme för en inledande behovsanalys. Genom uppdraget att följa upp mål om handläggningstider och om bemötande och service hos nio myndigheter, har vi möjlighet att fokusera på de handläggningsprocesser och kundmöten som är av störst betydelse för företagen.

För att säkerställa att våra insatser fokuserar på rätt saker och ger önskad effekt, använder vi olika metoder för att utforska företagens behov av förenkling. Vid starten av uppdrag genomförs grundliga behovsanalyser. De säkerställer att vi förstår företagens utmaningar och tillåts utforska den problematik som företagen möter i sin helhet i kontakterna med regelverken och myndighetsvärlden. Utifrån behovsanalyserna kan vi fokusera på det som är det viktigaste för företagen. Det bidrar även till att uppföljningen av insatserna blir mer rättvisande. Vi användartestar information och tjänster kontinuerligt. Det sker till exempel inom arbetet med verksamt.se och i utvecklingen av tjänster för att söka EU-finansiering.

Erfarenheten som Tillväxtverket får genom långsiktiga uppdrag utifrån den metodik som vi har beskrivit kan även spridas till andra myndigheter. Det utvecklar offentlig sektors förmåga att i högre utsträckning säkerställa träffsäkra tjänster. Det kan också innebära möjligheter för Tillväxtverket att bidra med testmöjligheter i andra aktörers projekt och uppdrag där det finns en potentiellt stor påverkan på företagets konkurrenskraft.

Digitalisering innebär stor potential att förenkla. Tillväxtverket följer utvecklingen av digitaliseringens möjligheter att bidra till effektivare regeltillämpning och enklare myndighetskontakter. Under året har vi fortsatt att utforska möjligheter till digitaliserade regler. Arbetet har just börjat och sker genom dialoger och erfarenhetsutbyte.

För att undersöka nya metoder och tillvägagångssätt för att förenkla för företag har Tillväxtverket under året gått in som behovsägare i det Vinnovafinansierat projektet GPT-SW3. Det är en svensk basmodell för texthantering. Projektet leds av AI Sweden och undersöker möjligheten att använda en storskalig svensk så kallad språkmodell för att skapa en generell lösning för texthanteringsuppgifter. Vi ser möjligheter med användning av sådan texthanteringsteknik. Det kan ge bättre och mer transparent information om reglers effekter och pågående regelutveckling. Det förväntas kunna öka möjligheten för fler intressenter att bidra till beslutsunderlagen och bättre regler.

Verksamt.se – resultat och användning

Besöksstatistik och användning

På webbplatsen verksamt.se finns information och tjänster för blivande och befintliga företagare. Verksamt.se drivs av Tillväxtverket och Bolagsverket. Skatteverket och Arbetsförmedlingen är aktiva samarbetsparter.

Användningen av verksamt.se låg under 2022 på en fortsatt hög nivå. Antalet personer som loggade in på Mina sidor på verksamt.se var 538 836, en ökning med två procent jämfört med 2021. Det totala antalet inloggningar 2022 var strax under 2,4 miljoner, en minskning med fem procent jämfört med 2021.

Under 2022 var det alltså fler personer som loggade in på Mina sidor jämfört med 2021, men varje person loggade in färre antal gånger. Varje företagare som använde Mina sidor på verksamt.se loggade i snitt in 4,4 gånger. Av de personer som loggade in på verksamt.se under 2022 var 66 procent män och 34 procent kvinnor.

I slutet av 2022 mätte vi nöjdheten hos användarna av verksamt.se via en enkät. På frågan "Tycker du att verksamt.se gör det enklare att starta och driva företag?" svarade 83 procent ja, elva procent svarade delvis. Sex procent tyckte inte att verksamt.se gör det enklare att starta och driva företag. Jämfört med resultaten från senaste undersökningen 2021 är det elva procent fler som svarar ja, nio procent färre som svarar delvis och två procent färre som svarar nej.

På frågan "Har du kunnat lösa ditt ärende och hittat det du sökte på verksamt.se?" svarade 81 procent ja, tio procent svarade delvis. Nio procent svarade att de inte kunde lösa sitt ärende med hjälp av verksamt.se.

År 2021 ställde vi frågan "Kunde du lösa ditt ärende"? Jämfört med resultatet på den frågan för 2021 är det 22 procent fler som svarar ja, 13 procent fler färre som svarar delvis och 10 procent färre som svarar nej.

Medel per insats

De medel som har använts till insatser inom ramen för återrapporteringskrav 2.1 redovisas nedan per insats för 2022, 2021 och 2020.

Verksamhet	2022	2021	2020
Förvaltning verksamt.se	21 515	19 451	17 632
Vidareutveckling verksamt.se	22 240	13 838	6 240
Serverat / Minskat och förenklat uppgiftslämnande	5 809	5 000	4 953
Total	49 564	38 289	28 825

Motsvarande uppgifter för tidigare år återfinns i särskild redovisning till regeringen av uppdrag 1.1.

Samlad information till företag om kriget i Ukraina

När Ryssland invaderade Ukraina såg vi tidigt ett behov av att samla information på verksamt.se till små och medelstora företag. I samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Livsmedelsverket och Jordbruksverket publicerade vi information om hur företagare kan arbeta för att deras verksamheter ska fortsätta fungera under kriser eller oförutsedda händelser, så kallad kontinuitetsplanering. I samarbete med Kommerskollegium, Tullverket, Skatteverket, Business Sweden, Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och ESF-rådet publicerade vi också information om sanktionerna mot Ryssland och handläggningstider och krisstöd till jordbruk och fiskerinäringen. Innehållet publicerades på både svenska och engelska och inkluderade också information till arbetsgivare som ville anställa personer från Ukraina.

En handfull myndigheter, regioner och kommuner hänvisade till informationen på verksamt.se i sina egna kanaler, bland annat Skatteverket, Patent- och registreringsverket och Region Värmland. Genom hänvisningarna på dessa aktörers webbplatser och i deras sociala medier nådde vi närmare 200 000 visningar av våra informationssidor.

Verksamt.se: LIVE

Verksamt.se LIVE är en serie webinarier som ska möta behovet av lättillgänglig, digital myndighetsinformation om att starta företag. Målet är att deltagarna ska få svar på sina frågor, veta var de kan vända sig för mer information och att de ska veta vilket nästa steg är i deras företagsprocess.

Under 2022 erbjöd vi sju livesändningar. Totalt deltog 2 333 personer live. Av de 181 som svarade på deltagarenkäten var 19 procent män, 80 procent kvinnor. 82 procent av deltagarna som svarade på utvärderingarna uppgav att webinariet helt eller delvis förenklade deras företagsstart. 90 procent upplevde att de helt eller delvis fått svar på sina frågor och vet vilket nästa steg är i deras företagsresa.

De webinarier som vi inte erbjöd live gick att se i form av spellistor på bland annat verksamt.se. Under 2022 visades videoklippen i dessa spellistor över 35 000 gånger.

Export- och internationaliseringsinformation

Ett viktigt område under 2022 var att informera import- och exportföretag om kriget i Ukrainas påverkan på handel med andra länder. Andra områden som lyftes på verksamt.se var bland annat hållbarhetsarbete vid handel med utlandet och information om brexitjusteringsreserven i samarbete med ESF-rådet.

För att långsiktigt kunna erbjuda ett mer riktat stöd till import- och exportföretag fortsatte vi arbetet med att få fler rådgivare och aktörer att ansluta sig till söktjänsten Rådgivning och stöd vid utlandshandel. I tjänsten kan företagare hitta organisationer, rådgivare, finansieringserbudanden och utbildningar. Som mest fanns 115 erbjudanden i tjänsten under 2022.

Enligt en enkät på verksamt.se mellan 15 oktober och 15 december 2022 ansåg 81 procent av dem som svarade att de helt, i hög grad eller delvis hittade relevant information och användbara tjänster om utlandshandel på webbplatsen. 90 procent ansåg att de helt, i hög grad eller delvis ökat sin kunskap om import och export genom att besöka verksamt.se.

Hållbar besöksnäring

Inom ramen för regeringsuppdraget att genomföra insatser för omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring har vi uppdaterat verksamt.se under 2022. Vi har underhållit och kompletterat sidorna under "Samlad information till företagare inom besöksnäringen". Vi har synliggjort räkneverktyg och strukturerat om innehåll. Vi utökade också tjänsten "Hitta rådgivning och finansiering" med aktörer som jobbar mot målgruppen.

För att öka kännedomen om våra riktade sidor till målgruppen gjorde vi inlägg i våra sociala medier och nyhetsbrev. Inläggen och nyhetsbrevet uppnådde över 106 000 potentiella visningar under 2022 .

Läs mer om uppdraget i avsnittet Turism och besöksnäring.

Verksamt.se - vidareutveckling

Nya verksamt.se

För att kunna möta företagens behov av mer guidat och personligt innehåll och ett mer samlat tjänsteutbud med fler tjänster har vi fortsatt att förnya

verksamt.se under 2022. Förnyelsen av verksamt.se är en viktig del av realiseringen av målbilden för enklare digitala myndighetskontakter vilket också ligger väl i linje med regeringens förenklingsmål. Syftet med förnyelsen är också att på sikt skapa en mer effektiv offentlig förvaltning. Under 2022 gjorde vi en första leverans av tjänstekoncept till en avgränsad målgrupp. Fokus låg på guidade processer för att göra det enklare för dem som vill starta ett vattenbruk. Se vidare information under avsnitt Digitala tjänster i livsmedelskedjan.

Förstudie om EU:s gemensamma digitala ingång

EU-förordningen om en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster, kallad Single Digital Gateway (SDG), syftar bland annat till att göra det enklare för företagare att bedriva gränsöverskridande verksamhet. När många olika former av tillstånd sker på kommunal nivå i Sverige innebär det stora kostnader för varje enskild kommun som måste hitta egna digitala lösningar. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) bad Tillväxtverket och Bolagsverket att leda en förstudie om att utreda utformningen av centrala digitala tjänster för kommunala förfaranden. Vi baserade förstudien på erfarenheter från projekten Serverat och FörRätt.

Under hösten 2022 utredde vi tillsammans med sektorsmyndigheter hur det kan göras mest kostnadseffektivt och samtidigt driva digitalisering framåt i det offentliga Sverige. Det här gjorde vi i form av åtta arbetsmöten där vi diskuterade ämnen som placering av e-tjänster, juridiska utmaningar och kostnads- och riskanalys. Baserat på arbetsmötena tog vi fram en rapport. Den visar på vikten av att sektorsmyndigheter får rätt förutsättningar för att arbetet med centrala digitala tjänster för att kommunala förfaranden ska kunna genomföras. Det innebär framför allt tydliga instruktioner, juridiska förutsättningar och finansiering.

För att ge den nytta som kostnadsinsatsen motsvarar bedömer vi att ambitionsnivån behöver vara högre än lägsta möjliga nivå för att uppfylla SDG-förordningen. Förstudien visar därför att placering av e-tjänster på kommunal nivå inte är ett framkomligt vägval. Vi baserar det på de deltagande myndigheternas ställningstaganden och resultat som kostnads-, nytto- och riskanalysen visar. Andra scenarier som att placera e-tjänster hos sektorsmyndigheter eller hos en central aktör, där e-tjänster kan samlas oberoende föreskriftägande, bedömer vi bero på legal genomförbarhet. Det hade dock inte denna förstudie möjlighet att beakta.

Kontaktpunkten för tjänsteföretagare

Lagstiftningen om tjänster på den inre marknaden, baserad på EU:s tjänstedirektiv, syftar till att undanröja hinder för gränsöverskridande tjänsteverksamhet. Varje medlemsstat ska ha en kontaktpunkt som ska informera företagare om gällande krav inom områden som omfattas av direktivet. Den ska även göra det möjligt att genomföra tillståndsförfaranden enkelt, elektroniskt och på distans. Kontaktpunktens tjänster samordnas av Tillväxtverket, Kommerskollegium, Konsumentverket och Universitets- och högskolerådet, som ansvarar för olika delar av kontaktpunkten.

Tillväxtverket ansvarar för den digitala kontaktpunkten som utgör en del av verksamt.se. Alla behöriga myndigheter ska vara anslutna till kontaktpunkten och dess förmedlingsfunktion. I dag finns det 115 anmälnings- och ansökningsförfaranden inom olika sektorer. De berör 26 centrala statliga

myndigheter och alla länsstyrelser och kommuner på verksamt.se. Webbsidan är även den svenska digitala kontaktpunkten för EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv som syftar till att underlätta den fria rörligheten för såväl företagare som arbetstagare. På verksamt.se finns information och ansökningsuppgifter för 66 yrken som är reglerade i Sverige.

Det finns kopplingar mellan tjänste- och yrkeskvalifikationsdirektiven och EU-förordningen om gemensam digital ingång, SDG. Genomförandet av SDG i Sverige stod därför i fokus 2022 precis som under 2021 och 2020. Arbetsgruppen med ovan nämnda samordnande myndigheter ökade antalet möten under 2021, från kvartalsvisa till månatliga möten. Arbetsgruppen fortsatte med den ökade mängden möten under 2022. Tolknings- och tillämpningsfrågor kopplade till de övergripande EU-rättsakterna och den svenska genomförandelagstiftningen fick mycket fokus.

Antalet ansökningar från andra EU-/EES-länder via kontaktpunktens förmedlingsfunktion låg på en fortsatt låg nivå, den lägsta någonsin. Antalet ansökningar var endast tre. Ingen besvarades av behörig myndighet via förmedlingsfunktionen. Det låga antalet ansökningar, i kombination med olika tolkningar av såväl de övergripande EU-rättsakterna som den svenska genomförandelagstiftningen, gjorde att Tillväxtverket arbetade med att hitta juridiska och tekniska lösningar. Målet var att på ett bättre och mer ändamålsenligt sätt säkerställa att syftet med de övergripande EU-rättsakterna ska uppnås.

Digitalt ekosystem för enklare myndighetskontakter

Serverat och FörRätt

Inom projektet Serverat utvecklas digital information och guidning på verksamt.se. Syftet är att förenkla företagans myndighetskontakter och minska och förenkla uppgiftslämnandet. Arbetet sker i samverkan med Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner. Fokus är tillstånd och liknande förfaranden där företag måste lämna uppgifter till kommuner och andra myndigheter för att kunna starta eller utveckla sin verksamhet. Under året anslöt sig åtta kommuner till Serverat. Totalt är 84 kommuner anslutna. Serverat har guider och checklistor för att starta restaurang, hotell och camping, evenemang, biodling och vattenbruk på verksamt.se.

Projektet FörRätt är en fortsättning på arbetet inom Serverat och drivs av Livsmedelsverket i samarbete med Tillväxtverket, kommuner och en rad intressenter. Syftet är att förenkla för företagare samtidigt som livsmedelskontrollen och handläggningen blir effektivare för kommunerna. Projektet tar fram nationella standarder för e-tjänster för omklassning och anmälan av nya livsmedelsverksamheter. Anledningen är den nya riskklassningsmodellen som ska införas 2024. Standarderna för e-tjänsterna tas fram gemensamt i projektet, men e-tjänsterna införs lokalt hos deltagande kommuner. Det betyder att kommunen kommer att ha en egen e-tjänst byggd enligt den nationella standarden. E-tjänsterna sprids till kommunerna via privata leverantörers plattformar för e-tjänster och behöver integreras med respektive kommuns verksamhetssystem. Ett större informationsmöte hölls i augusti 2022. Cirka 170 kommuner deltog. Under året har en prototyp av e-tjänsten för omklassning utvecklats och användartestats. Den blir tillgänglig i början av 2023 och under det året ska befintliga livsmedelsverksamheter omklassas. Arbetet med e-tjänsten för anmälan av nya livsmedelsverksamheter påbörjades under hösten 2022. Den kommer att

vara klar inför årsskiftet 2023/2024. Tjänsten erbjuder företagaren en sammanhållen guidning via verksamt.se.

Digitala tjänster i livsmedelskedjan

Inom ramen för livsmedelsstrategin har Tillväxtverket i uppdrag att skapa guidat branschspecifikt stöd för uppstart av verksamheter inom livsmedelssektorn. Vi ska även ge företag återkoppling på olika myndighetsärenden på verksamt.se. Under 2022 skedde arbetet i nära samverkan med Jordbruksverket, Livsmedelsverket och länsstyrelserna. Under 2020–2021 togs det fram en första version av en myndighetsövergripande lösning som innehåller guidat stöd, minskat och förenklat uppgiftslämnande. Den innehåller även återkoppling på ärenden för företag i uppstartsprocessen för en enskild bransch, nämligen vattenbruk. Under 2022 vidareutvecklade myndigheterna tillsammans koncepten för guidat branschstöd. Syftet är att utveckla ett stöd till företag i alla branscher inom livsmedelskedjan, och att alla företag ska kunna identifiera relevanta tillstånd för just den verksamhet som man vill bedriva.

Under 2022 har länsstyrelsen med hjälp av Tillväxtverkets vägledning systematiserat sitt arbete kring e-tjänster för att kunna fungera i relation till verksamt.se. Länsstyrelsen och Jordbruksverket har dessutom fortsatt att utveckla sina tekniska förmågor för att kunna återkoppla om status på ärenden, både till interna Mina sidor och till verksamt.se.

För att minska och förenkla uppgiftslämnandet för företag behöver vi bland annat skapa harmoni bland begrepp som myndigheter använder vid handläggning av tillstånd. Det kan göras genom att gemensamma termer och begrepp definieras på samma sätt. Under 2022 tog vi fram en modell för informationsutbyte. Vi utgick från utvalda tillstånd i livsmedelskedjan hos de medverkande myndigheterna och visade hur specifika begrepp kopplar mot grunddatakällorna SSBTGU och Navet.

Tillstånds- och anmälningsprocessen för miljöfarlig verksamhet

År 2021 fick Tillväxtverket uppdraget att ta fram tjänster som förenklar och effektiviserar när företagare inom livsmedelskedjan ska anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet. Vi genomför uppdraget i samråd med Naturvårdsverket, Jordbruksverket och länsstyrelserna. I februari 2022 rapporterade vi en behovsanalys som ett första steg i uppdraget. Där formulerade vi problem- och behovsområden utifrån intervjuer med bland annat företag och myndigheter. Vi utarbetade även förslag inom flera områden för att möta företagens behov av förenkling. Förslagen handlar bland annat om att utveckla vägledning utifrån handläggarnas behov, gemensam guidning och stöd för företag, och användarvänliga digitala tjänster.

Utifrån förslaget om att utveckla vägledning har Tillväxtverket och Jordbruksverket påbörjat ett arbete tillsammans. Vi undersöker vad handläggare på kommuner och länsstyrelser har för behov av vägledning vid anmälan och ansökan om djurhållande verksamhet. När det gäller förslaget om användarvänliga digitala tjänster så arbetar länsstyrelserna bland annat med att utveckla en gemensam ingång för sina e-tjänster. De gör dessutom en översyn av e-tjänsterna. Tillväxtverket bidrar med kunskap om företagens behov och vilka möjligheter som finns att förenkla för företagen.

Samlad bedömning

Verksamt.se har utvecklats till en central och bärande funktion för svenska företagare. Det har visat sig inte minst i tider av kris och oro i omvärlden. Med erfarenheter från pandemin kunde verksamt.se erbjuda snabb samlad information med anledning av Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022. Information om sanktioner, it-säkerhet och exporthinder presenterades på ett pedagogiskt och enkelt sätt för att underlätta för företagen.

Vi ser att användningen av verksamt.se är fortsatt hög. Det är fler personer än någonsin tidigare som loggar in på webbplatsen för att utföra ett ärende. Utvecklingen av ett nytt framtidssäkrat verksamt.se fortsatte under året för att på sikt möjliggöra fler och smartare tjänster på webbplatsen. Arbetet följer och är med och ställer krav på utvecklingen av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen (ENA).

Lagar och myndighetsregler är ett av de största tillväxthindren för små och medelstora företag i Sverige. Behoven av att få stöd i regeltunga branscher om vilka tillstånd som är aktuella, att få återkoppling på sina ärenden, och att minska antalet uppgifter som lämnas till myndigheter är fortfarande stora. Inom ramen för satsningen på livsmedelskedjan tog vi fram myndighetsövergripande tjänster som är nya i svensk offentlig förvaltning. Uppdraget möjliggjorde satsningar inom länsstyrelsernas verksamhetsområden som annars inte var genomförbara. Kompetenser inom områden som informationsmodellering stärktes för att göra det enklare, och även minska behovet, att lämna uppgifter.

Åtta av tio kontakter mellan företag och myndigheter sker på kommunal nivå. Inom flera branscher upplevs den här kontakten på många sätt som krånglig, och tidskrävande samtidigt som företagsperspektivet saknas. Det är därför centralt att försöken att förenkla riktar in sig på företagsmötet på kommunal nivå. Det är samtidigt många förutsättningar som ska vara uppfyllda för att insatserna ska ge resultat. Tillväxtverkets bedömning är att projektet FörRätt innehåller flera av dessa förutsättningar, till exempel Livsmedelsverket som färdledande sektorsmyndighet, ny lagstiftning som tvingar systemleverantörer att ändra i de kommunala verksamhetssystemen, och satsningen som regeringen gör inom livsmedelsstrategin. Bedömningen stärks av de resultat som förstudien visar om förutsättningarna för att uppfylla kraven i SDG-förordningen.

En behovsanalys inom uppdraget att förenkla tillstånds- och anmälningsprocessen för miljöfarlig verksamhet visade att det finns behov av att samverka när det gäller konkreta insatser som förenklar och ger nytta för företagen.

Förenkling genom regler och regeltillämpning

ÅK 2.3 Tillväxtverket ska redovisa hur mycket medel som har använts för Regelrådets verksamhet.

4 § 1-4 Tillväxtverket ska ansvara för metodutveckling, rådgivning och utbildning med anledning av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, stödjande kommittéer och särskilda utredare som omfattas av 1 § kommittéförordningen (1998:1474) i deras arbete med att upprätta konsekvensutredningar, stödjande Regeringskansliet i

dess arbete med att upprätta konsekvensutredningar, samt ha ett samordnande ansvar gentemot Ekonomistyrningsverket.

4 § 5-11 Tillväxtverket ska ansvara för metodutveckling och genomförande av mätningar av administrativa och andra kostnader för företag som tillämpning av regelverk kan medföra, inhämta och följa upp synpunkter och förslag från näringslivet som rör arbetet med att förenkla för företag, utveckla och föreslå nya insatser inom förenklingsarbetet, delta i det internationella arbetet med att förenkla för företag, främja en god kunskap hos myndigheter om hur företag påverkas av tillämpning av regelverk och förenklingsarbetet, stödja och samordna förenklingsarbetet hos myndigheter som har omfattande verksamhet riktad till företag samt stödja och genomföra insatser som förenklar företagens myndighetskontakter på lokal och regional nivå. Förordning (2014:1087)

Resultat och utveckling

Konsekvensutredning vid regelgivning

Under året deltog Tillväxtverket i Regeringskansliets kommittéutbildningar med ansvar för ett utbildningspass om konsekvensutredningar vid regelgivning. Det var fyra tillfällen med sammanlagt 119 anmälda deltagare. Tillväxtverkets pass var en del i ett bredare utbildningskoncept som Kommittéservice för Regeringskansliets kommittéväsande ordnade. Samtliga utbildningstillfällen ägde rum i digital form även det här året.

Kommittéservice har utvärderat utbildningarna. Utvärderingen är gjord samlad utifrån hela utbildningsdagen med flera föreläsare. Resultatet visar att av 51 som svarade på enkäten var 44 nöjda eller mycket nöjda med utbildningsinsatsen. 44 svarade också att de i hög eller mycket hög grad kommer att kunna tillämpa det de lärt sig praktiskt i sin nuvarande roll.

Vi gav också individuellt stöd till 19 kommittéer och myndigheter. Regelrådet yttrade sig över två av dessa konsekvensutredningar. En av dem bedömdes uppfylla kraven i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regelrådet yttrade sig under året över sex konsekvensutredningar där vi gett stöd tidigare år. Fyra uppfyllde förordningens krav på kvalitet.

Vi tillhandahåller också personal för det dagliga arbetet som Regelrådet behöver för att granska kvalitén på konsekvensutredningar som tas fram vid förslag till nya och ändrade regler. Resultatet av Regelrådets arbete är redovisat separat i Regelrådets årsrapport.

Kostnader för Regelrådets verksamhet

Kostnader för Regelrådets verksamhet delas upp i kostnader för Regelrådets ledamöter respektive kostnader för Tillväxtverkets stöd till Regelrådet.

Verksamhetens kostnader (tkr, exklusive overhead)	2020	2021	2022
Regelrådets ledamöter	378	382	309
Stöd till Regelrådet	3 795	4 434	4 047
Total	4 173	4 816	4 356

Kostnader till följd av regler

Tillväxtverket följer på regeringens uppdrag hur företagens administrativa och andra regelkostnader utvecklas. Arbetet utgår från regeringens tidigare mål om att de administrativa kostnaderna för företag till följd av regler ska vara lägre 2020 än 2012. Sedan 2014 följer vi därför upp hur företagens administrativa kostnader påverkas av nya och ändrade regler. Sedan 2016 analyserar vi regeleffekterna ur ett bredare perspektiv. Analysen omfattar inte bara administrativa kostnader utan även andra effekter för företagen som investeringskostnader, produktionskostnader och konkurrenseffekter.

I april 2022 lämnade vi slutrapporten för 2021 till regeringen. Uppföljningen visar att de årliga administrativa kostnaderna för företagen har ökat med omkring 300 miljoner kronor under 2021. Vi uppskattar att företagens årliga produktionskostnader har ökat med cirka 160 miljoner kronor under samma period.

På regeringens uppdrag lämnade Tillväxtverket förslag på hur metoden som används för att beräkna regelkostnader för företag kan utvecklas för att möjliggöra uppföljning av regeringens nya kostnadsmål. Rapporten lämnades in till regeringen i juni 2022.

Internationellt arbete

Det internationella samarbetet är en viktig del i Tillväxtverkets arbete med att främja bättre lagstiftning på såväl nationell nivå som inom EU och globalt. Tillväxtverket representerar Sverige i flera sammanhang.

I OECD:s regelkommitté, Regulatory Policy Committee (RPC), som är ett forum för utbyte av erfarenheter som rör regelgivningsprocessen, ligger tyngdpunkten på konsekvensutredningar, samråd och utvärderingar. Under 2022 deltog vi i två kommittémöten. Vi arbetade med att ta fram rapporten Better Regulation Practices Across the European Union 2022, som publicerades i juni. Vi deltog även i en konferens och tre styrgruppsmöten inom ramen för OECD-programmet Measuring Regulatory Performance och i fyra seminarier och workshops .

EU-kommissionens Fit for Future (F4F) Plattform är en del i kommissionens arbete med regelförbättring. Plattformen består av en regeringsgrupp och en intressentgrupp. Vi behandlar inkomna förslag på regelförbättringar från allmänhet, företag och offentlig förvaltning samt rättsakter som ingår i kommissionens arbetsprogram. Arbetsprogrammet för 2022 innehöll rättsakter på elva områden som antingen var under utvärdering eller planerad revidering. Det rörde bland annat frågor kring grön och digital omställning, energiunionen, motorfordon, kemikalier, livsmedel och moms. Tillväxtverket deltog i fyra arbets- och plenarmöten . Tio yttranden antogs under 2022.

RegWatchEurope är ett europeiskt nätverk av oberoende granskningsorgan. Regelrådet är medlem och Tillväxtverket bidrar med stöd i form av personal. Det övergripande målet för nätverket är att främja regelförbättring på nationell och global nivå genom erfarenhetsutbyte och påverkansarbete. Erfarenheter och utvärdering av covidrelaterad lagstiftning och beteendevetenskapliga, institutionella och strategiska frågor var i fokus 2022. Nätverkets webbplats fick en översyn och vidareutveckling. Med anledning av Regelrådets ordförandeskap i RegWatchEurope 2023 lades en hel del tid på förberedelser inför det. Läs mer i Regelrådets årsrapport 2022.

Tillväxtverket bistod även Regeringskansliet i förberedelserna inför Sveriges EU-ordförandeskap första halvåret 2023.

Inom ramen för ett nordiskt möte diskuterades på svenskt initiativ utvärdering och granskning av aspekter som konkurrenskraft och innovation.

Samlad bedömning

Tillväxtverket fortsatte även under det här året att ge individuellt stöd i regelgivares arbete med konsekvensutredningar, genomföra utbildningsinsatser och bidra med resurser för Regelrådets arbete. Genomförda utvärderingar av utbildningsinsatser visar att de som tagit del av dessa i stor utsträckning har varit nöjda, och att deltagarna i hög utsträckning anser sig ha nytta av utbildningarna i fortsatt arbete.

Tillväxtverket bedömer vidare att rapporteringarna av regeringsuppdrag och andra aktiviteter, som vi genomfört för att öka kunskapen och för att följa upp förenklingsarbetet nationellt och internationellt, har gett regeringen, Tillväxtverket och våra samarbetspartners användbara insikter. Insikter om vikten av att utgå ifrån företagets behov för att åstadkomma verklig nytta för dem och att förenklingsarbetet bland annat kräver systematiska och långsiktiga förutsättningar. Dessa insikter tar vi även med oss i förberedelserna inför EU-ordförandeskapet första halvåret 2023.

Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling

Lokal och regional utvecklingspolitik

1 § 2 Genomföra insatser som främjar ett aktivt regionalt tillväxtarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå

2 § 2 Verka för att den utvecklingskraft och tillväxtpotential som finns i gles- och landsbygder, små och medelstora städer samt storstadsområden nyttjas och vidareutvecklas

2 § 3 Verka för hållbara lösningar som ur ett miljö- och klimatperspektiv stöder utvecklingen av ett konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet

3 § 3 Delta i, samordna och följa upp strategier och program inom det regionala tillväxtarbetet

3 § 4 Förmedla kunskap till andra myndigheter, regionalt utvecklingsansvariga och andra relevanta aktörer om näringslivsutveckling, hållbar regional tillväxt samt hållbart nationellt och regionalt tillväxtarbete inklusive tillgänglighet till kommersiell och offentlig service

Resultat och utveckling

Utvecklingskraft och tillväxtpotential

Tillväxtskapande samhällsplanering

Målet för tillväxtskapande samhällsplanering är att utveckla platser där företag kan växa och utvecklas. Det betonas också i den Nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030. Genom att förbättra regioner och kommuners kapacitet att arbeta med strategisk planering kan fler företag etableras och växa i hela Sverige. Då kan förutsättningarna vad gäller infrastruktur och kompetensförsörjning bättre beaktas och tillvaratas. Sex projekt avslutades under året. Inriktningen för dessa har varit att utveckla arbetssätt för att underlätta näringslivets tillgång till mark och el, och att förbättra tillgänglighet inom och mellan regioner. Vi deltog även i Miljömålsrådets arbete inom programområdet Ramverk för nationell planering och bidrog med kunskap om näringslivets behov.

Vi genomförde ett seminarium, Tillväxt kräver planering, riktat till myndigheter, regioner och kommuner. 58 personer deltog varav 39 kvinnor och 19 män. Syftet var att lyfta fram resultat och erfarenheter från projekt

som Tillväxtverket har investerat i. Aktiviteten bidrog dels till kunskap som regioner och kommuner kan använda i arbetet med strategisk planering, dels till att förbättra lärandet inom den regionala utvecklingspolitiken.

Tillväxtverket är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Under året fortsatte arbetet med att precisera befintliga områden. Vi påbörjade även processen med att identifiera behov av eventuella nya områden. Vi tog fram ett kunskapsunderlag och påbörjade dialoger med berörda länsstyrelser. Målet är att kunna fatta nya och uppdaterade beslut gällande anläggning av riksintresse för industriell produktion.

Stärka kommuner - Lokal näringslivsutveckling

Tillväxtverket slutrapporterade uppdraget att fördela statsbidrag till 39 gles- och landsbygdskommuner med geografiska och demografiska utmaningar. Slutrapporten visar att kommunerna har stärkt sina förmågor att arbeta strategiskt med näringslivsutveckling och att de genom sina insatser bidragit till att förbättra företagsklimatet.

Tillväxtverket har ett fortsatt uppdrag av regeringen att betala ut ett statsbidrag till samma kommuner. Uppstartsträffen av den nya perioden visade att kommunernas största utmaningar handlar om kompetensförsörjning, brist på människor och en låg kapacitet att arbeta med samhällsplanering som främjar etableringar och nya bostäder.

Vi utvecklar ett processtöd för att förstärka kommunernas arbete inom uppdraget. Som en del av processtödet arrangerade Tillväxtverket en fysisk och en digital erfarenhetsträff. Kommunerna fick ta del av varandras lösningar i form av aktiviteter på de kommunspecifika problemen. Genom dessa insatser har kommunerna utökat sitt nätverk och fått ny kunskap för att utveckla sina näringslivsfrämjande aktiviteter.

Vi har fortsatt att fylla på Utvecklingsguiden med framgångsrika metoder för lokal- och regional utveckling. Vi lanserade också Genvägar till kunskap som en del av Utvecklingsguiden. Målet var att presentera utvald kunskap från olika kunskapsunderlag till kommuner och regioner som de har nytta av i sitt utvecklingsarbete.

Stärka kommuner - Statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner

Uppdraget att fördela statsbidrag till 30 socioekonomiskt eftersatta kommuner fortsatte under 2022. Vi genomförde sju webinarier med olika teman och arrangerade en nätverksträff i Stockholm för att inspirera, sprida resultat och föra dialog.

Lägesrapporterna från föregående år visar att merparten av kommunerna fortsatt att arbeta långsiktigt med aktiviteter för att påverka socioekonomiska faktorer såsom sysselsättning, arbetslöshet, ekonomiskt bistånd, ohälsa och utbildning. Lägesrapporterna beskriver också hur statsbidraget gjorde det möjligt att växla upp kommunernas förebyggande arbete och utvecklingsarbete. Det stärkte deras kapacitet. Statsbidraget bidrog även till att stärka olika former av samverkan och samarbete. Dels över förvaltningsgränser, med regioner och myndigheter och det civila samhället, dels med företagsorganisationer.

Regionalt kompetensförsörjningsarbete

Tillväxtverket slutrapporterade regeringsuppdraget att stödja regionernas arbete med kompetensförsörjning i mars 2022. Med stöd av den nationella strategin för hållbar regional utveckling fortsätter vi med insatser för att bibehålla nätverk för kunskap, lärande och erfarenhetsutbyte mellan regionernas kompetensförsörjningsstrategier. Vi genomförde fyra erfarenhetsträffar där samtliga regioner och Skolverket, Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan och SKR deltog.

I nätverket för kompetensförsörjningsdagarna ingår Tillväxtverket, Regeringskansliet, Arbetsförmedlingen, SKR och två regioner. Nätverket arrangerade ett digitalt möte. En film om framgångsfaktorer för regionernas arbete med kompetensförsörjning är dessutom producerad. Filmen är publicerad på vår webb och i våra sociala kanaler.

Under året medverkade vi i både styrgrupp och arbetsgrupper inom Myndighetssamverkan för kompetensförsörjning. Målet var att förstärka det regionala perspektivet på insatser.

Hållbara strukturer för validering

Tillväxtverket har tillsammans med Myndigheten för yrkeshögskolan fått i uppdrag att stödja regionernas arbete med att utveckla hållbara strukturer för validering. Vi genomförde en utlysning av projektmedel vilket resulterade i 16 utvecklingsprojekt i hela landet. Projekten kommer att pågå till slutet av 2024. För att sprida information om uppdraget deltog vi dels på en nationell valideringskonferens i april, dels på ett webinarium i september om myndigheternas resultat på valideringsområdet.

Miljödriven näringslivsutveckling

Inom ramen för det löpande regeringsuppdraget om miljödriven näringslivsutveckling har vi reviderat de hållbarhetsrelaterade sidorna på [verksam.se](https://www.verksam.se). Vi har dessutom tagit fram en ny hållbarhetsguide och två inspirationsfilmer om hållbart företagande.

De hållbarhetsrelaterade sidorna besöktes av cirka nio tusen personer de första månaderna efter lansering. Uppdraget har även finansierat en rapport om hur de gröna industrisatsningarna i norra Sverige påverkar små och medelstora företag. Vi presenterade rapporten på ett seminarium i maj för cirka 70 deltagare från kommuner, regioner, myndigheter, branschföretag och företag. Vi rapporterade uppdraget till regeringen i april 2022.

Strategier och program inom det regionala tillväxtarbetet

Nationell strategi för hållbar regional utveckling

Under 2022 genomförde Tillväxtverket i samverkan med forumet Reglab två lärlabb, i juni och i augusti. Syftet var att fördjupa arbetet med den nationella strategin för hållbar regional utveckling mellan regioner och myndigheter. Under lärlabben deltog 19 myndigheter, 20 regioner, två länsstyrelser, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Näringsdepartementet. Vid lärlabbet 8 juni deltog 79 personer. 60 kvinnor och 19 män. Vid lärlabbet 24 augusti deltog 70 personer. 52 kvinnor och 18 män. Deltagarna upplevde att lärlabben ökade regionernas och nationella myndigheters förståelse för varandras roller och förutsättningar.

Regionala utvecklingsstrategier

En av Tillväxtverkets roller är att ha en överblick över länens regionala utvecklingsstrategier. Vi ska också svara på remisser som berör det regionala utvecklingsarbetet i länen.

I början av året uppdaterade vi en sammanställning av de regionala utvecklingsstrategiernas aktualitet. Vi lämnade även synpunkter på Region Kronobergs samt Region Stockholms process att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi respektive en ny regional utvecklingsplan.

Smart specialisering

Tillväxtverket hade under 2022 i uppdrag att ge processtöd till regionernas arbete med smart specialisering. Under året har vi genomfört tre digitala nätverksträffar via S3-nätverket. I nätverket samlar vi aktörer från 21 regioner, andra nationella myndigheter och organisationer och kommissionen (DG Regio). Workshoparna under 2022 fokuserade på nationell modell för uppföljning av smart specialisering och regionala behov samt hur specifika utlysningar kan stödja smart specialisering.

En ansökan till kommissionen om att delta i utvecklingen av smart specialisering har beviljats norra Mellansverige och östra Mellansverige tillsammans med Tillväxtverket och Vinnova. Pilotarbetet partnerskap för regional innovation pågår under ett år.

Förmedla kunskap

Att samla och kommunicera Tillväxtverkets kunskap kring regionalt utvecklingsarbete är ett sätt att stärka vårt och regionernas omställningsarbete. Under 2022 utarbetade Tillväxtverket två rapporter för att förmedla kunskap till andra aktörer om hur det regionala utvecklingsarbetet fungerar.

Rapporten *Så satsar Sveriges regioner 2021* beskriver hur Sveriges 21 regioner konkret arbetar för ett hållbart samhälle. Rapporten går kortfattat igenom bakgrunden till den regionala utvecklingspolitiken. Den presenterar den nya nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 med sina fyra strategiska områden. Rapporten sammanfattar och ger exempel på regionernas insatser inom respektive strategiskt område och visar vilka strategiska områden och regioner som fått mest medel beviljat.

I rapporten *Hur syns landsbygder i myndigheters verksamhet?* undersökte Tillväxtverket förutsättningarna för geografiska beskrivningar av myndigheters verksamheter. Det övergripande syftet med rapporten var att analysera möjligheter att synliggöra och undersöka förutsättningar för att kontinuerligt följa upp utfall av myndigheternas verksamheter i geografien. I rapporten ingår de 16 myndigheter som regeringen pekade ut inom den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Forum för hållbar regional utveckling och attraktionskraft 2022–2030

Tillväxtverket fick under året i uppdrag att tillhandahålla ett kansli för att stödja arbetet med Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2022–2030. Uppdraget är en förlängning av det arbete som initialt startade 2015. Syftet är att föra dialog om långsiktiga och strategiskt viktiga frågor

som har betydelse för en hållbar regional utveckling mellan regeringen och aktörer som har uppgifter inom den regionala utvecklingspolitiken.

Under 2022 genomförde Tillväxtverket tillsammans med näringsdepartementet totalt fem forum varav två politikerforum och tre tjänstepersonsforum.

Knutet till agendapunkterna fick regionerna möjlighet att lyfta sina särskilda utmaningar och möjligheter för den sakfråga som agendapunkten handlade om. På så sätt var frågan om skillnader i territoriella förutsättningar alltid närvarande.

Forumerna skedde dels fysiskt på plats i Stockholm, dels digitalt. På så vis beaktade vi miljömässiga aspekter. Sammansättningen av ledamöter i tjänstepersonsforum var 50 procent kvinnor och 50 procent män. I politikerforum var 48 procent kvinnor och 52 procent män.

Samlad bedömning

Inom den lokala och regionala utvecklingspolitiken är målet att ta tillvara och utveckla den utvecklingskraft och tillväxtpotential som finns i gles- och landsbygder, små och medelstora städer och storstadsområden. Initiativ genomfördes inom olika områden och på olika nivåer, delvis i samverkan med aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Vår roll varierade mellan att bidra med kunskap, med nätverk eller med finansiering.

Vår bedömning är att Tillväxtverkets insatser samlat bidrog till att stärka och utveckla den lokala och regionala utvecklingskraften i hela landet. Förmågan att arbeta strategiskt med näringslivsutveckling, hållbar regional tillväxt och hållbart nationellt och regionalt tillväxtarbete blev starkare hos såväl regioner och kommuner som hos andra myndigheter och aktörer.

Genom kunskap, information och nätverkande bidrog vi till att höja kunskapsnivån och därmed till en ökad kapacitet att hantera lokalt och regionalt utvecklingsarbete. Där ingår även att verka för hållbara lösningar ur ett miljö- och klimatperspektiv. Genom finansiering stärkte vi aktuella kommuners utvecklingsarbete och förutsättningar att arbeta mer långsiktigt. Vi bidrog också till att regioner och myndigheter fördjupade arbetet med den nationella strategin. Det skapade en grund för fortsatt samarbete och en ökad förståelsen för varandras roller.

Regionala företagsstöd

3 § 2 Pröva frågor om vissa regionala företagsstöd och svara för information till företag om regionala företagsstöd samt ansvara för att samordna, förmedla kunskap till och stödja aktörer som beviljar regionala företagsstöd.

U 3.6 Utveckling av de regionala företagsstöden och projektverksamhet avseende jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet årligen senast den 24 februari med slutredovisning 2030.

Resultat och utveckling

Information till företag och stöd till aktörer

Regionalt investeringsstöd

Syftet med regionalt investeringsstöd är att främja en hållbar tillväxt i stödföretagen och öka deras konkurrenskraft för att bidra till en hållbar utveckling i regionen. Tillväxtverket och regioner inom stödområdeskartan beviljar regionalt investeringsstöd till företag i geografiskt avgränsade stödområden.

Under 2022 beviljade vi regionalt investeringsstöd i åtta ärenden för totalt 88,9 miljoner kronor. Förfrågningarna från företag har varit god med 32 inkomna ärenden. 18 av dem är avslutade genom återtagande.

Vi har fortsatt att utveckla företagsstöden avseende hållbarhet där syftet är att förtydliga och förenkla för företagen när de söker stöd. För regionerna och deras handläggare ska det bli enklare att skapa en utlysning, handlägga och besluta om stöd med tydligare hållbarhetskriterier.

Transportbidrag

Transportbidraget är ett företagsstöd som riktar sig till tillverkningsindustrin i de fyra nordligaste länen. Bidraget syftar till att dels kompensera för kostnadsnackdelar som näringslivet har i dessa län på grund av långa avstånd, dels stimulera till höjd förädlingsgrad, det vill säga stimulera till att råvaror bearbetas i stödområdet. Bidraget är ett generellt företagsstöd. Det betyder att det finns ett antal kriterier som ska vara uppfyllda för att företaget ska kunna ta del av stödet.

Under 2022 fattade Tillväxtverket 1 095 beslut motsvarande 510 miljoner kronor. Beviljade stöd för år 2021 var 414,5 miljoner kronor, för år 2020 430 miljoner kronor. Summan beviljade stöd var ovanligt hög jämfört med tidigare år på grund av ökade transportkostnader. Dels till följd av höga drivmedelspriser, dels på grund av att vi avslutade ett ärende med stora transportkostnader som inte hade kunnat slutföras år 2021.

Transportbidraget kompenserar för cirka 26 procent av företagens godkända fraktkostnader. I Tillväxtverkets årliga enkätundersökning svarade 62 procent att transportbidraget hade haft en positiv effekt som stimulans till ökad vidareförädling. På frågan om bidragets effekt för att öka företagets konkurrenskraft svarade 81 procent att det hade en positiv effekt.

Under 2022 arbetade vi med två regeringsuppdrag som vi ska rapportera till näringsdepartementet i början av 2023. Det ena uppdraget handlar om att analysera vilka merkostnader för transporter som finns i stödområdet. Det andra uppdraget handlar om att bedöma möjligheterna att samla in kompletterade information om transportavstånd som hänger ihop med transportkostnaderna.

Riskkapital

Syftet med Tillväxtverkets fondsatsningar är att öka utbudet av riskkapital till små och medelstora företag med tillväxtpotential. Fonderna rapporterar sin verksamhet till Tillväxtverket varje halvår. Det senaste rapporteringstillfället var 30 september 2022 och gällde verksamheten till och med 30 juni 2022. Samtliga belopp nedan är per 30 juni 2022 om inte annat anges.

Under programperiod 2014–2020 finansierar Tillväxtverket åtta regionala fonder och två nationella fondsatsningar: Gröna fonden och Swedish Venture Initiative (SVI). Totalt omfattar de regionala fonderna 1 358 miljoner kronor. Gröna fonden och SVI omfattar 650 respektive 388 miljoner kronor.

Under året hade vi löpande dialoger med fondförvaltarna om investeringstakten. I början av året hade en regional fond gått över i förvaltningsfas. I slutet av året gjorde ytterligare sex regionala fonder detsamma. Fonderna har genom justeringar i finansieringsavtalen fått möjlighet till nyinvesteringar med pengar från sålda bolag. Syftet är att möjliggöra fortsatta investeringar i regionerna tills den nya programperiodens finansieringsinstrument startat sin verksamhet.

Totalt har de åtta regionala fonderna och Gröna fonden och SVI investerat 1 665,7 miljoner kronor i små och medelstora företag. Fonderna har redovisat förvaltningskostnader på 305,2 miljoner kronor.

Vi påbörjade upphandlingar av nio nya finansieringsinstrument för programperiod 2021–2027 under året.

Jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat

Tillväxtverket har i uppdrag att säkerställa att stöden bidrar till en hållbar regional utveckling och att uppföljningen av stöden sker utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Vi driver projektet tillsammans med Sveriges regioner och Gotlands kommun. Från och med januari 2022 ingår även projektverksamheten i det här uppdraget.

Under våren genomförde vi en handläggartäff med regionerna där deltagarna diskuterade hållbarhet. Vi tog fram en förändringsteori för att strukturera kommande arbete och identifierade fyra arbetsområden. Vi genomförde även en informationsinsats för regionerna.

Tillväxtverket har inom ramen för uppdraget och projektet Hållbar regional utveckling upphandlat en konsult. Dels för att stärka insatsområde 3, hållbar finansiering, dels för att diskutera möjligheter till en nationell uppföljning av hållbar utveckling. Arbetet har startat och ska slutredovisas våren 2023.

Samlad bedömning

Under året var det intensiv aktivitet inom de regionala företagsstöden där alla tillgängliga resurser arbetade för högtryck. Arbetet med att fortsätta utveckla företagsstöden och projektmedlen för hållbarhet innebar ett omtag av befintligt regeringsuppdrag. Efterfrågan på transportbidragen nådde nya nivåer till följd av ökade transportkostnader för Sveriges nordliga tillverkningsföretag. De företag som sökte stöd hos Tillväxtverket visade på effekterna av ökade transportkostnader, osäkra leveranser av insatsvaror, höjda energipriser och stigande räntor. Det hade en viss dämpande effekt på investeringarna vilket påverkade efterfrågan på de regionala investeringsstöden.

Tillväxtverket fortsatte med att förbereda för de nya finansieringsinstrumenten i dialog med regionerna. Insatserna ska som tidigare leda till riskkapital till innovativa företag i tidiga skeden. Två finansieringsinstrument har en särskild inriktning, klimat respektive forskningsintensiva företag. Sju regionala instrument har ett bredare anslag i linje med tidigare programperioder. Jämställdhet inom riskkapital är en

aktuell fråga där mer arbete behöver göras i Sverige. De nya finansieringsinstrumenten ger nya möjligheter för Tillväxtverket att adressera frågan och bygga vidare på de positiva erfarenheter som de tidigare finansieringsinstrumenten gett.

Genomförande av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning

1 § 3 Ansvara för samordning, förvaltning och utveckling av genomförandet av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning i Sverige inom ramen för den europeiska sammanhållningspolitiken.

6 § 1-3 Tillväxtverket har det ansvar och utför de uppgifter som framgår av förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder. Myndigheten ska vidare verka för samordning av det nationella och de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden, de Interregprogram som förvaltas av en svensk myndighet, det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning och det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ansvara för information om Interregprogrammen, och vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, vid kontroller och inspektioner avseende de program som Tillväxtverket förvaltar.

16 § Tillväxtverket ska utse en kommunikationssamordnare för synlighets-, öppenhets- och kommunikationsverksamhet.

U 3.8 Redovisning av regionalfondsprogrammen

Resultat och utveckling

EU:s strukturfonds- och territoriella program där Tillväxtverket är förvaltande myndighet

De åtta regionala strukturfondsprogrammen

Regeringen fördelade totalt cirka åtta miljarder kronor till de åtta regionala strukturfondsprogram som Tillväxtverket är förvaltande myndighet för programperioden 2014–2020. Regionalfondsmedlen gjorde det möjligt att investera i ökad konkurrenskraft för företag och regioner i alla delar av landet. Vi valde insatsområden utifrån regionala förutsättningar med tyngdpunkt på att stärka innovation och konkurrenskraft hos små och medelstora företag, och att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi.

Under året reviderade regeringen förordningen (1999:710) om valutakurs vid stöd från EU-budgeten. Växelkursjusteringen innebar att programmen fick mer pengar räknat i svenska kronor och fler insatser kunde genomföras. Under 2022 beviljade vi finansiering till 108 projekt med totalt 373 miljoner kronor i de regionala programmen.

En extern utvärdering av de företagsfrämjande insatserna visar att:

- projekten har riktat sig till en högre andel yngre, högre utbildade företagare och anställda än vad som är vanligt i olika branscher,
- projekten når i hög utsträckning kunskapsintensiva företag med utvecklingspotential,
- företag som deltar i regionalfondsprogrammen har en högre produktivitet än andra företag. Insatserna ger på kort sikt tydliga kunskapshöjande effekter på de företag som deltar vilket får genomslag på företagets konkurrensförmåga på längre sikt.

Arbetet med att ta fram nya regionalfondsprogram för perioden 2021–2027 fortsatte under året. Vi skickade in samtliga åtta program och de godkändes av EU-kommissionen. Vi genomförde regionala lanseringsevent och publicerade utlysningar i två omgångar. Syftet var att snabbt få in nya stödansökningar för prioritering och beslut. Utlysningarna öppnades inom samtliga politiska mål och hade bland annat inriktning på att stärka forskning och innovation, säkra nyttan av digitalisering, små och medelstora företags tillväxt och konkurrenskraft, energieffektivitet, förnybar energi och hållbara transporter. Det resulterade i 214 ansökningar och ett sökt belopp om 1,8 miljarder kronor.

Regionalfondsprogrammen samlar breda grupper av aktörer och finansiärer i gemensamma insatser för att lösa samhällsutmaningar. Tillväxtverket bedömer att projekten är relevanta med hänsyn till programmets prioriteringar. Projekten är inriktade på att möta de regionala utmaningar och behov som programmen bygger på.

Nationella regionalfondsprogrammet 2014–2020 och 2021–2027

Vi har gjort en växelkursjustering för programperioden 2014–2020. Justeringen innebar att vi tillförde mer pengar till programmet räknat i svenska kronor och att vi kunde genomföra fler insatser.

Under 2022 beviljade vi stöd till 43 i insatsen React-EU. Totalt har Tillväxtverket beviljat stöd till 152 projekt inom React EU med ett sammanlagt belopp om 693 miljoner kronor. Vi beviljade stöd till tre projekt för att stärka små och medelstora företag i den gröna omställningen, och fem projekt för att bidra till minskad energianvändning.

Arbetet med att ta fram nationella regionalfondsprogrammet för perioden 2021–2027 fortsatte. Vi skickade den sista versionen av programmet till Kommissionen för godkännande. Programmet innehåller tre delar: Hållbar urban utveckling, Innovationsarbeten och en Klimatfond.

Under 2022 genomförde vi två utlysningar inom ramen för det nya programmet. Båda med inriktning Hållbar urban utveckling. Den ena utlysningen syftade till att skapa ett kunskapsstöd. Stödet är en plattform för samverkan och kunskapsutbyte som kan stötta projekt med inriktningen Hållbar urban utveckling. Den andra utlysningen gällde projekt med syfte att ta fram geografiskt avgränsade strategier för hållbar urban utveckling.

Samverkan i genomförandet av regionalfonden

Insatserna som genomförs med stöd från regionalfonden berör i många fall flera myndigheters verksamhetsområden. För att stödet ska bli så bra som

möjligt har vi initierat samverkan mellan myndigheter och regioner och byggt upp samverkansplattformar. Handläggare från olika myndigheter och regionerna ser tillsammans på möjligheter till kompletterande insatser, samfinansiering och samordning utifrån regionalfondens inriktning.

Ett GD-samråd mellan Vinnova, Tillväxtverket, Energimyndigheten och Naturvårdsverket genomfördes i december 2022. Syftet med samrådet är att stärka myndigheterna i arbetet att samordna samt att skapa samsyn kring insatser inom Regionalfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Fonden för en rättvis omställning 2021–2027

I augusti antog EU-kommissionen Sveriges nationella program för Fonden för en rättvis omställning (FRO) som Tillväxtverket haft i uppdrag att ta fram. Vi bistod Regeringskansliet i dialogen med EU-kommissionen under förberedelserna. Vi startade arbetet som förvaltande myndighet för fonden. Vi gjorde fyra utlysningar med fokus på kompetenshöjande insatser och forskning för industrins klimatomställning.

Fokus för programmet är att klimatomställningen inom industrin ska ske med bibehållen konkurrenskraft för att upprätthålla ekonomiska och sysselsättningsmässiga nivåer. Fonden ska bland annat användas till investeringar i ny klimatsmart och resurseffektiv teknik, kompetenshöjning för anställda, forskning samt förstärkning av elnät. Programmet omfattar cirka 2,9 miljarder kronor inklusive nationell medfinansiering för insatser i Norrbottens, Västerbottens och Gotlands län.

När det gäller tekniskt stöd beviljade EU-kommissionen Tillväxtverkets, Region Norrbottens och Region Västerbottens gemensamma ansökan om stöd för genomförandet av fonden och regional fysisk planering i Övre Norrland.

Vi ordnade ett informationsmöte tillsammans med Europeiska investeringsbanken och regeringens samordnare för frågor om samhällsomställning vid de stora företagsetableringarna i Norrbotten och Västerbotten. Syftet var att sprida information om Public Sector Loan Facility inom Mekanismen för en rättvis omställning. 19 personer deltog från bland annat kommuner och regioner i Övre Norrland.

Interreg Öresund–Kattegat–Skagerrak 2014–2020 och 2021–2027

I början av juli beslutade EU-kommissionen om nytt program för Öresund-Kattegat-Skagerrak för programperioden 2021–2027. Elva danska, norska och svenska regioner hade arbetat fram programförslaget under två och ett halvt år. Under hösten genomförde vi en första ansökningsomgång för programperioden 2021–2027. Vi beviljade närmare 37 miljoner euro EU-medel till 19 projekt. Det innebär att vi beslutade om nästan 28 procent av programmets medel.

Vi avslutade de sista projekten från programperioden 2014–2020 under året. Resultaten från projekten gjorde att programmet nådde flertalet mål enligt indikatorerna. Vi fortsatte att samla resultat under konceptet ”Vi går över gränsen” kopplat till några av FN:s globala mål. Syftet är att komplettera indikatorerna och tydligare visa de mervärden och den samhällsnytta som programmet ger. Projektens uppskattningar visar att programmet hittills har bidragit till 450 nya fossilfria fordon i kollektivtrafiken, 1 880 nya jobb, 1 350 nya produkter/tjänster, 900 företag som stärkt sina förutsättningar att växa,

240 företag som har startat eller ökat sin export, 1 350 nya hälsolösningar och 7,5 miljoner behandlade patienter. Programmets satsningar bidrog till att locka investeringar på över en miljard kronor.

Vi arrangerade aktiviteter för att informera om det nya programmets möjligheter och resultat av programmet för 2014–2020 samt för att ge stöd till projekt som pågår, bland annat genom seminarier under Danmarks och Norges politikerveckor och Arendalsuka. Minst 743 personer deltog i aktiviteterna. Genom digitala evenemang nådde vi aktörer som vi tidigare inte nått. Vi medverkade även i ett antal externa aktiviteter.

Territoriellt samarbete

Nationell kontaktpunkt och subkommitté Östersjöprogrammet

Som nationell kontaktpunkt för Östersjöprogrammet (Interreg Baltic Sea Region) ska Tillväxtverket sprida information och ge stöd till de som initierar och utvecklar projekt riktade till svenska intressenter.

Vi spred information och nyheter från Östersjöprogrammet framför allt via webbsidan eufonder.se, tillsammans med information om samtliga europeiska struktur- och investeringsfonder i Sverige. Det är en viktig kanal för att nå ut till en bred målgrupp av svenska intressenter för att öka intresset för och kännedom om Östersjöprogrammet. Vi deltog också i digitala event och informerade specifikt om Östersjöprogrammet. Mycket av arbetet handlade om att löpande bistå med information och svara på frågor om Östersjöprogrammet.

Tillväxtverket fick under året ett förnyat uppdrag att vara sekretariat för den svenska subkommittén och att tillsätta nya medlemmar för programperioden 2021–2027. Vi tillsatte en ny subkommitté med representanter från regionaltutvecklingsansvariga och sektorsmyndigheter. Subkommitténs främsta uppgift är att bistå de svenska ledamöterna i Övervakningskommittén för Östersjöprogrammet i bedömning av projektansökningar. Vi hade två möten med subkommittén, ett i juni och ett i september. Vid mötet i juni gjorde subkommittén en gemensam svensk prioritering av projektansökningarna när det gäller små projekt. Vid mötet i september gjorde vi en gemensam prioritering av projekt. Dessa projekt ska leda till en grönare och mer motståndskraftig Östersjöregion.

Vid övervakningskommittémötet i juni beviljade programmets övervakningskommitté 19 små projekt motsvarande cirka 6,4 miljoner euro i stöd och vid övervakningskommittémöte i september beviljades 31 vanliga projekt motsvarande cirka 81 miljoner euro i stöd.

Kontaktpunkten Espo

ESPO är ett europeiskt forskningsprogram för utveckling av policy när det gäller frågor om den territoriella utvecklingen i Europa. Genom olika spridningsaktiviteter och kunskapsunderlag ska ESPON stödja arbetet med att öka effektiviteten av policyåtgärder på olika beslutsnivåer. ESPON började en ny programperiod med en ny inriktning under året.

Tillväxtverket har under året fått ett förnyat uppdrag att vara ansvarig ESPON-kontaktpunkt i Sverige. Vår uppgift är att hjälpa till med spridning av ESPON-resultat, involvera och engagera svenska aktörer i ESPON-arbetet och

att samarbeta med andra länders kontaktpunkter. Vi medverkade också i arbetet med den årliga kommunikationsplanen för ESPON.

Som kontaktpunkt underhåller Tillväxtverket ett nätverk av intresserade forskare och genomförare i Sverige. Vi tar fram regelbundna informationsbrev om ESPON-aktiviteter och anordnar nätverksmöten eller seminarier. Sammanlagt har vi skickat ut fyra elektroniska informationsbrev till ungefär 120 personer, varav ca 50 kvinnor, i olika nätverk för regioner och statliga myndigheter. Vi förmedlar förfrågningar om projektsamarbeten från andra länders kontaktpunkter till aktörer i Sverige. Vi sprider också informationen via eufonder.se. Det har bidragit till att flera regioner, kommuner och myndigheter har valt att delta i olika ESPON-projekt.

Vi deltog i tre obligatoriska ESPON-möten. Vi stöttade planering och koordination av transnationella spridningsaktiviteter och ett erfarenhetsutbyte med övriga länders kontaktpunkter. Vi deltog även i möten om planering av aktiviteter i samband med Sveriges kommande EU-ordförandeskap på området.

URBACT III och URBACT IV

Det europeiska URBACT-programmet är ett EU-finansierat nätverks- och lärandeprogram för hållbar stadsutveckling som omfattar städer i hela EU. Tillväxtverket är nationell kontaktpunkt för URBACT-programmet i Sverige. Vi informerar om programmet och lyfter fram resultat från svenska partners som deltar.

URBACT främjar lärande och kunskapsöverföring av praktisk kunskap och innovation mellan städer i Europa. URBACT-kommunerna Ånge, Umeå, Gävle och Halmstad har också varit med och berättat om det nya programmet URBACT IV som kommer under EU:s programperiod 2021–2027.

Under året har URBACT arrangerat en rad större evenemang som E-university, European week och Summerfestival. Tillväxtverket har deltagit och skött vissa delar. Summerfestivalen var en helt koldioxidneutral konferens i Pantin utanför Paris. Kommunikationsinsatser har skett genom alltifrån sociala medier och nyhetsbrev till konferenser.

Under hela programperioden har ett 20-tal svenska kommuner varit engagerade i olika URBACT nätverk.

Kontroll av projekt i territoriella program (Interreg)

Tillväxtverket ansvarar för kontroll av stödberättigade kostnader för svenska projektaktörer i sju territoriella program. Interreg är finansierat av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden. Kontrollerna heter First Level Control (FLC). Vi gör dem för de här programmen:

- Interreg Östersund-Kattegat-Skagerrak
- Interreg South Baltic
- Interreg North Sea Region
- Interreg Baltic Sea Region
- Interreg Central Baltic

- Interreg Europe
- Urbact III

Under 2022 utfärdade vi 516 intyg för svenska projektaktörer. Det innebar sammanlagt drygt 30 miljoner euro i godkända stödberättigade kostnader. Motsvarande siffra för 2021 var drygt 37 miljoner euro. Vi gjorde 37 kontroller i form av platsbesök. Kontrollerna av stödberättigade kostnader minskade naturligt under 2022. Det beror på att programmens projektbeslutsomgångar och de äldre beslutade projekten avslutats.

Övrigt inom strukturfondsarbetet

Övervakningskommittéernas arbete

Övervakningskommittéerna för nationella regionalfondsprogrammet och de åtta regionala strukturfondsprogrammen för perioden 2014–2020 genomförde ett digitalt möte i maj 2022. Vid mötet godkändes rapporterna för 2021 för genomförande av samtliga nio regionalfondsprogram. Övervakningskommittéerna gav också klartecken för att skicka genomföranderapporterna till EU-kommissionen.

Ledamöterna diskuterade på mötet hur arbetet i övervakningskommittéerna ska hanteras framöver. Programmen är i ett slutskede. Övervakningskommittéerna bestämde att om det krävs ytterligare beslut ska det göras skriftligen, om inte ordförande i respektive övervakningskommitté gör en annan bedömning. Det här var det sista mötet för övervakningskommittéerna i de nio regionalfondsprogrammen för perioden 2014–2020.

Två nya övervakningskommittéer startade upp med möten i augusti och september. En övervakningskommitté för att övervaka Fonden för en rättvis omställning och en övervakningskommitté för att övervaka de nio regionalfondsprogrammen. På mötena diskuterade ledamöterna i övervakningskommittéerna respektive arbetsordningar. Arbetsordningarna reglerar kommittéernas arbete och tydliggör vad övervakningskommittéernas ledamöter ska göra. De diskuterade även urvalskriterier för hur insatser (projekt) ska väljas ut i programmen. Frågorna är viktiga för att kunna starta upp övervakningskommittéernas arbete och för att genomföra programmen.

På övervakningskommitténs möte för Fonden för en rättvis omställning bestämde övervakningskommittén om urvalskriterierna för insatser i programmet och om arbetsordningen för övervakningskommitténs arbete.

Vid tidpunkten för övervakningskommitténs möte för regionalfondsprogrammen 2021–2027 var inte alla programmen beslutade. Det innebar att övervakningskommittén inte kunde besluta om urvalskriterier och arbetsordning. När alla regionalfondsprogrammen är godkända kommer övervakningskommittén ta beslut.

Attesterande myndighet

I uppdraget att vara attesterande myndighet ingår att ta fram och kvalitetssäkra utgiftsdeklarationer, och ansöka om utbetalning av strukturfondsmedel från EU-kommissionen. Tillväxtverket ska intyga att uppgifterna är korrekta och överensstämmer med EU-regler och nationella regler.

Tillväxtverket är attesterande och förvaltande myndighet för åtta regionala strukturfondsprogram. Vi har samma ansvar för ett nationellt regionalfondsprogram och det gränsregionala samarbetsprogrammet Öresund-Kattegatt-Skagerrak.

Attesterade utgifter under året uppgick till ungefär 230 miljoner euro. Attesterade utgifter totalt för programperioden 2014–2020 uppgick därmed till ungefär 1 627 miljoner euro.

Revision av EU-verksamheten

Enligt EU:s regelverk ska Tillväxtverkets förvaltning och kontroll av EU-medel revideras och bedömas av den nationella revisionsmyndigheten Ekonomistyrningsverket (ESV). Under 2022 genomförde ESV stickprovsgranskningar fördelade på åtta projekt inom de nio regionala och nationella strukturfondsprogrammen (ERUF9). Stickprov inom finansieringsinstrumenten var i ett separat urval. Felprocenten i granskningarna beräknades till 0,04 procent. Efter beslut hos ESV har urvalet av årets projekt inom ERUF9 gjorts gemensamt med Europeiska Socialfonden. Det beror på den historiskt låga felprocenten i programmen.

I Öresund-Kattegat-Skagerrak-programmet (ÖKS) bestod stickprovet av tre svenska projektpartners fördelade på två projekt. Felprocenten i granskningarna beräknades till 3,90 procent. Felet kan härledas till ett finansiellt fel i ett enskilt projekt och bedöms inte vara av systematisk karaktär.

Under 2022 har ESV även genomfört en uppföljningsrevision avseende nyckelkrav fyra och sex inom ERUF9 och ÖKS. Nyckelkrav fyra omfattar kontroll av lämpliga förvaltningskontroller. Nyckelkrav sex omfattar kontroll av tillförlitligt system för insamling, registrering och lagring av uppgifter för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroll och revision. Kontrollerna bygger på kopplingar till stödmottagarnas system för elektroniskt uppgiftsutbyte. Den samlade slutsatsen i granskningen inom ERUF9 var att förvaltnings- och kontrollsystemet för nyckelkrav fyra och sex fungerar tillfredsställande. Inga eller endast mindre förbättringar krävs. Den samlade slutsatsen inom ÖKS var att förvaltnings- och kontrollsystemet för nyckelkrav fyra fungerar. Men vissa förbättringar krävs. För nyckelkrav sex fungerar det tillfredsställande. Inga eller endast mindre förbättringar krävs.

Europeiska Revisionsrätten inledde under 2021 en granskning av EU:s stöd av intermodala godstransporter. Rapportering förväntas ske under 2023.

Fondgemensam kommunikationssamordning

I oktober 2022 fick Tillväxtverket regeringsuppdraget att koordinera och samordna kommunikationen om EU-fonder i Sverige under programperioden 2021–2027. Uppdraget omfattar fonderna:

- Europeiska Regionala utvecklingsfonden
- Fonden för en rättvis omställning
- Europeiska Socialfonden
- Havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden
- Fonden för inre säkerhet

- Instrumentet för gränsförvaltning och visering
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Tillväxtverket fortsatte att samordna och ansvara för den fondgemensamma kommunikationen för programperioden 2014–2020.

Under 2022 har nätverket av kommunikatörer på förvaltande myndigheter, och på myndigheter som agerar kontaktpunkter för Interreg, främst arbetat med att uppdatera den fondgemensamma webbportalen eufonder.se för programperioden 2021–2027. Arbetsgruppen för fondens samordning av kommunikation hade möten var tredje vecka för att diskutera gemensamma kommunikationsutmaningar. Det handlade till exempel om uppdateringen av eufonder.se och uppstarten av den nya programperioden.

Behörig myndighet för bedrägeribekämpning

För att skydda EU:s finansiella intressen är Tillväxtverket genom EU-lagstiftningen dels skyldig att förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter. Dels att återkräva belopp som betalats ut på oriktiga grunder. Under året arbetade vi med riskanalyser, både för kvarvarande programperiod 2014–2020 och den nya perioden 2021–2027.

Ett viktigt område inom bedrägeribekämpning är att tidigt upptäcka och motverka oegentligheter, korruption samt felaktiga inköp och upphandlingar. Vi inventerade och testade under året nya verktyg som tänkbara, framtida komplement till Tillväxtverkets befintliga kontrollsystem. Ett exempel på det är EU-kommissionens verktyg för riskvärdering som heter Arachne.

Under året utbildade vi vår personal i hur man jobbar förebyggande mot korruption och jäv. Vi informerade om insider- och marknadsmissbruk. Vi tog fram ett nytt handläggarstöd för kontroll av upphandling och ramavtal. Vi lanserade även en ny intern visselblåsarfunktion.

Tillväxtverket ingår i flera nationella och internationella nätverk och arbetsgrupper med inriktning på bedrägeribekämpning:

- Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen (SEFI-rådet)
- Rådgivande kommittén för samordning av bedrägeribekämpning (COCOLAF)
- Nationella nätverket för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (nationella OLAF-nätverket)
- Myndighetsnätverket mot korruption
- Initiativet Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter (Initiativet MUR)

Vi medverkade på samtliga nätverksträffar som vi blev inbjudna till under året. I november deltog vi på en unionsgemensam konferens om EU-bedrägerifrågor tillsammans med Regeringskansliet. Konferensen anordnades av OLAF.

Inom initiativet MUR fick Tillväxtverket en mer aktiv roll. Sedan april 2022 ingår vi i arbetsgruppen Aktörsinriktad samverkan. Där initierade vi ett gemensamt arbete för kontroll av EU:s sanktionslista.

Samlad bedömning

De regionalfondsprogram som Tillväxtverket förvaltar mobiliserar breda grupper av aktörer och medfinansiärer i gemensamma insatser för att lösa samhällsutmaningar. Regionalfondsprogrammen bidrar till utveckling av regionala styrkeområden och främjar innovation, konkurrenskraft, digitalisering, internationalisering och miljö- och klimatomställning.

Under året fick programmen ytterligare medel genom en valutakursjustering. Det bidrog till sena utlysningar och ett ökat inflöde av nya projekt. Programmen har därför en betydligt större projektportfölj än normalt i slutet av en programperiod. Redan nu har målen om antal företag som får stöd överträffats för flertalet program. En uppföljning av företag som fått ekonomiskt stöd via de nio regionalfondsprogrammen visar att sysselsättningen har utvecklats positivt i dessa företag.

En extern uppföljning av pågående projekt visar att projekten varit framgångsrika när det gäller att hantera coronapandemin. Uppföljningen visar även att förutsättningarna var goda att uppnå ursprungliga mål. Men projekten uppger också att pandemin har stor påverkan på nätverksaktiviteter och internationellt samarbete. De har förhindrats eller försvårats av olika myndighetsrestriktioner. Det gäller särskilt gränsregionala program som Interreg Öresund-Kattegat- Skagerrak.

Tillväxtverket bistod Näringsdepartementet och regionerna med stöd i förberedelser av EU-perioden 2021–2027. Vi fördjupade de interna förberedelserna för förvaltning av den Europeiska regionala utvecklingsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak 2021–2027. Under året öppnade fonderna för utlysningar i den nya programperioden. Inflödet av nya projekt var genomsnittligt något lägre än tidigare programstarter.

En sammanhållen landsbygdspolitik

2 § 4 Främja tillgängligheten till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden.

3 § 5 Ta fram beskrivningar och analyser av hushållens och företagens tillgång till grundläggande betaltjänster som ska ligga till grund för:

- a. regionala kartläggningar
- b. beslut enligt förordningen (2014:139) om statligt stöd till tillhandahållare av grundläggande betaltjänster
- c. beslut enligt 9 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster

PU 3.16 Uppdrag inom ramen för regeringens proposition om en sammanhållen landsbygdspolitik för Sveriges landsbygder.

Resultat och utveckling

En sammanhållen landsbygdspolitik

Tillväxtverket har i uppdrag att stärka genomförandet av den sammanhållna landsbygdspolitikerna och verka för att de landsbygdspolitiska målen nås. Under 2022 genomförde vi insatser för att stärka förmågan hos nationella myndigheter att bidra till de landsbygdspolitiska målen tillsammans med myndigheter och andra aktörer. Vi började med att tydligare koppla ihop myndigheterna med regioner och kommuner. Syftet är att det framtagna metodstödet för stärkta landsbygdsperspektiv ska användas av fler aktörer och stärka samverkan på flera nivåer.

Uppdraget genomfördes i nära samverkan med vårt uppdrag att stödja myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet. För att ta vara på synergier samlade vi insatser inom ramen för myndighetsnätverket för regional utveckling och landsbygdspolitik, och nätverket för myndigheternas generaldirektörer. När det gäller kunskapsutveckling har vi till exempel färdigställt rapporten "Hur syns landsbygder i myndigheters verksamhet". När det gäller analysarbete och uppföljning av politiken levererade vi indikatorer och analys till budgetpropositionen. Vi genomförde också insatser inom områden som digitalisering av småföretag, besöksnäring och kommersiell service.

Metodstöd för stärkta landsbygdsperspektiv

Det samlade metodstödet för stärkta landsbygdsperspektiv ger vägledning och konkreta tips för hur kommuner, regioner, länsstyrelser och andra myndigheter kan arbeta med att putsa de geografiska glasögonen. På så sätt kan de bättre ta vara på möjligheter och öka förutsättningarna att bo, leva, verka och driva företag i kommunens, regionens och landets alla delar. Metodstödet består av en vägledning, konkreta verktyg och ett antal lärande exempel med fyra filmer. De ger en snabb introduktion och ökar tillgängligheten till metodstödet.

Vi arbetade under 2022 vidare med att öka kunskapen om och användandet av det samlade metodstödet. Vi deltog på Landsbygdsriksdagen i Jönköping och höll en workshop; Tillsammans stärker vi Sveriges landsbygder. 51 personer, 26 kvinnor och 25 män deltog från bland annat kommuner, universitet och civilsamhällets organisationer. Vi genomförde fem lunchkaféer i samverkan med Landsbygdsnätverket, där vi presenterade vägledningen för livskraftiga landsbygder. Totalt 201 personer, 161 kvinnor och 40 män deltog från bland annat kommuner, myndigheter och leaderområden. Vi höll fyra fördjupande landsbygdsverkstäder för reflektion och dialog om hur kommuner, regioner och myndigheter kan stärka geografiska perspektiv i sitt arbete. Vi tipsade även om vad offentliga aktörer kan göra för att utveckla ett stärkt landsbygdsperspektiv. 100 personer deltog, 80 kvinnor och 20 män. Deltagarna kom från tio länsstyrelser, 13 andra myndigheter, åtta regioner, 32 kommuner, Sveriges kommuner och regioner, ett leaderområde och Regeringskansliet.

Tillväxtverket ordnade i samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet ett kunskapsseminarium för media. Syftet var att erbjuda fördjupade kunskaper om Sveriges landsbygder. Ett tjugotal kommunikatörer och journalister deltog.

Exempel på andra möten och konferenser där vi deltog:

- Boverksdagarna
- OECD:s konferens om landsbygdsutveckling
- Reglabs lärpass
- Olika kommunala nätverk
- Region 10 (Inlandskommuner i Norrbotten och Västerbotten i samverkan)
- Länsmöte med regionen, länsstyrelsen och leaderområden i Uppsala län

Vägledningen för livskraftiga landsbygder laddades ner 869 gånger. De fyra filmerna har visats mellan 41 och 82 gånger var. Under året publicerade vi två bloggar. De hade totalt 260 visningar tillsammans och en räckvidd på 13 491 på LinkedIn och 2 372 på Facebook.

Landsbygdsprogrammet - digitalisering av små företag på landsbygderna

Genom förlängningen av landsbygdsprogrammet fortsatte Tillväxtverkets uppdrag under 2022 att ge stöd till småföretag i landsbygder som satsar på digitalisering. Stödet ska bidra till fler digitalt mogna småföretag i våra landsbygder. Stödet omfattar tre olika delåtgärder i programmet till ett värde av högst 55 miljoner kronor. Insatserna ska bidra till fler digitalt mogna småföretag i våra landsbygder genom stärkt verksamhets- och affärsutveckling. På sikt ska insatserna också bidra till att stärka hållbar utveckling och bidra till fler nya arbetstillfällen.

De tre delåtgärderna är samarbetsprojekt, rådgivningsinsatser och informations- och demonstrationsinsatser. Tillväxtverket sköter rådgivningsinsatsen och informationsinsatsen som två projekt i landsbygdsprogrammet. Under året har Jordbruksverket beviljat oss medel om närmare 34 miljoner kronor för genomförandet.

Tillväxtverket är handläggande myndighet för delåtgärd Samarbetsprojekt. Under året beviljade vi stöd till 17 samarbetsprojekt om totalt 20,3 miljoner kronor. Syftet med projekten är att offentliga och privata aktörer som vill hjälpa företagsfrämjare ska få ökad kunskap. Kunskapen handlar om de särskilda utmaningar och behov som småföretag i landsbygder har kring digitalisering. Vi ordnade en första träff för löpande kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Då deltog representanter för alla 17 projekt. Projekten får pågå till och med 30 juni 2024.

För att genomföra delåtgärd Rådgivningsinsatser beviljade Jordbruksverket oss drygt 29 miljoner kronor i november. Vi förberedde genomförandet med en hearing med tänkbara leverantörer. Vi påbörjade också en större upphandling av en leverantör som ska hjälpa oss med rådgivning och coachning till målgruppen småföretag i landsbygder. Rådgivningsinsatsen får pågå till och med 31 december 2024.

För delåtgärd Informations- och demonstrationsinsatser beviljade Jordbruksverket oss fyra miljoner kronor i november. Vi ska starta insatserna under 2023.

Investeringsstöd för turism och rekreation

Som en del av EU:s landsbygdsprogram 2014–2020 har Tillväxtverket i uppdrag att förmedla stöd till investeringar i infrastruktur för rekreation, turism och turistinformation. Stödet omfattar cirka 98 miljoner kronor. Syftet är att skapa möjligheter för rekreation för allmänheten och att förbättra möjligheterna till turism utifrån landsbygdens resurser.

I vår handlingsplan för stödet valde vi att prioritera besöksmålsutveckling inom natur- och kulturturism, med särskilt fokus på utveckling av leder för vandring och mountainbike. Vi motiverar prioriteringen med att kvalitetssäkrade leder för vandring och mountainbike är en viktig infrastruktur för besöksnäring. De främjar samtidigt friluftsliv och folkhälsa. Sammantaget bidrar de till hållbar platsutveckling – de gör platser mer attraktiva för både besökare, boende och investeringar.

Under perioden november 2021 till januari 2022 genomförde vi den första av två utlysningar av stöd till investeringar i leder för vandring och mountainbike. Vi fick in 53 ansökningar. Vi beviljade 16 ansökningar till ett belopp om drygt 46 miljoner kronor. Gemensamt för de beviljade projekten är att de:

- utvecklar hållbara leder som har regional förankring
- har tydlig koppling till besöksnäringen
- har potential och ambition att fungera som reseanledning.

Vandringslederna som vi beviljat stöd kommer även att arbeta för att implementera *det nationella ramverket för vandringsleder*. Tillväxtverket och Jordbruksverket har tillsammans finansierat framtagningen av det ramverket.

Tillväxtverket hade löpande dialog med Naturvårdsverket med anledning av deras uppdrag att utveckla arbetet med landets vandringsleder och fjälleder. Dialogen syftade till att öka samordningen så att myndigheternas insatser förstärkte varandra. Ett resultat av dialogen var Naturvårdsverkets utlysning av bidrag till *organisering* av vandringsleder. Det var ett viktigt komplement till Tillväxtverkets stöd som ger möjlighet till *investeringar* i vandringsleder. En andra och sista utlysning av stöd till investeringar i leder för vandring och mountainbike öppnade i november 2022. Utlysningen stängde 31 januari 2023. Den omfattar cirka 52 miljoner kronor.

Kommersiell service

Kommersiell och offentlig service behövs för att skapa miljöer där det är attraktivt att bo, arbeta och driva företag. Tillväxtverket arbetar för att främja tillgängligheten till grundläggande kommersiell service i serviceglesa områden. Det handlar till exempel om dagligvaror, drivmedel, ombudstjänster för post, apotek och betaltjänster. Under året lämnade vi en rapport till regeringen som beskrev våra genomförda insatser under 2021.

Metodstöd för regionala serviceprogram 2022–2030

Inom uppdraget om löpande metodstöd för regionernas arbete med regionala serviceprogram 2022–2030 genomförde vi en digital konferens och en fysisk konferens. 25 personer (15 kvinnor, 10 män) respektive 22 personer (12 kvinnor, 10 män) deltog på konferenserna. Vi genomförde tolv digitala möten

med handläggare för servicefrågor på regioner och publicerade 52 nyhetsartiklar på gemensam digital arbetsyta. 16 regioner svarade på en enkät om hur vår samlade kunskapsspridning om servicefrågor har ökat deras förmågor. Samtliga ansåg att de fått ökad förmåga att främja tillgängligheten till kommersiell service. 62 procent ansåg att de i hög utsträckning fått inspiration till förändring i arbetet. 81 procent ansåg att de i hög utsträckning fått kunskap om stödhantering inom kommersiell service.

Tillväxtverket erbjuder verktyget Pipos Serviceanalys till tjänstepersoner på regioner och kommuner. Syftet är att stötta deras arbete med regionala serviceprogram och kommunala serviceplaner. Tjänsten var tillgänglig dygnet runt för de cirka 800 personer som har ett serviceanalyskonto hos oss. Vi drev ett utvecklingsarbete i syfte att få fram en ny, modernare och mer användarvänlig version av Serviceanalys. Den ska kunna stötta användarna ännu bättre under den nya programperioden för regionala serviceprogram. Vi tog fram ett flertal prototyper. Vi genomförde även användardialoger och användartester, och deltog i digitala och fysiska möten med användare i samband med deras ordinarie nätverksträffar. Det finns upplysningar om förvaltnings- och utvecklingsarbetet kring applikationen och årets tre nyhetsbrev på pipos.se.

Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker

Tillväxtverket har uppdraget att årligen fördela högst 70 miljoner kronor per år till regioner som ett långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i landsbygdsområden som bedöms särskilt sårbara och utsatta. Under 2022 fördelade vi 56,7 miljoner kronor till sammanlagt 21 regioner. Det var i nivå med de två föregående åren. 268 butiker beviljades särskilt driftstöd om totalt 54 miljoner kronor.

Nationell samordning

Tillväxtverket genomförde två möten med Centralt samordningsforum på nationell nivå. Vid det ena mötet deltog 15 personer, 3 kvinnor och 12 män. Vid det andra mötet deltog 16 personer, 8 kvinnor och 8 män. Deltagarna kom från 15 bolag, organisationer och myndigheter som är viktiga för servicefrågorna. Övergripande teman för mötena var utmaningar och omställning för drivmedelsbranschen, och respektive utmaningar för dagligvarubutikerna under året med höga elkostnader och stigande livsmedelspriser. Av totalt 23 enkätsvar ansåg 100 procent i hög grad att mötena gett ökad kunskap om olika aktörers insatser för kommersiell service. 100 procent ansåg att mötena i hög grad bidragit till ökat erfarenhetsutbyte.

Projektmedel för tillgänglighet till kommersiell service

Tillväxtverket är stödmyndighet inom EU:s landsbygdsprogram 2014–2020. Under 2022 genomförde vi två utlysningar för stärkt tillgänglighet till kommersiell service; Piloter för service i landsbygder och Samverka lokalt för bättre service i landsbygder. Vi beslutade om projektstöd till 17 initiativ om totalt cirka 8,7 miljoner kronor.

I oktober bjöd Tillväxtverket in till en uppstartsträff för 15 kommuner som vill stärka den egna förmågan att samverka lokalt. I en enkät uppgav samtliga svarande att de fått relevant och tillräcklig kunskap för att påbörja och genomföra planerade insatser. Vi har hittills beviljat totalt cirka 138 miljoner kronor i projektmedel till 84 initiativ för tillgänglighet till kommersiell service. Till och med 2022 är 64 insatser slutförda. Vi har under året fattat beslut om utbetalning för 8,8 miljoner kronor.

Tillgång till grundläggande betaltjänster

Tillväxtverket tog under året fram skraddarsydda nationella analyser om befolkningen och företagens tillgång och tillgänglighet till grundläggande betaltjänster. Det gjorde vi med hjälp av plattformen Pupos. Analyserna användes framför allt av andra myndigheter för att rapportera om utvecklingen kring grundläggande betaltjänster. Vi arbetade också vidare med utvecklingen av den webbaserade analysapplikationen Pupos Serviceanalys och ordnade två utbildningstillfällen kring applikationen. 17 personer från landets länsstyrelser deltog, varav elva kvinnor och sex män. Syftet med utbildningen var att förbereda deltagarna inför sitt arbete med den årligt återkommande bevakningsrapporten om de grundläggande betaltjänsternas status och utveckling. Analysapplikationen användes även av både nationella och regionala myndigheter för att analysera och handlägga stödärenden kring grundläggande betaltjänster.

Inför årets rapporteringar använde vi för tredje året i rad vår egenutvecklade insamlingsapplikation Pupos Kontantanalys. Vi använde även vår metod för insamling av serviceinformation om grundläggande betaltjänster. På så sätt säkerställde vi underlag och analyser till länsstyrelserna inför deras bevakningsuppdrag kring grundläggande betaltjänster. Vi bidrog med beräkningar och skraddarsydda analyser till Länsstyrelsen i Dalarnas bevakningsrapport inom deras regeringsuppdrag om grundläggande betaltjänster. Vi använde den även till Post- och telestyrelsens återrapportering kring grundläggande betaltjänster.

Enligt betaltjänstlagen (9 kap. lagen (2010:751)) ska även Post-och telestyrelsen (PTS) använda plattformen Pupos för tillsyn av de krav som ett antal utpekade kreditinstitut ska tillgodose vad gäller befolkningens tillgänglighet till kontanttjänster.

Tillväxtverkets webbapplikation Pupos Kontantanalys har kontinuerligt använts under året av kreditinstituten och de företag som har den här servicen. De är alla skyldiga att lämna uppgifter om tjänsternas geografiska placering och tjänsteinnehåll enligt förordningens föreskrifter. Det gällde särskilt vid två tillfällen då PTS begärt in uppgifterna från samtliga 74 kreditinstitut och företag inom ramen för sitt tillsynsuppdrag. PTS genomförde tillsynen med stöd av Pupos Kontantanalys för att bedöma om kraven var uppfyllda enligt förordningen eller inte.

Samlad bedömning

Tillväxtverkets insatser för att stärka landsbygds politikens genomförande är i stor utsträckning långsiktiga. Uppföljning av genomförandet av landsbygds politikens görs vart fjärde år. Tyngdpunkten ligger på att stärka förmågan hos offentliga aktörer att hantera landsbygds perspektiv som en integrerad del av sin verksamhet. Metoden är samverkan, kunskapsuppbyggnad, pilotinsatser och utveckling av metoder. Det gäller både för rollen att stärka landsbygds politikens genomförande och riktade insatser med olika teman. Effekterna uppstår gradvis och är svåra att isolera från andra händelser.

Vår samlade bedömning är att våra insatser stärkt kapaciteten hos våra målgrupper på kommunal, regional och nationell nivå att bidra till det landsbygds politiska målet på flera sätt.

En förflyttning skedde till exempel inom områden som:

- kunskapsutveckling hos myndigheter
- anpassade arbetssätt med digitalisering och besöksnäring
- förmågan hos regionala aktörer att främja tillgängligheten till kommersiell service.

Det sker även en utveckling hos enskilda myndigheter och andra organisationer som i sina verksamheter använder de verktyg och metoder som vi utvecklat. Ur ett förändringsteoretiskt perspektiv bör det ses som steg på vägen mot långsiktiga effekter för stärkt utveckling i landsbygder.

Tack vare vårt metodstöd Pupos Serviceanalys fick myndigheterna som ska bevaka och följa utvecklingen inom grundläggande betaltjänster tillgång till aktuella underlag. De fick tillgång till vårt metodstöd liksom våra underlag och analysverktyg. Pupos Serviceanalys har även gett handläggare tillgång till underlag för bedömningar och beslut. Beslut som de kontinuerligt tagit under året i ärenden som rör statliga stöd till betaltjänster.

Pipos Kontantanalys har kontinuerligt och särskilt vid två givna tillfällen under året använts för att uppdatera vår databas med grundläggande betaltjänster. Den har även varit avgörande för Post- och telestyrelsens möjlighet att genomföra regelbunden tillsyn av de krav som framgår av betaltjänstlagen.

Övriga återrapporteringskrav, uppdrag och uppgifter

Hållbar tillväxt

1 § Tillväxtverkets huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt.

Resultat och utveckling

Hållbar tillväxt

Hållbar tillväxt i alla delar av Sverige

I det här avsnittet redovisar vi nyckeltal, resultat och genomförda åtgärder inom ramen för vårt hållbarhetsarbete. Vi redovisar även vårt arbete för att bidra till de svenska miljö kvalitetsmålen. Vi redovisar också vårt jämställdhets- och mångfaldsarbete enligt våra uppdrag, och vår inriktning för jämställdhetsintegrering.

Tillväxtverkets övergripande mål är att främja hållbar tillväxt i alla delar av Sverige. Hållbar tillväxt handlar om att skapa ekonomiska resurser inom ramen för människans och planetens behov och begränsningar. Det kräver att ekonomin förändras och förnyas. Vår roll som myndighet är att försöka förstå hur samhällsutmaningar påverkar regioner och näringsliv.

Vi arbetar för hållbar tillväxt genom att bidra till ekonomisk förändring och förnyelse, i regioner och med regioner, i företag och genom företag i alla insatser.

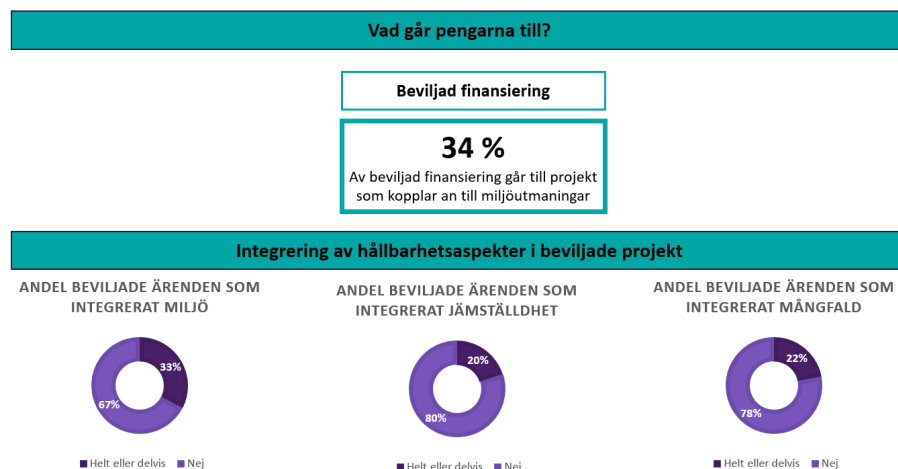
Hållbar tillväxt i alla våra insatser

Under 2022 genomförde vi en rad insatser med fokus att bidra till att skapa hållbar tillväxt. Vi arbetade för att minska näringslivets miljöpåverkan, belyste miljöfrågors påverkan på näringslivets konkurrenskraft och verkade för att tillvarata de affärsmöjligheter som finns inom miljöområdet. Inom området klimatanpassning arbetar vi för att öka medvetenheten om vad ett förändrat klimat får för effekter för näringsliv och regional utveckling. Vi arbetade även för att utveckla och sprida lösningar avseende sociala utmaningar, och för att skapa ett företagsklimat och ett främjandesystem som är öppet för en mångfald av företagare, företagsformer och affärsmodeller.

Under året har vi arbetat med att implementera de processer som vi tagit fram för att bättre integrera hållbarhet i alla insatser. Vi har dock gjort det med låg hastighet på grund av vårt fokus på stöd vid korttidsarbete. Verktyget Hållbarhetstestet är centralt för att säkerställa att vi prioriterar de mest relevanta hållbarhetsaspekterna och identifierar eventuella målkonflikter vid uppstart av nya uppdrag och insatser.

Vi rapporterar vårt miljöledningsarbete via separat redovisning till Naturvårdsverket.

Uppföljning och resultat

Överblick av Tillväxtverkets nyckelindikatorer för hållbarhetsarbetet.

Av de projekt som vi finansierade med nationella medel 2022, det vill säga exklusive europeiska regionalfondsmedel, skulle 34 procent bidra till att lösa miljömässiga utmaningar. Det var mer än under 2021 då motsvarande siffra var 33 procent.

Som en del i vår samlade bedömning av ansökningar om finansiering undersöker vi i vilken mån projekt integrerar miljö, jämställdhet och mångfald i planering, genomförande och uppföljning. Här nedan visar vi resultatet för 2022 i procent. Utfallet för 2021 i parentes.

Av de projekt som vi beviljade finansiering 2022 hade enligt vår bedömning:

- 33 (32) procent integrerat miljö i sin projektutformning
- 20 (15) procent integrerat jämställdhet
- 22 (17) procent integrerat mångfald.

Statistiken omfattar beviljade projekt inom ramen för såväl nationella projektmedel som medel från regionalfonden.

Jämställdhetsintegrering

Våra insatser behöver nå ut till en variation och bredd av människor, branscher och företagsformer som med olika infallsvinklar kan vara med och utveckla affärsområden och svenskt näringsliv. Vi ser jämställdhet som en strategisk fråga och en förutsättning för att vi ska kunna verka för ekonomisk omvandling och förnyelse.

Under 2022 genomförde vi följande åtgärder för att stärka vårt jämställdhetsarbete:

- Vi använder jämställdhet som en integrerad del i olika verktyg och metoder för att planera och utveckla våra insatser.

- Inom förberedelsearbetet för strukturfondsprogrammet 2021–2027 pågår utveckling av verktyg och bedömningskriterier för att förstärka och förtydliga krav på integrering av jämställdhet i projekten.
- Vi använder ett interaktivt verktyg för inkluderande kommunikation.
- Vi har initierat och genomfört ett projekt kring könsuppdelad statistik som ett steg i att genomföra vår inriktning för jämställdhetsintegrering 2022–2025.

Rådet för hållbara städer

Tillväxtverket ingår som en av 14 medlemmar i regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot Mål 11 "Hållbara städer och samhällen" i Agenda 2030. Rådet ska enligt uppdraget utveckla sin gemensamma webbplats. Den ska bli en plattform för kunskap och finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska även stödja kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Rådets nuvarande uppdrag sträcker sig till 31 december 2030.

I februari 2022 lämnade rådet enligt tidigare uppdrag sin årliga rapportering till Regeringskansliet.

Från mars och framåt har rådet arbetat med att forma arbetssätt utifrån det förnyade uppdraget. Rådets ledamöter har under året haft fyra möten, rådets expertnätverk har haft nio möten. I juni hölls även ett stormöte. Då deltog bland annat rådets ledamöter, rådets expertnätverk, representanter från rådets tre referensgrupper, representanter från kommunledningar och ledningar från regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten. Syftet med mötet var att skapa kontakter, förståelse för varandras uppdrag och utmaningar och att lägga grunden för ett framtida gemensamt arbete.

Rådets arbete under året har lett fram till en gemensam verksamhetsplan för kommande år. Under året har rådets medlemmar även bidragit med material till den gemensamma webbplatsen. Syftet var att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling.

Miljökvalitetsmålen och Miljömålsrådet

Tillväxtverkets direkta påverkan och rådgivning avseende enskilda miljökvalitetsmål är begränsade. Den kartläggning som vi genomförde 2016 visade att generationsmålet och miljökvalitetsmålen är de mål som vår verksamhet har störst inverkan på, tillsammans med miljökvalitetsmålen *Begränsad klimatpåverkan* och *God bebyggd miljö*.

Regeringen har inrättat Miljömålsrådet. Det är en plattform för fler åtgärder och ett intensifierat arbete på alla nivåer i samhället för att nå Sveriges miljömål. Rådet består av 18 myndigheter som ses som strategiskt viktiga för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Tillväxtverket är en av dem. Vi är resursmässigt involverad i fem av Miljömålsrådets programområden:

- Ramverk för nationell planering
- Staten går före
- Styrmedel för hållbar konsumtion

- Hållbar elektrifiering
- Syntesarbete om ett hållbart livsmedelssystem

Under 2022 medverkade vi vid fyra rådsmöten, vid samtliga möten i kontaktnätverk och vid arbetsmöten inom respektive programområde. Under våren lämnade vi årsrapporten till regeringen där vi beskrev arbetet i de olika programområdena. Vi publicerade även en gemensam åtgärdslista och redovisade rådets förslag till regeringen.

Samlad bedömning

Som förvaltande myndighet för Europeiska regionala utvecklingsfonden stärkte Tillväxtverket integreringen av miljö, mångfald och jämställdhet i finansierade projekt. Inom förberedelsearbetet inför programperioden 2021–2027 presenterade och utvecklade vi ett helhetsgrepp av insatscykeln. Arbetet syftar till att förbättra integreringen av hållbarhet och öka styrningen mot hållbarhet inom regionfundsprojekt. Fokus kretsade kring hur utlysningar, bedömningskriterier och uppföljning i Nyps och Min ansökan kan utformas för att främja en ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Arbetet som vi var involverade i när det gäller Miljömålsrådet och Rådet för hållbara städer bidrog till arbetet för generationsmålet. Arbetet bidrog också till att ta fram kunskap för att hjälpa andra aktörer att flytta fram sina positioner och ytterligare bidra till att uppnå Sveriges miljömål.

Under året har vi stärkt och förbättrat vår insamling av könsuppdelad statistik. Vi har utvecklat en teknisk lösning som sammankopplar data på könstillhörighet för operativa företagsledare för de företag som fått stöd från Tillväxtverket. Vi har även skapat strukturer för att samla in kön för deltagare vid seminarier och nätverksträffar som vi ordnar. Det bidrar till att synliggöra hur vår fördelning av medel ser ut och förstärker de kunskapsunderlag som vi producerar.

Övrigt

ÅK 3 Tillväxtverket ska analysera och redovisa myndighetens verksamhet inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap, samt hur myndigheten säkerställer ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.

3 § 7 Ansvara för förvaltning och utveckling av system och verktyg, inklusive databaser, för tillgänglighetsanalyser respektive för regionala analys- och prognosystem.

3 § 13 Tillhandahålla ett ärendehanteringssystem som uppfyller nationella krav och kraven i enlighet med EU:s regelverk.

7 § Tillväxtverket ska samverka med andra berörda nationella, regionala och lokala aktörer med uppgift att skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, Tillväxtverket ska också föra en dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser och berörda användare när det gäller utveckling och användning av databaser, analysverktyg och statistik samt när den myndigheten ska utvärdera uppdrag som Tillväxtverket genomför. Tillväxtverket ska ansvara för stöd-,

utbildnings- och informationsinsatser till användarna av regionala analys- och prognosystem inklusive databaser. Tillväxtverket ska även tillgängliggöra data och erbjuda stöd när det gäller statistiska bearbetningar till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Tillväxtverket ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodata för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning.

8 § Tillväxtverket ska genomföra analyser för kunskapsutveckling och lärande samt uppföljningar inom näringspolitiken och för hållbar tillväxt och utveckling i gles- och landsbygder, små och medelstora städer samt storstadsområden, inklusive tillgänglighet till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden. Analysarbetet ska innefatta stöd till aktörer med regionalt utvecklingsansvar. Analyserna ska ligga till grund för förslag till insatser inom myndighetens verksamhetsområde samt till omprioritering och effektivisering av dessa insatser. Myndigheten ska även genomföra kontroll av utbetalda medel avseende regionala företagsstöd och programverksamhet.

3 § 11, 10 §, 11 §, 13 § Övrigt enligt instruktionen

Fredstida krissituationer och höjd beredskap

Säkerhetsläget har förvärrats de senaste åren. Flera kriser, som pandemin och Rysslands krig mot Ukraina, har inneburit stora samhällsutmaningar. Cyberattacker mot företag och myndigheter och andra it-incidenter visar också på sårbarheten i den digitala miljön. Tillväxtverket genomför risk- och sårbarhetsanalyser för att identifiera sårbarheter och hot mot myndighetens förmåga att bedriva verksamheten. Precis som för andra delar av samhället kan vi sannolikt behöva ta till ytterligare åtgärder för att svara upp mot det förändrade säkerhetsläget.

Utifrån de bedömningar som har gjorts med utgångspunkt från förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap bedriver inte Tillväxtverket samhällsviktig verksamhet. Vi är inte beredskapsmyndighet och finns inte med i bilagan till säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

För Tillväxtverket har korttidsuppdraget, som inleddes 2020 i samband med pandemin, inneburit stora krav. Vi har gjort mycket för att utföra uppdraget och upprätthålla den ordinarie verksamheten. Utöver nödvändiga förändringar i organisation och processer har gjort tekniska skyddsåtgärder för att hantera hot och risker. Vi har dessutom utbildat våra medarbetare utifrån medarbetarnas respektive ansvarsområden. I det arbetet har vi också haft ett nära samarbete med andra myndigheter. Vi har gjort en analys av Tillväxtverkets krisledningsfunktion för att identifiera förbättringsåtgärder.

För närvarande har Tillväxtverket inget specifikt uppdrag inom totalförsvaret utöver vad som framgår av förordningen (1982:1005) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer med flera att delta i totalförsvarsplaneringen. Regeringen fattade i juni 2022 beslut om utredningen *Ökad försörjningsberedskap för varor och tjänster från industrin*. Utredningen ska bland annat analysera om Tillväxtverkets ansvar behöver förändras för att möta näringslivets och det övriga samhällets behov av stöd och tillgång till samhällsviktiga varor och tjänster i kris eller höjd beredskap.

Om vårt uppdrag förändras kan det innebära krav på investeringar i teknisk utrustning, utbildning, åtgärder inom personalsäkerhet och andra åtgärder.

Tillväxtverket bedriver ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete enligt föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och vedertagna standarder om informationssäkerhet. I arbetet identifierar vi möjliga hot och sårbarheter för att genomföra relevanta säkerhetsåtgärder. De handlar bland annat om åtkomstskydd, skydd mot skadlig kod, förbättrad loggning och övervakning, utbildning med mera. Uppföljning sker internt gentemot policy och interna regler och genom MSB:s uppföljningar. Organisation och ansvar är tydliggjort och informationstillgångarna är klassade. För allvarigare incidenter finns rutiner för kontakt med och rapportering till MSB och Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Det finns även rutiner för information till organisationer som använder Tillväxtverkets system.

Vi följer upp säkerhetsläget och hotbilden så att vi kan vidta de åtgärder som en förändring i hotbilden kan kräva. Riskanalysarbetet är samordnat med internkontrollens riskanalyser. Rapportering sker till styrelse, GD och ledningsgrupp, och till andra funktioner som är berörda av olika händelser och åtgärder.

System och verktyg

PinPoint Sweden (Pipos)

Pipos är en geografiskt högupplöst, nationellt täckande GIS-plattform med spetskompetens att hantera komplexa tillgänglighetsberäkningar. På plattformen utförs beräkningar, analyser och simuleringar med relevans för den svenska tillväxtpolitiken. Plattformen utgör grunden för applikationerna Serviceanalys, Kontantanalys och Regionalanalys. Applikationerna utvecklas kontinuerligt för att stödja olika arbetsprocesser och uppdrag relaterade till Tillväxtverkets instruktion.

Serviceanalys är en webbapplikation med fokus på geografiska perspektiv på kommersiell service. I Serviceanalys redovisas information om landets serviceplatser och befolkningens och företagens tillgänglighet till dem. Applikationen innehåller även en funktion som gör det möjligt att simulera scenarios, till exempel hur befolkning och företag påverkas om den geografiska strukturen för kommersiell service förändras.

Kontantanalys är en webbapplikation för insamling och analys av geografiska data enligt betaltjänstlagens krav på bankers närvaro med olika typer av betaltjänster i hela landet. Applikationen används även vid tillsyn av förordningens efterlevnad och för beräkning av vite om den inte efterlevs.

Regionalanalys är en webbapplikation under utveckling med inriktning på områdets generella förutsättningar för utveckling och tillväxt. Applikationen redovisar valfria områdets situation när det till exempel gäller befolkningsstruktur, näringslivsstruktur och inkomststruktur. Den innehåller även områdenas tillgänglighet till olika typer av attraktioner och besöksmål. Regionalanalys kommer även att innehålla en funktion som möjliggör jämförelser mellan olika områden över tid och tillgänglighet med olika färdstätt. Vi beskriver det gångna årets utveckling och aktiviteter för applikationerna mer i avsnittet Grundläggande betaltjänster och i avsnittet Kommersiell service.

Under 2022 genomförde vi omfattande anpassningar på plattformen i samband med Tillväxtverkets byte av dataleverantör. Hela plattformens produktionsmiljö är nu en integrerad del av vår övriga driftsmiljö. I samband med utvecklingen av Regionalanalys utökades plattformens databas ytterligare med ett antal nya databaser.

Regionalt Analys och prognosystem (Raps)

Raps är ett verktyg för regional planering som Tillväxtverket förvaltar och utvecklar. Raps består av två delar, dels en databas med regional statistik som täcker flera områden som är viktiga för regional utveckling, dels ett prognosverktyg som kan användas till både en- och flerregionala analyser, och scenarier.

Under året uppdaterade vi systemet löpande med ny statistik i Raps RIS och en ny statistikdatabas i modellsystemet. Vi genomförde tre grundkurser i Raps modellsystem i digitalt format. Under 2022 har dessutom Raps community startat upp. De har haft åtta träffar under ledning av analysenheten på Tillväxtverket. Träffarna har haft olika teman för att ge en ökad kunskap till användarna, en möjlighet till nätverkande och inspiration till användningsområden med hjälp av Raps.

Vidareutveckling av Nyps

Nypssystemen hanterar samtliga stödformer inom utgiftsområde 19 och vissa stöd inom näringspolitiken. Under 2022 hade Tillväxtverket framför allt två utvecklingsområden: systemstöd för genomförandet av stödet för korttidsarbete och utvecklingsinsatser för lansering av den nya programperioden inom sammanhållningspolitiken. Den sistnämnda omfattar Europeiska regionala utvecklingsfonden och den nya fonden för rättvis omställning samt interregprogrammen Öresund-Kattegat-Skagerrak, Aurora och Sverige-Norge.

Interregprogrammen förvaltas av olika länsstyrelser. Därutöver införde vi underlag för Polisens stöd inom Fonden för inre säkerhet och Instrumentet för gränsförvaltning och visering, Vi införde även Migrationsverkets stöd inom Asyl-, migrations- och integrationsfonden som nya stödformer för programperioden 2021–2027.

De senaste årens starka fokus på stödet vid korttidsarbete har trängt undan annan löpande förvaltning och planerad vidareutveckling. Därför var den tredje prioriteringen att ta tag i det eftersatta arbetet. Det handlade till exempel om teknisk stabilitet och nödvändig funktionsutveckling.

Under 2022 lanserade vi stöd för ansökan och handläggning för EU:s nya programperiod i Nyps 2020 och Min ansökan. Stöden nämns i stycket ovan. Vi fick två nya användarorganisationer i systemen; Polisen och Migrationsverket. Vi införde två helt nya stödtyper:

- stöd till drivmedelsstationer som behöver korrosionsskydda sina markdragna rör
- stöd för filmmakare för produktion av audiovisuella verk

Vi införde även fortlöpande förbättringar i flera av våra stödtyper. Bland annat lanserade vi digitala kompletteringar i Nyps 2020 och Min ansökan. Det bidrog till bättre arbetsflöde för stödsökande och användare av våra system.

Vi skapade även en grupp som ska arbeta med att höja datakvalitén och på sikt minska uppgiftslämnandet. Vi arbetar även kontinuerligt med att förbättra och kvalitetssäkra den data vi får in via systemen. Det leder till en bättre uppföljning av den finansiering vi står för till olika projekt, företag och organisationer med mera.

Samverkan

Tillväxtverket har löpande dialog med Tillväxtanalys, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. Dialogen rör, Tillväxtanalys, i frågor som rör data, analys och utvärdering. Under 2022 formaliserade vi utbytet genom att myndigheternas generaldirektörer skrev under en överenskommelse om samverkan. I överenskommelsen ingår till exempel att Tillväxtverket ska bjuda in Tillväxtanalys inför större och särskilt strategiska regeringsuppdrag. Syftet är samråd om databehov, dokumentation och utformning av insatser för att de ska vara möjliga att utvärdera. Vi ska även bjuda in Tillväxtanalys att delta i processer där förändringsteori tas fram som utgångspunkt för uppföljning och utvärdering. Ett annat exempel från överenskommelsen är att Tillväxtanalys bjuder in Tillväxtverket i början av sitt arbete med årlig analys- och utvärderingsplan för att hämta in projektidéer. Vi bildade en gemensam arbetsgrupp 2022 som ska säkerställa att alla följer överenskommelsen.

Under 2022 medverkade Tillväxtverket även i en referensgrupp som gäller Tillväxtanalys uppdrag att utvärdera effekten av Europeiska regionala strukturfonden, ERUF för svenska företag.

MISS-rapportering

Tillväxtverket ska rapportera data till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS). Syftet är att skapa ett samlat underlag över statliga stöd till företag som bland annat kan användas för övergripande uppföljning, utvärdering och analys. Under 2022 levererades data avseende samtliga typer av företagsstöd, korttidsarbete, nationella projektmedel och projekt inom den europeiska utvecklingsfonden för år 2021. Samtliga beslutsfattande organisationer i Nyps omfattades av leveransen.

Analys för kunskapsutveckling och lärande

För att bidra till kunskapen om företags konkurrenskraft och regioners hållbara utveckling tar vi fram underlag och analyser. Vi publicerar och sprider analyserna till berörda målgrupper. Analyser inom det här området är inriktade på kunskapsutveckling och lärande, och på uppföljning inom näringspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken. De är även inriktade på hållbar tillväxt och utveckling i gles- och landsbygder, i små och medelstora städer och i storstadsområden.

Under året publicerade vi fyra rapporter om det ekonomiska läget. Vi förberedde flera underlag om EU:s konkurrenskraft för leverans till Regeringskansliet. Tillväxtverket tog tillsammans med Vinnova, Post- och telestyrelsen, Vetenskapsrådet och Myndigheten för digital förvaltning fram en omvärldsanalys om den sammanlänkade gröna och digitala omställningen. Fokus var de förändrade kraven utifrån EU:s kommande införande av digitala produktpass. Den publicerades på Vinnovas hemsida.

Under 2022 publicerade vi rapporten *Kommuners sårbarhet vid företagsnedläggningar* som rankar alla kommuner efter deras förutsättningar att hantera större nedläggningar eller neddragningar.

Tillväxtverket har i uppdrag att genomföra åtgärder under 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin. I det arbetet tog vi fram basfakta om livsmedelssektorn. Sammanställningen med statistik visar antal företag, anställda, omsättning och förädlingsvärde inom livsmedelssektorn och dess delsektorer.

I arbetet med kompetensförsörjning medverkade vi till rapporten *Attraktiv och jämställd livsmedelssektor*. Vi gjorde en årlig uppdatering av de regionala matchningsindikatorerna.

Vi publicerade en rapport där vi undersökte de regionala effekterna till följd av kriget i Ukraina. Vi använde det regionala analys- och prognosystemet (Raps) för att ta fram analysen. Vi använde samma program för att ta fram arbetsmaterial i utbildningssyfte (Regionalt tillväxtarbete).

Inom ramen för Företagens villkor och verklighet publicerade vi huvudrapporten i början av året. Vi publicerade även en webbartikel om företagens internationalisering. Statistiken om regional exportutveckling är uppdaterad. Vi gick igenom texterna i regionernas dokument om smart specialisering (S3) och sammanställde sammanställt materialet i en promemoria.

Under 2022 utförde vi kontroller i enlighet med förvaltnings- och kontrollsystemet.

Övrigt enligt instruktionen

EU:s statsstödsregler

Tillväxtverket informerade under året om EU:s statsstödsregler i olika forum och sammanhang. Det handlade bland annat om medverkan vid seminarier och möten med företrädare för regioner. Det ingår i arbetet med att starta upp den nya perioden för strukturfondsprogram 2021–2027. Vi höll även en gemensam utbildning om reglerna för statsstöd för ett antal regioner i norra Sverige under hösten. Det gjorde vi tillsammans med Upphandlingsmyndigheten. Vi lämnade kontinuerligt information till företag och andra organisationer som rörde frågor om tillämpningen av EU:s regelverk (1407/2013). Det handlar om stöd av mindre betydelse, så kallat försumbart stöd. Precis som föregående år handlade en del av frågorna om den rättsliga statusen på olika former av stöd som introducerades i Sverige för att hantera effekterna av pandemin. Under 2022 var det inte aktuellt att bistå EU-kommissionen i samband med kontrollbesök.

Indikatorer till budgetpropositionen

Tillväxtverket ansvarar för att utveckla, uppdatera och kommentera resultatindikatorer inom utgiftsområde 19; Regional utveckling i budgetpropositionen. Indikatorerna speglar framsteg inom de områden som är prioriterade av regeringen. I år utvecklade och levererade vi nya indikatorer med utgångspunkt i regeringens Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. Det finns en beskrivning av det i rapporten Mäta regional utveckling.

Vi använder indikatorerna även i andra sammanhang, bland annat i arbetet med rapporten Tillstånd och trender för regional tillväxt. Vi använder dem även som underlag för dialog med regionerna.

Egen forskning och system för ärendehantering

Tillväxtverket bedrev ingen egen forskning under verksamhetsåret.

Efter överenskommelse med Migrationsverket och Polismyndigheten tog vi fram ett ärendehanteringssystem för Asyl-, migrations- och integrationsfonden och Fonden för inre säkerhet och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

Nämnden för hemslöjdsfrågor

Under 2022 utförde Tillväxtverket administrativa uppgifter åt Nämnden för hemslöjdsfrågor. Vi lånade bland annat ut lokaler till nämndens personal i Stockholm och tog hand om administrativa uppgifter kring ekonomi.

Remissyttranden

Tillväxtverket besvarade 71 remisser 2022. Vi bedömde att sex remissvar var särskilt viktiga för våra ansvarsområden. Dessa var:

- Remiss av promemorian Tillfälligt slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete
- Remiss av Ds 2022:22 Bättre konsekvensutredningar
- Stöd till produktion av audiovisuella verk
- Remittering av betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU2022:44)
- Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60)
- Remiss av Europeiska kommissionens förslag till ett krisinstrument för den inre marknaden

<u>Departement</u>	<u>Antal remisser</u>
Arbetsmarknadsdepartementet	2
Finansdepartementet	26
Försvarsdepartementet	-
Infrastrukturdepartementet	10
Justitiedepartementet	8
Kulturdepartementet	5
Miljödepartementet	8
Näringsdepartementet	5
Socialdepartementet	2
Utbildningsdepartementet	3
Utrikesdepartementet	2
TOTALT	71

Vår kompetensförsörjning

FÅB 3 kap 3 § Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. Förordning (2008:747).

14 § a Tillväxtverket ska under programperioden för sammanhållningspolitiken 2021–2027 i sin verksamhet tillvarata möjliga synergier mellan myndighetens olika verksamheter genom att använda myndighetens samlade kunskap och kompetens. Förordning (2022:1380).

Resultat och utveckling

Tillväxtverket är en attraktiv arbetsgivare

Tillväxtverket är en kunskapsorganisation som strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en dynamisk arbetsmiljö med kontor på nio orter. För att nå våra mål arbetar vi i team över organisatoriska gränser och samarbetar strategiskt med externa aktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Vårt uppdrag att hantera stödet vid korttidsarbete hade högsta prioritet under 2022. Organisationen minskade gradvis under året. Det berodde bland annat på att inlånade handläggare från andra myndigheter återgått till sina ordinarie myndigheter. Tidsbegränsade anställningar löpte dessutom ut när arbetet med korttidsstödet gick in i en annan fas.

Under sista kvartalet förberedde vi för förändringar inom organisationen inför årsskiftet. Antalet enheter och grupper minskade till exempel med anledning av att vi blev färre anställda. Vi inventerade kompetens på individnivå och vi fortsatte arbetet med att ta fram en plan för kompetensförsörjning. Vi slutförde vårt projektarbete kring bemanning och omställning för genomförandet av korttidsuppdraget. Vi identifierade nyckelkompetenser och säkerställde kompetensbehovet i omställningens olika faser. Vi tog fram och införde interna regler för distansarbete.

Arbetsbelastningen var fortsatt hög för delar av verksamheten. Vi arbetade systematiskt med arbetsmiljöarbete och anpassning av organisation och arbetssätt. Vi förde en kontinuerlig dialog med alla chefer och medarbetare om vikten av täta uppföljningar. Syftet var att fånga upp signaler på ohälsa och vad som krävs för att skapa en hållbar arbetsituation. Vi genomförde en arbetsmiljöenkät, så kallad PULS-mätning, vid två tillfällen. Resultatet för helheten var mycket positivt samtidigt som delar av verksamheten haft utmaningar. Vi tog fram handlingsplaner på enhetsnivå för riktade åtgärder.

Sjukfrånvaron var fortsatt låg för Tillväxtverket som helhet. En viss sjukfrånvaro kan kopplas till stressrelaterad ohälsa. Chefer fick stöd för att driva ett aktivt rehabiliteringsarbete och ta hjälp av företagshälsovård.

Vi genomförde även ett antal chefsmöten under året med inriktning på förändringsledning, organisationskultur, den statliga värdegrunden, rollen som företrädare och kommunikativt ledarskap.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	3,09	2,33	2,07
Minst 60 dagars sjukfrånvaro (med sjukersättning)*	37,35	50,29	54,85
Kvinnor	3,26	2,87	2,62
Män	2,79	1,38	1,12
Under 30 år	2,58	1,90	0,77
30-49 år	2,95	2,22	1,98
Över 50 år	3,99	3,12	2,66

Dessa siffror inkluderar även Nämnden för hemslöjdsfrågor.

*Procentandel av total sjukfrånvaro

Synergier mellan verksamheter

Tillväxtverket har i både förberedelser och uppstart av EU:s programperiod 2021–2027 kraftsamlat vår kompetens inom olika verksamheter på följande sätt:

Vi har skapat en ledningsgrupp och en operativ styrgrupp som förvaltande myndighet. Alla berörda avdelningar och enheter ingår. Syftet är att säkerställa Tillväxtverkets strategiska inriktning och att vi prioriterar helhetsperspektivet i arbetet med de EU-program som vi förvaltar. Vi har bland annat tagit fram gemensamma mål som tydliggör vår strategiska riktning i genomförandet.

Vi har skapat ett gemensamt sekretariat som stöttar ledningsgruppen och den operativa styrgruppen i deras arbete. Sekretariatet ansvarar för att samordna olika verksamheter och tar fram beslutsunderlag, samverkar externt och internt i tvärfunktionella, programövergripande och fondöverskridande frågor.

Sekretariatet är också den samlade ingången och kontaktytan i våra externa relationer med Regeringskansliet, kommissionen, myndigheter och regioner i vår roll som förvaltande myndighet.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att de kompetensförsörjningsaktiviteter som Tillväxtverket genomfört under året bidragit till att vi lyckats lösa våra uppdrag.

Året i siffror

I detta avsnitt redovisar vi en ekonomisk översikt av Tillväxtverkets verksamhet 2022.

En samlad bild av Tillväxtverkets ekonomiska utfall med kommentarer finns under den finansiella redovisningen. I detta avsnitt presenteras ett urval av ekonomisk information utifrån 2022 års utfall.

Intäkter

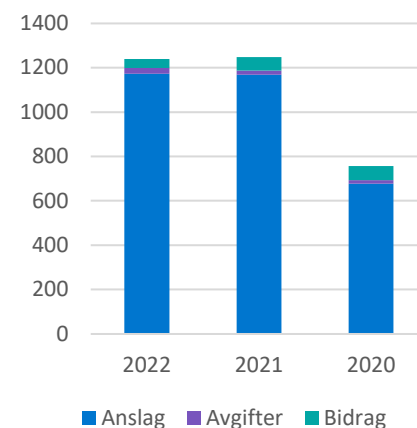
Huvudkällan för finansiering av verksamhetens kostnader är via myndighetens olika anslag. Förvaltningsanslaget är den enskilt största intäktskällan men även myndighetens näringslivsanslag, det regionala anslaget och anslaget för Europeiska regionala utvecklingsfonden är stora intäktskällor. Utöver anslagen står bidrag för den största finansieringen av verksamhetskostnaderna.

Kostnader

Tillväxtverkets förvaltningsanslag är den huvudsakliga finansieringskällan för myndighetens kostnader. Bortsett från genomförandekostnader för stöd vid korttidsarbete har förbrukningen på anslaget har varit relativt stabil över åren. I takt med att antalet uppdrag och uppgifter har ökat har myndighetens totala kostnader ökat och finansieringen från sakanslag, regeringsuppdrag med särskild finansiering eller annan extern finansiering utgör en stor andel i relation till myndighetens förvaltningsanslag. Under 2022 har anslaget för stöd till produktion av audiovisuella verk tillkommit.

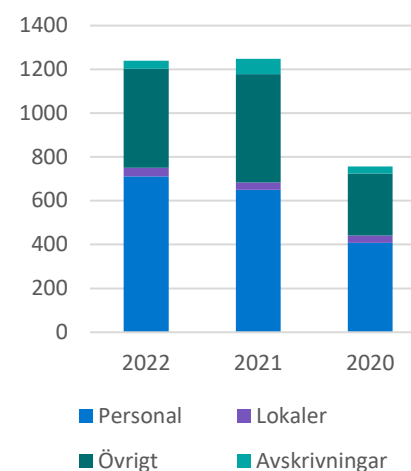
Under 2022 är den minskade kostnaden framför allt hänförlig till hantering av stöd vid korttidsarbete på myndighetens förvaltningsanslag. Därtill har kostnaderna ökat något på ett flertal anslag.

Verksamhets intäkter, mkr

Verksamhetens kostnader per anslag	2022	2021	2020
13.4.1.2 Åtgärder mot segregation	0	0	3 938
17.1.2.18 Stöd till produktion av audiovisuella verk	909	0	0
17.4.3.1 Nämnden för hemslöjdsfrågor	2 631	2 579	2 604
17.4.3.2 Främjande av hemslöjd	1 166	1 962	1 374
19.1.1.23 Socioekonomiska	3 169	2 291	2 266
19.1.1.24.1 Reg tillväxt.åtg Tillväxtverket	70 777	60 052	62 243
19.1.3.2 ERUF 2014-2020	44 096	35 790	37 509
20.1.2.2 Miljöövervakning	1 859	4 520	4 999
23.1.15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	14 274	11 773	7 163
23.1.17.6 Landsbygdsstöd	1 134	1 031	1 286
24.1.4.1 Förvaltningsanslag	942 383	970 279	488 708
24.1.5.8 Näringslivsutveckling	95 582	83 449	68 781
24.2.3.10 Exportfrämjande	8 446	5 925	5 694
Övrig finansiering	52 794	67 827	70 638
Summa	1 239 219	1 247 477	757 203

Verksamhets kostnader, mkr

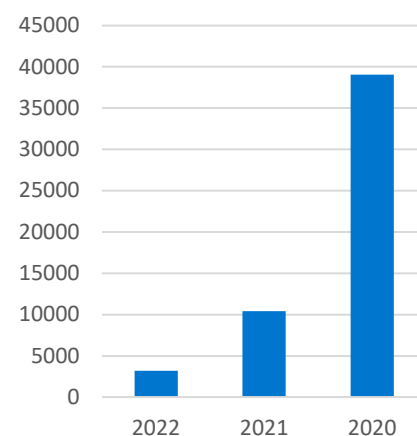

Transfereringar

Minskningen av utbetalda transfereringar för 2022 i jämförelse med tidigare år förklaras till största delen av minskade utbetalningar för korttidsarbete. Detta avspeglar sig både på anslaget avseende stöd vid korttidsarbete samt övrig finansiering där ännu ej inbetalda återkrav redovisas. Stödutbetalningar avseende övriga anslag ligger i stort på samma nivå som tidigare år.

Transfereringar per anslag	2022	2021	2020
13.4.1.2 Åtgärder mot segregation	0	0	410 396
17.1.6.4 Regional kulturverksamhet	786	767	672
17.4.3.2 Främjande av hemslöjd	8 010	9 191	7 737
19.1.1.23 Socioekonomiska	71 000	71 000	72 734
19.1.1.24.1 Reg tillväxt.åtg Tillväxtverket	255 822	283 949	345 772
19.1.1.24.2-22 Reg tillväxt.åtg Regioner	1 054 678	1 073 560	1 057 256
19.1.2.2 Transportbidrag	509 840	414 514	429 953
19.1.3.2 ERUF 2014-2020	1 219 571	1 242 266	1 128 947
19.1.4.1 ERUF 2021-2027	983	0	0
20.1.2.2 Miljöövervakning	3 132	0	0
23.1.15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	6 461	15 193	26 279
23.1.17.6 Landsbygdsstöd	68 640	68 640	68 640
24.1.4.1 Förvaltningsanslag	0	173	0
24.1.5.8 Näringslivsutveckling	117 199	150 522	108 688
24.1.22.1 Stöd vid korttidsarbete	-294 686	7 836 973	35 140 089
24.2.3.10 Exportfrämjande	2 847	4 802	4 978
Övrig finansiering	168 548	-771 966	247 742
Summa	3 192 831	10 399 583	39 049 885

Transfereringar, mkr

Kostnader och intäkter fördelade på målområde

I tabellen nedan redovisas Tillväxtverkets kostnader och intäkter fördelade på myndighetens tre målområden samt Stöd vid korttidsarbete (KTA). För att ge den totala bilden redovisas även regionernas del av det regionala anslaget och Nämnden för hemslöjdsfrågor (NFH).

Kostnader	2022	2021	2020
Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft för företag			
Verksamhetskostnad	163 931	164 817	142 895
Lämnade bidrag	688 531	738 065	790 724
Summa	852 462	902 882	933 620
Villkor och förutsättningar för företag			
Verksamhetskostnad	104 586	85 566	84 144
Lämnade bidrag	0	0	0
Summa	104 586	85 566	84 144
Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling			
Verksamhetskostnad	248 330	234 783	248 395
Lämnade bidrag	1 832 974	1 875 876	2 158 608
Summa	2 081 304	2 110 659	2 407 002
KTA¹			
Verksamhetskostnad	718 506	757 679	277 771
Lämnade bidrag	-404 887	6 710 119	35 001 620
Summa	313 619	7 467 798	35 279 391
Regioner			
Verksamhetskostnad	0	0	0
Lämnade bidrag	1 067 417	1 065 565	1 090 523
Summa	1 067 417	1 065 565	1 090 523
Nämnden för hemslöjdsfrågor			
Verksamhetskostnad	3 866	4 632	3 997
Lämnade bidrag	8 796	9 958	8 409
Summa	12 662	14 590	12 407
Summa verksamhetskostnader	1 239 219	1 247 477	757 203
Summa lämnade bidrag	3 192 831	10 399 583	39 049 885
Summa kostnader	4 432 050	11 647 060	39 807 088

¹2022 -varav lämnade bidrag anslag 1.22 ap.1 Stöd vid korttidsarbete -294 956 tkr och ej inbetalade återkrav -109 931 tkr

2021 -varav lämnade bidrag anslag 1.22 ap.1 Stöd vid korttidsarbete 7 836 996 tkr och ej inbetalade återkrav -1 126 877 tkr

Intäkter	2022	2021	2020
Hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft för företag			
Intäkter av anslag	-142 944	-137 824	-118 863
Övriga intäkter	-14 772	-21 984	-18 861
Erhållna medel för bidrag	-688 701	-738 067	-790 605
Summa	-846 417	-897 875	-928 329
Villkor och förutsättningar för företag			
Intäkter av anslag	-91 196	-71 553	-69 993
Övriga intäkter	-5 800	-10 785	-8 709
Erhållna medel för bidrag	0	0	0
Summa	-96 996	-82 338	-78 701
Hållbar regional utveckling och landsbygdsutveckling			
Intäkter av anslag	-216 537	-196 331	-206 619
Övriga intäkter	-45 599	-46 689	-51 484
Erhållna medel för bidrag	-1 833 163	-1 875 917	-2 247 718
Summa	-2 095 299	-2 118 937	-2 505 820
KTA			
Intäkter av anslag	-718 415	-757 563	-277 771
Övriga intäkter	-91	-116	0
Erhållna medel för bidrag	294 956	-7 836 996	-35 001 620
Summa	-423 550	-8 594 675	-35 279 391
Regioner			
Intäkter av anslag	0	0	0
Övriga intäkter	0	0	0
Erhållna medel för bidrag	-1 054 678	-1 073 560	-1 106 227
Summa	-1 054 678	-1 073 560	-1 106 227
Nämnden för hemslöjdsfrågor			
Intäkter av anslag	-3 796	-4 542	-3 993
Övriga intäkter	-70	-90	-4
Erhållna medel för bidrag	-8 796	-9 958	-8 409
Summa	-12 662	-14 590	-12 407
Summa intäkter av anslag	-1 172 888	-1 167 813	-677 238
Summa övriga intäkter	-66 331	-79 664	-79 057
Summa erhållna medel för bidrag	-3 290 382	-11 534 497	-39 154 579
Summa intäkter	-4 529 601	-12 781 974	-39 910 875

Finansiell redovisning

Kommentarer till årsredovisningen, finansiella delen	89
Kommentarer till utfall	90
Resultaträkning	91
Balansräkning	92
Anslagsredovisning	94
Utnyttjad anslagskredit	97
Specifikation inkomsttitlar (tkr)	98
Redovisning mot bemyndiganden (tkr)	99
Finansiella villkor (tkr)	101
Kommentarer till finansiella villkor	105
Tilläggsupplysningar och noter	105
Noter till resultaträkningen (tkr)	111
Noter till balansräkningen (tkr)	115
Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)	123

Kommentarer till årsredovisningens finansiella del

Redovisning av Europeiska regionala utvecklingsfonden ERUF

Förvaltande myndighet får upphäva ett beslut om stöd som har fattats på grund av oriktig, vilseledande eller ofullständig uppgift från stödmottagaren, eller om stödmottagaren brutit mot de villkor som gäller för stödet. Det framgår av 26 § förordning (2007:14) om förvaltning av EU:s strukturfonder. Stödmottagaren är, enligt 27 § samma förordning, dessutom återbetalningsskyldig om ett beslut om stöd upphävts enligt 26 §, eller om stödmottagaren i övrigt tagit emot stöd i strid med ett beslut om stöd, unionsreglerna eller det regionala programmet.

Förvaltande myndighet får kräva återbetalning inom 10 år från det att beloppet betalades ut. Slutligen får förvaltande myndighet, enligt 28 a § i ovan nämnda förordning, kvitta skulden mot annat stöd som stödmottagaren får enligt samma förordning. Förvaltande myndighet har tillsammans med gällande rättspraxis mycket stora möjligheter att under hela programperioden ändra positiva förvaltningsbeslut och återkräva utbetalda medel. Den finansiella risken för utbetalande myndighet bedöms därför generellt som mycket låg.

Utgiftsdeklarationer

Förvaltande myndighet ska inför attesterna lämna information för utgiftsdeklarationer och ansökan om utbetalningar till attesterande myndighet enligt förordning (EG) 1083/2006 och förordning (EU) nr 1303/2013. Efter granskning ska attesterande myndighet attestera dem och överlämna dem till EU-kommissionen. Utbetalningarna från EU-kommissionen krediteras på ett uppbördskonto (inkomsttitel 6314, bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020).

Under 2022 attesterade Tillväxtverket utgiftdeklarationer för programperioden 2014–2020. En sammanställning av de attesterade utgifterna för programperioden finns under avsnittet attesterande myndighet i resultatredovisningen.

Skadeståndskrav

Per 31 december 2022 fanns fem skadeståndskrav riktade mot Tillväxtverket. De avser skadeståndsanspråk mot staten med hänvisning till Tillväxtverkets handläggning av ärenden om stöd vid korttidsarbete. I januari 2023 meddelade Justitiekanslern (JK) avslag på ett av dessa ärenden. De tre ärenden som JK avgjort har samtliga inneburit avslag för den sökande och vi bedömer därför att sannolikheten för ett bifall i något av ärendena sjunkit och redovisar inte någon ansvarsförbindelse i årsredovisningen. Se not 33 ansvarsförbindelser.

Kommentarer till utfall

Resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter är i princip oförändrad jämfört med 2021. Intäkter av bidrag minskar med 21,4 miljoner kronor vilket främst beror på att bidrag från statliga myndigheter minskat. Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 5,5 miljoner kronor vilket beror på högre Nyps-avgifter jämfört med 2021.

Verksamhetens kostnader

Tillväxtverkets driftskostnader 2022 uppgick till 1 239 miljoner kronor, vilket är i nivå med föregående år. Kostnader för personal ökade med 60 miljoner kronor 2022. Det beror främst på att anställd personal använts i större utsträckning än konsulter jämfört med 2021, vilket även förklarar minskningen för övriga driftskostnader.

Kostnader för lokaler ökar med sex miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror på högre fastighetsskatt, indexuppräknings med anledning av inflationen samt högre elpriser.

Kostnader för avskrivningar och nedskrivningar minskade med 21 miljoner kronor 2022. Det beror främst på att 2021 belastades med en nedskrivning av Nyps på 29 miljoner kronor. Nedskrivningen berodde på förändrad bedömning av nyttjandeperioden för vissa aktiverade anläggningstillgångar.

Totalt sett har Tillväxtverkets hantering av stöd till korttidsarbete kostat 626 miljoner kronor i direkta kostnader 2022. För 2021 var kostnaden 675 miljoner kronor. Se övriga delar av årsredovisningen för mer information om Tillväxtverkets hantering av stödet.

Uppbördsverksamhet

Saldot för uppbördsverksamheten 2022 har ett positivt saldo på 89 miljoner kronor. Saldot består av periodiseringseffekter för ERUF 2014–2020.

Transfereringar

Under 2022 minskade lämnade bidrag med 7,2 miljarder kronor. Minskningen förklaras av minskade utbetalningar för stöd till korttidsarbete.

Anslagsredovisning

Inga anslagsöverskridanden skedde under 2022.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2022	2021
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1,2	1 172 888	1 167 813
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	25 177	19 706
Intäkter av bidrag	4	38 586	60 014
Finansiella intäkter	5	2 568	-57
Summa		1 239 219	1 247 477
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	6	-710 598	-650 626
Kostnader för lokaler		-39 904	-33 654
Övriga driftkostnader	7	-452 055	-492 637
Finansiella kostnader	8	-776	-710
Avskrivningar och nedskrivningar		-35 887	-69 849
Summa		-1 239 219	-1 247 477
Verksamhetsutfall		0	0
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	1 515 282	1 381 258
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-1 426 313	-1 282 553
Saldo		88 970	98 705
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		3 024 283	11 171 575
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		29 715	145 045
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	236 374	217 903
Finansiella intäkter		11	-25
Lämnade bidrag	11	-3 192 831	-10 399 583
Saldo		97 551	1 134 914
Årets kapitalförändring	12	186 521	1 233 619

Balansräkning (tkr)

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	13	71 316	50 508
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	14	490	728
Summa		71 807	51 237
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	15	1 854	2 904
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	16	15 570	21 265
Summa		17 424	24 169
Utlåning			
Utlåning	17	29 754	36 900
Summa		29 754	36 900
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		8 461	18
Fordringar hos andra myndigheter		31 640	30 797
Övriga kortfristiga fordringar	18	1 352 727	1 270 970
Summa		1 392 828	1 301 785
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	15 248	14 746
Upplupna bidragsintäkter	20	3 914	3 501
Övriga upplupna intäkter	21	245 370	156 799
Summa		264 532	175 047
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22	-109 443	-59 381
Summa		-109 443	-59 381
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		275 182	247 984
Kassa och bank	23	221 179	103 346
Summa		496 361	351 330
Summa tillgångar		2 163 263	1 881 088

	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	24		
Statskapital	25	112 131	115 974
Balanserad kapitalförändring		1 352 202	109 096
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	186 521	1 233 619
Summa		1 650 854	1 458 690
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	0	0
Övriga avsättningar	27	7 278	6 057
Summa		7 278	6 057
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	28	88 847	69 606
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		36 540	41 696
Leverantörsskulder		92 580	99 913
Övriga kortfristiga skulder	29	10 035	28 126
Summa		228 002	239 340
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	30	46 628	62 054
Oförbrukade bidrag	31	226 229	113 438
Förubetalda intäkter	32	4 273	1 509
Summa		277 129	177 001
Summa kapital och skulder		2 163 263	1 881 088
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser	33	0	825
Summa ansvarsförbindelser		0	825

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag a = ramanslag	Ingående överföringsbe- lopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdisp- onerat anslags- belopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföring sbelopp
UTGIFTSOMRÅDE 17 KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID							
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (a)							
ap.18 Stöd till produktion av audiovisuella verk (a)			100 000		100 000	-909	99 091 ¹
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet (a)							
ap.4 Konsulentverksamhet hemslöjd (a)		786			786	-786	0
4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (a)							
ap.1 Nämnden för hemslöjdsfrågor (a)	47	2 620			2 667	-2 631	36
ap.2 Främjande av hemslöjd (a)	1	9 185		-1	9 185	-9 176	9
UTGIFTSOMRÅDE 19 REGIONAL UTVECKLING							
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder (a)							
ap.23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	1 709	75 000		-1 709	75 000	-74 169	831
ap.24 Reg tillväxt.åtg - del till Tillväxtverket (a)							
ap.24:1 Tillväxtverket (a)	236 078	652 948	-258 500	-236 078	394 448	-325 269	69 179 ²
ap.24:2 Region Kalmar län (a)	-430	42 974			42 544	-40 836	1 709
ap.24:3 Gotlands kommun (a)	3	28 846		-3	28 846	-28 846	0
ap.24:4 Region Skåne (a)	1 993	20 506		-1 993	20 506	-19 026	1 480
ap.24:5 Västra Götalandsregionen (a)	7 269	67 442		-7 269	67 442	-61 696	5 746
ap.24:6 Region Uppsala (a)	-13	12 980			12 967	-12 975	-7
ap.24:7 Region Östergötland (a)	2 020	24 647		-2 020	24 647	-21 911	2 736 ³
ap.24:8 Region Blekinge (a)	-360	40 677			40 317	-40 564	-246
ap.24:9 Region Halland (a)	136	14 572		-136	14 572	-12 295	2 277 ⁴
ap.24:10 Region Dalarna (a)	3 395	77 312		-3 395	77 312	-51 657	25 655 ⁵
ap.24:11 Region Sörmland (a)	3	23 673		-3	23 673	-23 337	336
ap.24:12 Region Jönköpings län (a)	6 689	26 918		-6 689	26 918	-26 918	0
ap.24:13 Region Örebro län (a)		40 962			40 962	-40 939	23
ap.24:14 Region Värmland (a)	700	70 870		-700	70 870	-72 434	-1 564
ap.24:15 Region Gävleborg (a)	814	86 413		-814	86 413	-88 349	-1 936
ap.24:16 Region Kronoberg (a)	478	23 145		-478	23 145	-23 145	0
ap.24:17 Region Västerbotten (a)	-1 537	121 970			120 433	-120 758	-324
ap.24:18 Region Jämtland Härjedalen (a)	3 357	116 442		-3 357	116 442	-115 867	575
ap.24:19 Region Västmanland (a)	933	34 414		-933	34 414	-24 256	10 158 ⁶
ap.24:20 Region Västernorrland (a)	-1 406	110 721			109 315	-101 982	7 333
ap.24:21 Region Norrbotten (a)	-6 357	132 868			126 511	-132 890	-6 379
ap.24:22 Region Stockholm (a)	1 265	8 220		-1 265	8 220	-5 038	3 182 ⁷

Anslag a = ramanslag	Ingående överföringsbe- lopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdisp- onerat anslags- belopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföring sbelopp
ap.26 Regionala utv.åtg - Fonden för en rättvis omställning (a)			260 000		260 000		260 000 ⁸
1:2 Transportbidrag (a)							
ap.2 Transportbidrag - del till Tillväxtverket (a)	11 350	507 864		-11 350	507 864	-509 840	-1 976
1.3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020 (a)							
ap.2 ERUF 2014-2020 - del till Tillväxtverket (a)	540 468	1 600 000		-540 468	1 600 000	-1 263 667	336 333 ⁹
1.4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021-2027 (a)							
ap.1 ERUF och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021-2027	150 000	650 000		-150 000	650 000	-983	649 017 ¹⁰
UTGIFTSOMRÅDE 20 ALLMÄN MILJÖ- OCH NATURVÅRD							
1:2 Miljöövervakning m.m (a)							
ap.2 Miljöövervakning m.m - del till Tillväxtverket (a)	480	5 000		-480	5 000	-4 991	9
UTGIFTSOMRÅDE 23 ARELLA NÄRINGAR, LANDSBYGD OCH LIVSMEDEL							
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor (a)							
ap.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor - del till Tillväxtverket	2 034	32 000		-2 034	32 000	-20 736	11 264 ¹¹
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur (a)							
ap.6 Landsbygdsstöd -Statsbidrag kommuner(a)	329	70 000		-329	70 000	-69 774	226
UTGIFTSOMRÅDE 24 NÄRINGSLIV							
1:4 Tillväxtverket (a)							
ap.1 Tillväxtverket - del till Tillväxtverket (a)	192 784	933 677			1 126 461	-930 888	195 573 ¹²
1:5 Näringslivsutveckling							
ap.8 Näringslivsutveckl - del till Tillväxtverket (a)	10 976	232 442	2 000	-10 976	234 442	-212 244	22 198
1:22 Stöd vid korttidsarbete							
ap.1 Stöd vid korttidsarbete (a)	15 884 027	489 000	-489 000	-10 349 027	5 535 000	294 686	5 829 686 ¹³
2.3 Exportfrämjande verksamhet (a)							
ap.10 Uppdrag enligt regeringens exportstrategi (a)	1 273	12 000		-1 273	12 000	-11 293	707

Kommentarer till redovisningen mot anslag

Utgifter i förhållande till disponibla medel

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

- 1:2 ap 18. 97 mnkr har beviljats till stöd för produktion av audiovisuella verk som kommer betalas ut under 2023/2024 utifrån upparbetade kostnader. På grund av kort tid för att förbereda stödet så har även större delar av utvecklingen av stödändesystemet fått skjutas på till 2023.

Utgiftsområde 19 Regional utveckling

För anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder ap.24 delposterna 2–21 beslutar respektive region och Gotlands kommun om användningen av anslaget.

2. 1:1 ap 24.1. Avvikelsen beror huvudsakligen på lägre utfall avseende utbetalningar för stöd till företag med försäljning av drivmedel enligt förordning (2022:206) om statligt stöd till försäljningsställen för drivmedel i vissa landsbygdsområden.
3. 1:1 ap.24.7 Region Östergötland. Avvikelsen beror till stor del på omvärldsfaktorer som medfört att företag inte på samma sätt som annars har kunnat delta i utvecklingsinsatser, som organiseras inom projektverksamheterna. Dessutom är EU:s tidigare programperiod är i avslutningsfas och den nya programperioden ännu inte har startat. Det har medfört att många projekt har varit i avslutningsfas och flera nya projekt har inte kommit i gång. Då anslaget i stor utsträckning används för medfinansieringsprojekt av regionalfondsprojekt har det bidragit till avvikelsen.
4. 1:1 ap.24.9 Region Halland. Avvikelsen beror på ett minskat inflöde av ansökningar till Utvecklingscheckar och lägre utbetalningsbelopp jämfört med tidigare år.
5. 1:1 ap.24.10 Region Dalarna. Avvikelsen beror på lägre utbetalningar än beräknat samt att det under 2021 beviljades färre stöd till företag än normalt vilket påverkade utbetalningarna under 2022.
6. 1:1 ap.24.19 Region Västmanland. Minskningen i utbetalningar gällande projekt från föregående år beror på att projektägare tillåts rekvirera halvårsvis i stället för kvartal vilket medför att flertalet utbetalningar förskjuts till nästa år. En annan anledning är att flera projekt inte upparbetat projektbudget som tänkt.
7. 1:1 ap.24.22 Region Stockholm. Avvikelsen beror på att projektbudgetar inte upparbetats enligt plan samt att merparten av besluten för år 2022 fattades under det fjärde kvartalet, därav har utbetalningar inte varit aktuellt för dem under året.
8. 1:1 ap 26 Det lägre utfallet beror på försenad programstart.
9. Låga utgifter på anslag 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020 i förhållande till disponibla medel beror främst på att projekten inte rekvirerat medel i den takt som förväntats på grund av coronapandemin.

10. 1:4 ap 1 I princip inga utgifter har redovisats mot anslag 1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för rättvis omställning perioden 2021-2027 då programmen beslutades av EU-kommissionen senare än beräknat.

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

11. 1:15 ap 5 Avvikelsen beror på att planerade utbetalningar 2022 kopplat till uppdragen förenkling genom utveckling av verksamt.se samt miljöuppstånd transfereras i stället under 2023.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

12. Avvikelsen avser huvudsakligen korttidsstödet. Den lägre anslagsförbrukningen är främst hänförlig till minskade kostnader för köpta tjänster.
13. 1:22 ap.1 Stödet är ett rättighetsstöd till följd av effekter av en oförutsedd händelse och omfattningen och nyttjandet av stödet är svårt att bedöma. Avvikelsen beror på flera stora återbetalningar som netto överskred utbetalningarna.

Utnyttjad anslagskredit

Utnyttjad anslagskredit	Utnyttjad kredit 2022	Anslagskredit enligt regleringsbrev 2022
UTGIFTSSOMRÅDE 19 REGIONAL UTVECKLING		
1:1 Regionala utvecklingsåtgärder		
ap.24:6 Region Uppsala (a)	-7	649
ap.24:8 Region Blekinge (a)	-246	2 034
ap 24:14 Region Värmland (a)	-1 564	3 543
ap.24:15 Region Gävleborg (a)	-1 936	4 321
ap.24:17 Region Västerbotten (a)	-324	6 098
ap.24:21 Region Norrbotten (a)	-6 379	6 643
1:2 Transportbidrag		
ap.2 Transportbidrag - del till Tillväxtverket (a)	-1 976	15 235

Specifikation inkomstitlar (tkr)

Inkomstitel	Inkomster
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	
331 Övriga inkomster	10 835
Summa 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	10 835
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	
001 Övre Norrland	290 255
002 Mellersta Norrland	190 350
003 Norra Mellansverige	152 554
004 Stockholm	53 470
005 Östra Mellansverige	75 519
006 Västsverige	80 684
007 Småland och Öarna	92 704
008 Skåne-Blekinge	71 173
010 Nationellt	256 851
Summa 6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	1 263 560
6315 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021-2027	
001 Övre Norrland	31 995
002 Mellersta Norrland	23 280
003 Norra mellansverige	21 421
004 Stockholm	5 508
005 Östra Mellansverige	10 481
006 Västsverige	8 385
007 Småland och Öarna	10 096
008 Skåne-Blekinge	26 241
009 Nationellt	19 934
Summa 6315 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021-2027	157 340
SUMMA	1 431 736

Redovisning mot bemyndiganden (tkr)

Utgifts- område	Anslag/ anslagsbenämning	Tilldelad bemyndiga- nderam	Ingående åtaganden 1/1 2022	Utgående åtaganden 31/12 2022 ^{1 2}	Utestående åtagandenas fördelning per år				
					År 2023	År 2024	År 2025	År 2026- 2030	
17	1:2:18	Stöd till produktion av audiovisuella verk	100 000	0	97 000	77 000	20 000	0	0
19	1:1.23	Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	100 000	71 000	0 ³	0	0	0	0
19	1:1.24.1	Regionala tillväxtåtgärder - Tillväxtverket	363 140	312 487	286 705	161 958	82 762	27 235	14 749
19	1:1.24.2	Region Kalmar län	85 000	54 266	62 537 ⁴	18 713	19 289	15 602	8 933
19	1:1.24.3	Gotlands kommun	70 000	54 474	66 565	28 878	28 878	8 809	0
19	1:1.24.4	Region Skåne	8 000	400	6 008	6 008	0	0	0
19	1:1.24.5	Västra Götalandsregionen	90 000	70 643	76 311	50 000	20 000	5 000	1 311
19	1:1.24.6	Region Uppsala	25 000	6 648	5 826 ⁵	4 166	1 100	280	280
19	1:1.24.7	Region Östergötland	70 000	21 810	68 516	24 647	24 647	15 000	4 222
19	1:1.24.8	Region Blekinge	85 000	64 317	67 342	26 937	18 182	14 815	7 408
19	1:1.24.9	Region Halland	27 000	18 784	22 489 ⁶	9 121	8 211	5 157	0
19	1:1.24.10	Region Dalarna	140 000	77 396	78 861 ⁷	38 000	28 000	12 861	0
19	1:1.24.11	Region Sörmland	5 000	100	190 ⁸	0	190	0	0
19	1:1.24.12	Region Jönköpings län	70 000	46 623	58 870	27 550	20 000	7 000	4 320
19	1:1.24.13	Region Örebro län	60 000	45 767	45 838	30 342	9 407	5 537	552
19	1:1.24.14	Region Värmland	155 000	140 542	125 424	40 000	30 000	30 000	25 424
19	1:1.24.15	Region Gävleborg	175 000	147 816	163 998	70 000	50 000	30 000	13 998
19	1:1.24.16	Region Kronoberg	45 000	37 803	39 606	17 000	13 000	6 000	3 606
19	1:1.24.17	Region Västerbotten	280 000	205 560	199 245 ⁹	109 896	39 349	32 000	18 000
19	1:1:24.18	Region Jämtland Härjedalen	220 000	195 124	185 820	79 900	52 000	35 300	18 620
19	1:1:24.19	Region Västmanland	50 000	24 847	35 209 ¹⁰	21 141	10 792	2 889	387
19	1:1:24.20	Region Västernorrland	230 000	161 634	166 494 ¹¹	65 000	55 000	40 000	6 494
19	1:1:24.21	Region Norrbotten	310 000	294 124	303 332	105 000	105 000	75 000	18 332
19	1:1:24.22	Region Stockholm	18 000	11 587	12 133 ¹²	7 500	3 350	800	483
19	1:1:26	Regionala utv.åtg – Fonden för en rättvis omställning (ram)	300 000	0	63 782 ¹³	15 863	23 214	20 481	4 224
19	1:3.2	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	1 700 000	2 290 875	1 698 337	914 067	784 270	0	0
19	1:4:1	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2021-2027	2 300 000	0	545 320 ¹⁴	153 368	185 799	143 166	62 987
23	1:15.5	Konkurrenskraftig livsmedelssektor - Tillväxtverket	11 000	2 460	2 571 ¹⁵	2 571	0	0	0
23	1:17.6	Landsbygdsstöd - Statsbidrag kommuner	138 000						
24	1:5.8	Näringslivsutveckling - Tillväxtverket	106 000	25 325	51 715 ¹⁶	34 132	17 583	0	0

Kommentarer

- Regioner och Gotlands kommun ansvarar själva för de åtaganden de ingår i. Det innebär att utestående åtaganden på anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder ap.24 delposterna 2–22 inte kan överstiga tilldelad bemyndiganderam för det aktuella året.

2. Kommentarer per anslagspost och delpost där den utestående skulden är väsentligt lägre än den tilldelade bemyndiganderamen.
3. UO 19 1:1.23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden. Två-åriga beslut för två års anslagstilldelning fattades år 2021, varav dessa infriats till sin helhet år 2021 och 2022.
4. UO 19 1:1.24.2 Region Kalmar län. Politiska beslut som inte hunnit effektuerats.
5. UO 19 1:1.24.6 Region Uppsala. Sena utlysningar inom ramen för framför allt ERUF har försenat beviljande av medel.
6. UO 19 1:1.24.9 Region Halland. Region Halland har tagit rambeslut för olika checkar men beslut i NYPS tas först när ett företag ansöker om stöd.
7. UO 19 1:1.24.10 Region Dalarna. Låg nivå på beslut under 2021 påverkar även 2022. Under 2022 togs det beslut på många förstudier inför programperiodens öppnande och i slutet av året beslutades de första lite större projekten vilka inte upparbetade några större kostnader.
8. UO 19 1:1.24.11 Region Sörmland. Mindre än 75% av beställningsbemyndigande i slutet av 2022 pga. inflödet av ansökningar under coronaåren varit lägre än förväntat.
9. UO 19 1:1.24.17 Region Västerbotten Avvikelse pga. förseningar i programstart för EU-programmen 2021-2027.
10. UO19 1:1.24.19 Region Västmanland. Mindre än 75% av beställningsbemyndigande i slutet av 2022 pga. inflödet av ansökningar under coronaåren varit lägre än förväntat.
11. UO 19 1:1.24.20 Region Västernorrland. Utestående åtaganden är beroende av antal och storlek på beviljade stöd och i gränsen mellan ERUF-perioder ändras detta. Under 2022 har också förstärkningar av pågående projekt genomförts, ReAct samt valutakursomräkning, vilket gjort att antalet nya ansökningar minskat.
12. UO 19 1:1.24.22 Region Stockholm. Under året har ett antal faktorer påverkat inflödet av ansökningar varav en bidragande faktor organisatoriskt har varit resursbrist. Övriga faktorer som påverkat inflödet har varit kvarliggande effekter efter coronapandemin.
13. UO19 1.1.26 Regionala utv.åtg – Fonden för en rättvis omställning. Försenad programstart.
14. UO 19 1.4.1 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2021–2027. Inga åtaganden är redovisade mot anslag 1:4 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för rättvis omställning perioden 2021–2027. Försenad programstart.
15. UO 23 1:15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor – Tillväxtverket. De flesta projekt blev beslutade och infriades under året förutom två projekt som ska infrias 2023.
16. UO 24 1:5.8 Näringslivsutveckling – Tillväxtverket. Planerade treåriga beslut avseende verksamhetsbidrag genomfördes inte 2022.

Finansiella villkor (tkr)

Finansiella villkor enligt regleringsbrev

Villkor	Utfall	Kommentarer till utfall
Utgiftsområde 17, 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete		
ap.18 Stöd till produktion av audiovisuella verk		
Genomförande av stödet till produktion av audiovisuella verk, högst 2 000 tkr	762	
Genomförande av uppdrag att förbereda handläggning av stöd till produktion av audiovisuella verk. (Ku2022/01140), högst 1 000 tkr	146	
Utgiftsområde 19, 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder		
ap. 23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden		
Enligt förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner, högst 71 000 tkr	71 000	
Förvaltningsändamål, högst 4 000 tkr	3 169	
ap.24.1 Tillväxtverket		
Viss administration, uppföljning och utvärdering, högst 29 600 tkr	22 672	
Ersättning för vissa kreditförluster Norrlandsfonden, högst 10 000 tkr	0	Inget utfall per 2022
Ersättning för vissa kreditförluster Almi, högst 10 000 tkr	3 094	
Särskilt driftstöd i sårbara och utsatta områden, högst 70 000 tkr	54 484	
Stöd till företag med försäljningsställen för drivmedel, högst 75 000 tkr	3 211	
Stöd till företag med försäljningsställen för drivmedel, adm högst 1 400 tkr	0	Inget utfall per 2022
Regionala strukturer för validering, högst 21 000 tkr	0	Inget utfall per 2022
Regionala strukturer för validering, adm högst 1 000 tkr	694	

Finansiella villkor enligt regleringsbrev (forts.)

Villkor	Utfall	Kommentarer till utfall
Utgiftsområde 23, 1:15 Konkurrenskraftig Livsmedelsektor		
ap.5 Konk livsmedelssek – del till Tillväxtverket		
Genomförande av uppdraget att vidta åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (N2019/03240), högst 27 000 tkr	18 236	
Uppdraget att bidra till att förenkla och effektivisera för verksamhetsutövare inom livsmedelskedjan att anmäla eller ansöka om tillstånd för miljöfarlig verksamhet (N2021/00171), högst 5 000 tkr	2 500	
Utgiftsområde 24, 1:4 Tillväxtverket		
ap.1 Tillväxtverket – del till Tillväxtverket		
Tillväxtverkets arbete med omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring, högst 5 000 tkr	4 196	
Tillväxtverkets arbete med företagsportalen verksamt.se, minst 10 000 tkr	11 973	
Utgiftsområde 24, 1:5 Näringslivsutveckling		
ap.8 Näringslivsutveckl – del till Tillväxtverket		
Insatser för omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring, högst 75 000 tkr	60 736	
- Avser ekoturism, 25 000 tkr	23 923	
Arbetet med verksamt.se, minst 20 000 tkr	30 451	
Stärka arbetet med entreprenörskap och företagande bland unga i högre utbildning, minst 4 500 tkr	4 500	
Uppdraget jobbsprånget, högst 10 000 tkr	10 000	
Åtgärder inom industripolitiken, högst 2 000 tkr	1 729	
Utgiftsområde 24, 2:3 Exportfrämjande verksamhet		
ap.10 Uppdrag enligt regerings exportstrategi		
Utveckling av verksamt.se, högst 3 000 tkr	2 978	

Finansiella villkor enligt regeringsbeslut

Villkor	Utfall	Kommentarer till utfall
Utgiftsområde 23, 1:15 Konkurrenskraftig Livsmedelsektor		
ap.5 Konk livsmedelssek – del till Tillväxtverket		
- 9 000 tkr för samordning av den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna,	5 844	
- 2 000 tkr för analyser av den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan,	1 815	
- 10 000 tkr för förenkling genom utveckling av Verksamt.se,	5 307	
- 4 000 tkr för analys av kompetensförsörjningsbehov och genomförandet av åtgärder,	3 269	
- 2 000 tkr för att förmedla bidrg till Sweden Food Arena,	2 000	
Utgiftsområde 23, 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur		
ap.6 Landsbygdssöd – Statsbidrag kommuner		
Viss administration, uppföljning, utvärdering och erfarenhetsutbyte, högst 1 360 tkr	1 134	

Villkor	Kommentar
Utgiftsområde 19, 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder	
ap.24.2 Region Kalmar län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.3 Gotlands kommun	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.4 Region Skåne	
Uppföljning och utvärdering, högst 700 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.5 Västra Götalandsregionen	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.6 Region Uppsala	
Uppföljning och utvärdering, högst 600 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.7 Region Östergötland	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.8 Region Blekinge	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.9 Region Halland	
Uppföljning och utvärdering, högst 400 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.10 Region Dalarna	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.11 Region Sörmland	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.12 Region Jönköpings län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.13 Region Örebro län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.14 Region Värmland	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.15 Region Gävleborg	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.16 Region Kronoberg	
Uppföljning och utvärdering, högst 600 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.17 Region Västerbotten	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.18 Region Jämtland Härjedalen	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.19 Region Västmanland	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.20 Region Västernorrland	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.21 Region Norrbotten	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.
ap.24.22 Region Stockholm	
Uppföljning och utvärdering, högst 500 tkr	Villkoret uppfyllt enligt intygande.

Kommentarer till finansiella villkor

Finansiella villkor enligt Tillväxtverkets regleringsbrev 31 december 2022 där inte annat anges.

För anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder ap 24 ap.2–22 har respektive beslutsfattare, som bestämmer över den aktuella anslagsposten, intygat till Tillväxtverket att villkoren är uppfyllda.

Tillväxtverkets uppdrag med administration och kontroll av stöd till korttidsarbete är finansierat inom ramen för det befintliga förvaltningsanslaget.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma till följd av det.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Tillväxtverkets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 10 § Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring har Tillväxtverket 5 januari 2022 som brytdag för räkenskapsåret 2022. Efter brytdagen är fakturor över 100 000 kronor exklusive moms bokförda som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

För semesterdagar som är intjänade före 2009 avräknas anslaget först vid uttag av dessa semesterdagar enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen.

EU-mellanhavanden

Grundläggande redovisningsprincip är att redovisa en fordran/skuld motsvarande de kostnader Tillväxtverket haft i form av utbetalda bidrag, och som bedöms ersättas, minskat med de inbetalningar som EU-kommissionen har gjort till Tillväxtverket för programperioden.

En värdering och justering av det beräknade beloppet görs avseende de faktorer som påverkat tidigare inbetalt belopp från EU. De faktorer som påverkar betalningar från EU, i relation till de kostnader som myndigheten haft i form av utbetalda bidrag med mera, är kursvinster och kursförluster, medfinansieringseffekter och avskrivna fordringar. Dessutom görs en värdering av eventuell ej reglerad ansökan, samt innehållen fordran, till balansdagens kurs (EU-kommissionen innehåller tio procent av ansökt belopp, detta regleras vid avslut av EU:s räkenskapsår).

Tillväxtverkets redovisningsprincip beaktar inte medfinansieringseffekter för perioden efter räkenskapsårets senaste reglerade utgiftsdeklaration, då beräkning av den faktiska medfinansieringseffekten sker på basis av utbetalt belopp från EU enligt utgiftsdeklaration. Bedömningen är att sådana medfinansieringseffekter för perioden efter räkenskapsårets sista utgiftsdeklaration fram till årsboks slutstillfället inte medför några väsentliga beloppsmässiga effekter på värderingen.

Samtliga inbetalningar från EU redovisas under inkomsttitel 6314 och 6315 Bidrag från Europeiska Regionala Utvecklingsfonden med undertitlar för respektive programperiod.

Avvikelser från ekonomiaadministrativa regelverk

Räntekontorutin och finansieringsanalys

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 får Tillväxtverket använda en förenklad räntekontorutin. Det innebär att bokföring mellan räntebärande och icke räntebärande medel sker vid månadsavslut i stället för löpande. Bakgrunden är att vissa sakanslag och externa medel används för att finansiera verksamhetskostnader.

Tillväxtverket undantas även från kravet enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag vad gäller att årsredovisningen ska innehålla en finansieringsanalys.

Nuvärdesberäkning av lån

Tillväxtverkets bedömning är att nuvärdesberäkning av utlåningen inte väsentligen påverkar att värdet blir mer rättvisande.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Maskiner, inventarier, installationer med mera är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. Maskiner och inventarier med en ekonomisk livslängd på minst tre år, och ett anskaffningsvärde som överstiger 25 000 kronor, är aktiverat. Löpande anskaffning av kringutrustning kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Egenutvecklade IT-system aktiveras som en immateriell tillgång när nyttjandeperioden bedöms till tre år eller mer och nedlagda kostnader för den aktiveringsbara delen uppgår till minst en miljon kronor.

Rättigheter och andra immateriella tillgångar aktiveras där en bedömd nyttjandeperiod är tre år eller mer och anskaffningsvärdet uppgår till minst 100 000 kronor.

Förbättringsutgifter på annans fastighet aktiveras när den ekonomiska livslängden uppgår till minst tre år och nedlagda kostnader uppgår till minst 250 000 kronor per projekt.

En anläggningstillgång kan behöva delas upp i komponenter utifrån de olika komponenternas nyttjandeperioder, anskaffningsvärde och komponenternas andel av tillgångarnas totala anskaffningsvärde. Om den ekonomiska livslängden understiger tre år får anskaffningen redovisas som en

anläggningstillgång om kostnadsfördelningen över tid annars skulle påverkas väsentligt.

Tillväxtverket har beslutat att större anskaffningar av likartade tillgångar av mindre värde som uppgår till minst 100 000 kronor ska betraktas som anläggningstillgångar.

Avskrivningar görs enligt följande tabell:

Tillämpade avskrivningstider

5 år	Immateriella tillgångar Möbler
3 år	Nya persondatorer och ny plattform för myndigheten Servrar Kopieringsmaskiner

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Konstverk

Tillväxtverket tilldelades 2016 vård om 45 konstverk. Av dessa ska tre verk ses som kulturtillgångar och har därmed förts upp på balansräkningen enligt beslut från Statens konstråd. Dessa tillgångar skrivs inte av.

Utlåning

Värderingen av lånen bygger på erfarenhetsberäkningar och på detaljerade analyser och bedömningar av utvalda enskilda ärenden. Utestående lån värderas kontinuerligt och reservering görs för förluster.

Från 2017 värderas utlåning enligt nedanstående värderingsprinciper:

Utestående lån i form av så kallade såddlån (finansiering i tidigt stadium av nyligen etablerade företag) värderas enligt nedan:

- De första två åren efter utbetalning av lån värderas lånen i en grupp till 20 procent av utbetalt belopp. Om det finns indikation under utbetalningsperioden (första åren) att låntagaren inte kan återbetala ett lån ska lånet värderas till noll.
- Efter de första två initiala åren ska upp-/nedskrivning ske på basis av individuell bedömning enligt nedan:

Procent av nominellt belopp	Individuell bedömning
0 procent	Låntagare bedöms ej återbetala lån
20 procent	Bedömning vid helt utebliven amortering
50 procent	Bedömning vid viss amortering
80 procent	Bedömning om låntagare följer amorteringsplanen

Då risken är kopplat till det sökta projektet, och inte det enskilda bolaget som helhet, kan aldrig ett högre värde än 80 procent av lånefordran upptas enligt försiktighetsprincip.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar som är förfallna mer än sex månader redovisas som osäkra. Beloppet i balansräkningen redovisas till det värde som kundfordringar beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs, dock har hänsyn inte tagits till belopp som understiger 100 000 kronor.

Beslutade återkrav av stöd för korttidsarbete har värderats i balansräkningen till det värde som återkravsfordringarna beräknas inflyta. De ärenden som inte har ett formellt återkravsbeslut, exempelvis övervägande om beslut, har inte tagits upp som fordran.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under avsnittet kompetensförsörjning.

Ersättning till styrelsens ledamöter samt ledande befattningshavare utsedda av regeringen

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska en myndighet i sin årsredovisning redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut under året till styrelseledamöter och ledande befattningshavare som utsetts av regeringen. För dessa personer skall myndigheten också uppge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Under 2022 har styrelsen bestått av Kristina Alsér (ordförande), Tillväxtverkets generaldirektör och ytterligare sju ledamöter.

Ersättningen till styrelsens ledamöter samt övriga uppdrag under 2022 framgår av nedanstående tabell:

Ledamot	Ersättning (tkr)	Ledamot i styrelsen fr.o.m./t.o.m under 2022	Övriga uppdrag
Kristina Alsér, ordförande	55	Ledamot under hela året	Styrelseordförande Mercatus Engineering AB, Arkitektbolaget Kronoberg Aktiebolag och Mercatus Holding AB. Styrelseledamot Kristina Alsér AB och Entreprenörinvest Sverige AB.
Sara Wallin	32	Ledamot under hela året	Styrelseledamot Seafire AB, Seafire Holdco AB, Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän samt Västsvenska Handelskammaren Service AB.
Carl Melin	31	Ledamot under hela året	Styrelseledamot Göteborgs universitet. Styrelseledamot Tekniska museet och Tornberget AB.
Margareta Dahlström	39	Ledamot under hela året	Styrelseledamot Reglab
Per Grankvist	41	Ledamot under hela året	Styrelseledamot Vad Vi Vet Media AB, Hvad Vi Ved Aps, United Pattern AB och Data Act Lab Ab.
Mikael Westberg	46	Ledamot under hela året	Ledamot Domstolsverkets insynsråd, Myndigheten för arbetsmiljökunskaps insynsråd samt Fondtorgsnämnden.
Hellen Wohlin Lidgard	19	Ledamot fr.o.m. 1 juli 2022	Styrelseordförande Yellow Elk AB, Baloo Learning AB, Yellow Elk Linköping AB, Ceres Edtech AB. Styrelseledamot Soltech Energy Sweden AB, Art & Bob AB, Quantum Leap Consulting AB, Nordstjernen Growth AB, Excitation Capital AB, Yellow Elk Mid AB.
Elisabeth Backteman, generaldirektör	633	Ledamot fr.o.m. 1 augusti 2023	Styrelseordförande Karlstads universitet Samhällsnytta AB.
Gunilla Nordlöf, generaldirektör	865	Ledamot t.o.m. 30 juni 2022	Styrelseordförande Riksgälden. Styrelseledamot Stockholms universitet. Styrelseledamot Stockholms universitet holding AB och Stockholms universitet Inkubator AB.
Amir Sajadi	22	Ledamot t.o.m. 30 juni 2023	Styrelseledamot Karlstads universitet. Styrelseordförande Centrum för gymnasieutbildning i Sverige AB. Styrelseledamot Järvaskolan AB.

Ersättningen till överdirektör Francisca Ramsberg var 833 tusen kronor.

Styrelsens och utskottens möten och närståendeförhållande

Styrelsen hade fem sammanträden under 2022.

Revisionsutskottet bestod av Margareta Dahlström, ordförande, Sara Wallin och Mikael Westberg. Revisionsutskottet hade sammanlagt fem sammanträden under 2022.

Vad gäller närståendeförhållande är Tillväxtverkets styrelseledamot Sara Wallin vd för Chalmers Ventures.

Noter till resultaträkningen (tkr)

Not 1 Intäkter, kostnader och transfereringar upparbetade per organisation

Övergripande poster	Tillväxtverket	Regioner	Nämnden för hemslöjdsfrågor	Totalt 2022
Intäkter av anslag	1 169 091		3 797	1 172 888
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	66 331		0	66 331
Summa intäkter	1 235 422		3 797	1 239 219
Verksamhetens kostnader	1 235 422		3 797	1 239 219
Lämnade bidrag	2 129 357	1 054 678	8 796	3 192 831

Not 2 Intäkter av anslag

	2022	2021
Förvaltningsanslaget, 24.1.4.1	930 712	960 397
Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden, 19.1.1.23	3 169	2 291
Regional tillväxt TVV, 19.1.1.24.1	69 447	58 522
Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020, 19.1.3.2	44 096	35 790
Näringslivsutveckling, 24.1.5.8	95 046	83 024
Uppdrag enligt regeringens exportstrategi (ram), 24.2.3.10	8 446	5 925
Miljöövervakning mm del till Tillväxtverket, 20.1.2.2	1 859	4 520
Landsbygdsstöd - Statsbidrag kommuner, 23.1.17.6	1 134	1 031
Konkurrenskraftig livsmedelssektor-Tillväxtverket	14 274	11 773
Stöd till produktion av audiovisuella verk	909	0
Nämnden för hemslöjdsfrågor, 17.4.3.1	2 631	2 579
Främjande av hemslöjd, 17.4.3.2	1 166	1 962
Summa intäkter av anslag	1 172 888	1 167 813

Avvikelse föreligger avseende anslag 24.1.4.1 där summa utgifter är 930 888 tkr och intäkter av anslag i resultaträkningen är 930 712 tkr. Skillnaden, 176 tkr, beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Beloppet har redovisats mot anslag, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen i enlighet med övergångsbestämmelser till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Not 3 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2022	2021
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
- Hyresintäkter	5 714	6 188
- Konsultarvoden	2 868	3 344
- Nypsavgifter	14 361	7 766
- Ersättning för myndighetsgemensamma projekt	1 395	1 080
- Övriga intäkter 4 §	831	1 329
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	8	0
Summa	25 177	19 706

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not		2022	2021
4	Intäkter av bidrag		
	Bidrag från statliga myndigheter	17 092	37 706
	Bidrag från övriga	-826	5 215
	Bidrag från EU och EU-länder	22 320	17 093
	Summa	38 586	60 014
5	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgälden	2 155	0
	Orealiserade kursvinster	412	89
	Övriga	0	-146
	Summa	2 568	-57
6	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och andra avgifter enligt lag och avtal)	473 730	433 753
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	991	1 127
	Sociala avgifter	229 290	212 723
	Övriga kostnader för personal ¹	7 579	4 150
	Summa	710 598	650 626
	¹ Övriga kostnader för personal omfattar även aktivering av personalkostnader avseende upparbetning av immateriella anläggningstillgångar som minskar delposten med 9 879 tkr (fg år 7 008 tkr).		
7	Övriga driftskostnader		
	Resor, representation, information	8 636	1 428
	Köp av varor	2 383	2 255
	Köp av tjänster	441 034	488 883
	Övrigt	2	70
	Summa	452 055	492 637
8	Finansiella kostnader		
	Räntekostnad lån i Riksgälden	606	0
	Övriga finansiella kostnader	170	710
	Summa	776	710

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not 9	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2022	2021
	Intäkter EU-medel, ERUF 2014-2020 ¹	1 263 560	1 175 477
	Intäkter EU-medel, ERUF 2021-2027	157 340	0
	Förändring av fordran EU:s strukturfonder ²	88 942	98 688
	Övriga intäkter av uppbörd ³	5 439	107 093
	Summa	1 515 282	1 381 258

¹ Intäkter ERUF 2014-2020 har påverkats av:	2022	2021
Kursvinster och kursförluster	9 944	5 100
Medfinansieringseffekter	95 984	15 023
Avskrivna fordringar	-39	-39
Summa	105 889	20 084

²Förändring av fordran EU:s strukturfonder 2022 utgörs av återföring av periodiserad fordran ERUF 2014-2020 från 2021-12-31 med -155 956 tkr samt periodisering av fordran ERUF 2014-2020 per 2022-12-31 med 244 898 tkr.

Ytterligare information om EU-mellanhavanden avseende ERUF återfinns i not 21, Övriga upplupna intäkter.

³Övriga intäkter av uppbörd har minskat. De beror främst på en återbetalning av revolverade medel avseende finansieringsinstrument på 78 103 tkr från år 2021

1 263 560 tkr (fg år 1 175 477 tkr) har inbetalats på inkomsttitel 6314 (ERUF 2014-2020) och 157 340 på inkomsttitel 6315 (ERUF 2021-2027),

bidrag från europeiska regionala utvecklingsfonden. Se specifikation inkomsttitlar för fördelning av inbetalning per undertitel.

Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2022	2021
	Medel från EU för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	225 118	212 944
	Medel från Danmark för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	5 011	2 781
	Medel från Norge för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2021	1 970	1 574
	Medel från EU för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2021-	0	0
	Medel från Danmark för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak	3 886	0
	Övrigt	389	604
	Summa	236 374	217 903

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not 11 Lämnade bidrag	2022	2021
Lämnade bidrag (se specifikation nedan)	3 290 382	11 534 497
Eftergifter och avskrivningar av kapitallån, se även not 17	8 542	9 870
Förändring av värdereglering av kapitallån, se även not 17	4 631	-18 051
Återkravsfordringar	-110 724	-1 126 733
Summa	3 192 831	10 399 583
Anslag och organisationer med stora bidragsutbetalningar		
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.3.2 ERUF 2014-2020	1 219 571	1 242 266
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.4.1 ERUF 2021-2027	983	0
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.1.24.1 Regionala Tillväxtmedel	255 822	283 949
Utbetalas som transportbidrag från anslag 19.1.2.2 Transportbidrag	509 840	414 514
Utbetalas som företagsstöd från anslag 24.1.5.8 Näringslivsutveckling	117 199	150 522
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.1.23 Socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	71 000	71 000
Utbetalats till Naturvårdsverket anslag 20.1.2.2 Miljöövervakning	3 132	0
Utbetalas som företagsstöd från anslag 23.1.17.6 Landsbygdsstöd - Statsbidrag kommuner	68 640	68 640
Regionförbund/Samverkansorgan från anslag 19.1.1.24.2 - 19.1.1.24.22	1 054 678	1 073 560
Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	232 110	210 390
Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2021-2027	3 886	0
Stöd till korttidsarbete 24.1.22.1	-294 686	7 836 973
Övrigt	48 208	182 684
Summa	3 290 382	11 534 497
Not 12 Årets kapitalförändring		
	2022	2021
Kapitalförändringen visar skillnaden mellan poster som anslagsavräknats men inte redovisats som intäkt/kostnad och poster som endast redovisats som intäkt/kostnad, men inte anslagsavräknats.		
Förändring av:		
- Eftergifter, avskrivningar, kapital	-8 542	-9 870
- Förändring av reserverat, lån	-4 631	18 051
- Förändring av periodisering EU:s strukturfonder	88 942	98 688
- Avskrivningar uppgiftskravstjänsten	0	0
- Återkravsfordringar i transfereringsverksamhet	110 751	1 126 750
Summa	186 521	1 233 619

Noter till balansräkningen (tkr)

Not		2022-12-31	2021-12-31
13	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	367 378	341 842
	Årets anskaffningar	44 319	25 536
	Summa anskaffningsvärde	411 697	367 378
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-316 870	-260 192
	Årets avskrivningar och nedskrivningar	-23 511	-56 677
	Summa ackumulerade avskrivningar	-340 381	-316 870
	Utgående bokfört värde	71 316	50 508
	Årets anskaffningar 2022 och 2021 avser utveckling av stödärendesystemet Nyps 2020. Då vissa aktiverade anläggningstillgångar av Nyps 2020 bedömts ha en kortare nyttjandeperiod än tre år har nedskrivning gjorts om 29 348 tkr under 2021. Vid bedömning av övriga aktiverade anläggningstillgångar i Nyps 2020 kvarstår den bedömda nyttjandeperioden till fem år varvid inget ytterligare nedskrivningsbehov föreligger vid bokslutstillfället 2022.		
14	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	12 285	12 285
	Årets anskaffningar	0	0
	Summa anskaffningsvärde	12 285	12 285
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-11 557	-11 319
	Årets avskrivningar och nedskrivningar	-238	-238
	Summa ackumulerade avskrivningar	-11 795	-11 557
	Utgående bokfört värde	491	729
15	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	10 047	8 688
	Årets anskaffningar	8	1 359
	Summa anskaffningsvärde	10 055	10 047
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-7 143	-5 622
	Årets avskrivningar	-1 058	-1 521
	Summa ackumulerade avskrivningar	-8 201	-7 143
	Utgående bokfört värde	1 854	2 904
16	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	72 076	54 676
	Årets anskaffningar	5 870	17 459
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-1 684	-59
	Summa anskaffningsvärde	76 262	72 076
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-50 811	-39 390
	Årets avskrivningar	-11 080	-11 413
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	1 199	-8
	Summa ackumulerade avskrivningar	-60 692	-50 811
	Utgående bokfört värde	15 570	21 265
	Årets utrangeringar avser främst datorer, årets försäljning avser en bil.		

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 17 Utlåning	2022-12-31	2021-12-31
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet		
Lånefordringar vid årets början	36 900	21 638
Nyutlåning	11 450	11 933
Amortering av lån	-5 423	-4 852
Avskrivning av lån	-8 542	-9 870
Årets värdering	-4 631	18 051
Summa	29 754	36 900
Utvecklingskapital/royalty		
Royaltylån vid årets början	0	0
Nyutlåning	0	0
Amortering av lån	0	0
Avskrivning av lån	0	0
Reservering för låneförluster	0	0
Summa	0	0
SUMMA UTLÅNING	29 754	36 900
Bedömda löptider för utlåning		
Återstående löptid om högst 1 år	1 621	3 053
Återstående löptid längre än 1 år men högst 5 år	28 133	18 269
Återstående löptid längre än 5 år men högst 10 år	0	15 578
Återstående löptid längre än 10 år	0	0

Då utlåningen i noten avser den utlåning som beslutas av samverkansorgan/landsting och utbetalas från respektives tilldelade 1:1 anslag, så har ingen låneram kunnat kvantifieras till belopp per 2022-12-31.

Västra Götalandsregionen och Region Jämtland Härjedalen hade per 2022-12-31 beviljad utlåning uppgående till 5 537 tkr som ännu inte utbetalats och som då beloppsmässigt motsvarar lånelöftet per 2022-12-31.

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 17 Utlåning (forts.)

Anslagsfinansierad utlåning 2022	Lånefordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	100 571	11 450	-5 423	-8 542	98 055
Utvecklingskapital/royalty	5 436	0	0	0	5 436
Summa	106 007	11 450	-5 423	-8 542	103 491
		Reservering för låneförluster IB	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet		-63 671	-4 631	-68 301	29 754
Utvecklingskapital/royalty		-5 436	0	-5 436	0
Summa		-69 107	-4 631	-73 737	29 754

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

Anslag	Utfall
UO19 1:1 24:5 Västra Götalands läns landsting	0
UO19 1:1 24:18 Jämtlands läns landsting	0
UO19 1:1 24:2 Samverkansorgan i Kalmar län	0
Summa	0

Inkomstitlar	Utfall
4139 002 Återbetalning av lokaliseringsslån	0
2811 331 Övriga inkomster	5 423
Summa	5 423

Från och med 2020 redovisas amorteringar mot inkomstittel istället för att redovisas mot anslag.

Not 18 Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar hos anställda	222	117
Återkravsfordringar i transfereringsverksamhet	1 346 834	1 265 353
Övriga fordringar	0	0
Förskott till Greater Copenhagen & Skåne Comm	5 672	5 500
Summa	1 352 727	1 270 970

Återkravsfordringar i transfereringsverksamheten avser stöd till korttidsarbete. Dessa återkravsfordringarna uppgår totalt till 1 397 286 tkr, varav osäkra återkrav, som avser pågående konkurser, uppgår till 51 078 tkr.

Av återkravsfordringar är 1 080 314 tkr beslutade och ej skickade, varav 878 516 tkr är överklagade.

Överklagade beslutade och skickade ärenden, där domar ej vunnit laga kraft per 2022-12-31 uppgår till 76 668 tkr.

Dessa ärenden har inte redovisats som osäkra fordringar, dock föreligger osäkerhet om utfallet av domar samt vilka belopp som beräknas inflyta under 2023.

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 19 Förutbetalda kostnader	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	10 096	7 791
Övriga förutbetalda kostnader	5 152	6 955
Summa	15 248	14 746

Not 20 Upplupna bidragsintäkter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	2 782	2 954
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	1 133	548
Summa	3 914	3 501

Upplupna bidragsintäkter avser bidragsfinansierade program där rekvisering för upparbetade kostnader sker under 2023.

Not 21 Övriga upplupna intäkter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna räntor utlåning	472	693
Fordran ERUF period 2014-2020 ¹	244 898	155 956
Övrigt	0	150
Summa	245 370	156 799

¹Specifikation av fordran ERUF 2014-2020

	2022	2021
- varav inbetalt initialt förskott	-335 937	-312 043
- varav inbetalt årliga förskott	-187 889	-184 510
- varav netto lämnade bidrag och inbetalda medel som rekviserats fr EU	617 904	590 524
Summa fordran EU före justeringsposter	94 078	93 972
- Justering för kursvinster och kursförluster	8 651	-1 293
- Justering för medfinansieringseffekter	183 568	87 584
- Justering för omvärdering av innehållna 10% till balansdagens kurs	21 305	1 614
- Justering för omvärdering av erhållna förskott till balansdagens kurs	-62 665	-25 881
- Justering för ej återkrävbbara medel	-39	-39
Summa justerad och värderad fordran ERUF 2014-2020	244 898	155 956

Skuld/fordran ERUF 2014-2020 är beräknad enligt justerade principer fr o m 2017 (se Tilläggsupplysningar, redovisningsprinciper). Den beräknade skulden, eller fordran, utgörs i grunden av netto mellan utbetalda stödmedel och erhållna bidrag från EU. Vid beräkning av skuld/fordran tas även hänsyn till bl a medfinansierings-effekter och valutakursdifferenser vid tidigare inbetalningar från EU.

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 22	Avräkning med Statsverket	2022-12-31	2021-12-31
	Uppbörd		
	Ingående balans	-693	-625
	Redovisat mot inkomsttitel	-1 431 736	-1 287 379
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	1 431 957	1 287 311
	Skulder avseende Uppbörd	-472	-693
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	38 524	17 669
	Redovisat mot anslag	3 263 887	11 376 993
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke-räntebärande	-3 274 195	-11 356 137
	Fordringar avseende anslag i icke-räntebärande flöde	28 216	38 524
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-192 832	8 524
	Redovisat mot anslag	942 695	974 585
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-945 482	-1 175 942
	Återbetalning av anslagsmedel	1	1
	Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-195 618	-192 832
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	919	1 202
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-176	-283
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	743	919
	Övriga fordringar på statens centralkonto		
	Ingående balans	94 701	197 420
	Inbetalning i icke-räntebärande flöde	5 622 356	5 372 012
	Utbetalningar i icke-räntebärande flöde	-7 503 410	-15 543 557
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	1 844 041	10 068 827
	Övriga fordringar på statens centralkonto	57 688	94 701
	SUMMA AVRÄKNING MED STATSVERKET	-109 443	-59 381
Not 23	Kassa och bank	2022-12-31	2021-12-31
	Valutakonton för EU-programmet ÖKS, perioden 2014-2020	188 886	103 346
	Valutakonton för EU-programmet ÖKS, perioden 2021-2027	32 293	0
	Summa	221 179	103 346

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 24 Myndighetskapital

Specifikation förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2021-12-31	115 974	109 096	1 233 619	1 458 689
Ingående balans 2022-01-01	115 974	109 096	1 233 619	1 458 689
Föregående års kapitalförändring	0	1 243 106	-1 233 619	9 487
Årets förändring av lånefordringar mot statskapital	-3 843	0	0	-3 843
Årets kapitalförändring	0	0	186 521	186 521
Summa årets förändring	-3 843	1 243 106	-1 047 098	192 165
Utgående balans 2022-12-31	112 131	1 352 202	186 521	1 650 854

Not 25 Statskapital

	2022-12-31	2021-12-31
Statskapital utan avkastningskrav avseende lån	112 033	115 877
Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från Statens konstråd	98	98
Summa	112 131	115 974

Not 26 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättning	0	29
Årets pensionskostnad	0	-29
Årets pensionsutbetalningar	0	0
Utgående avsättning	0	0

Not 27 Övriga avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättningar för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	4 907	3 622
Årets förändring	1 423	1 285
Summa	6 330	4 907
Ca 750 tkr kommer nyttjas under påföljande år		
Uppsagd personal, uppsägningslöner		
Ingående balans	1 150	1 357
Årets förändring	-202	-207
Summa	948	1 150
SUMMA	7 278	6 057

Noter till balansräkningen (forts.)

Not		2022-12-31	2021-12-31
28	Lån i Riksgälden		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	69 606	98 616
	Under året nyupptagna lån	56 034	40 496
	Årets amorteringar	-36 792	-69 506
	Summa	88 847	69 606
	Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	88 847	69 606
	Beviljad låneram inklusive finansiell leasing	135 000	120 000
	Avvikelsen mellan upptagna lån och det bokförda värdet av anläggningstillgångar är hänförliga till boksluts- transaktioner och ekonomiska händelser sent under året. Skillnaden justeras vid nästa lånetillfälle.		
29	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	9 974	10 423
	Personalens pensionsavgifter	0	0
	Övrigt	61	17 703
	Summa	10 035	28 126
30	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	32 119	29 963
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 316	3 099
	Upplupna kostnader Greater Copenhagen & Skåne Committee	8 231	3 782
	Övriga upplupna kostnader	3 962	25 210
	Summa	46 628	62 054
31	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	8 647	22 725
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	217 582	90 713
	Summa	226 229	113 438
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	3 673	19 130
	mer än tre månader till ett år	2 401	3 516
	mer än ett år till tre år	2 573	79
	mer än tre år	0	0
	Summa	8 647	22 725
32	Övriga förutbetalda intäkter		
	ESF rådet ¹⁾	1 748	1 509
	Övriga förutbetalda intäkter	2 525	0
	Summa	4 273	1 509

Noter till balansräkningen (forts.)

Not	33 Ansvarsförbindelser	2022-12-31	2021-12-31
	Övriga ansvarsförbindelser	0	825
	Summa	0	825

Upptagna ansvarsförbindelser avser pågående skadestandsanspråk i domstol som är osäkra till belopp och sannolikheten för ett utflöde av medel är större än att det inte blir något utflöde.

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram Riksgälden					
Beviljad	135 000	120 000	105 000	100 000	106 000
Utnyttjad	88 847	69 606	98 616	79 142	96 121
Kontokrediter Riksgälden					
Beviljad	51 000	110 000	51 000	15 000	16 000
Maximalt utnyttjad	0	26 239	7 867	8 845	6 552
Räntekonto Riksgälden					
Ränteintäkter	2 155	0	0	5	4
Räntekostnader	0	0	0	5	7
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter	25 177	19 706	15 769	18 169	13 002
Avgiftsintäkter som ej disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter	1 521 287	1 381 258	1 222 219	1 283 979	1 182 931
Anslagskredit					
Beviljad under 24.1:4:1 Förvaltningskostnader Tillväxtverket	19 910	31 265	28 102	16 000	16 000
Beviljad under 24.1:5:8 Näringslivsutveckling	6 973	7 335	11 137	11 137	12 351
Beviljad under 19.1:2.2 Transportbidrag	15 235	12 025	13 645	12 025	12 026
Beviljad under 19.1:1:23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	3 735	3 750	3 750	7 500	50 000
Beviljad under 19.1:1:24 Regionala tillväxtåtgärder	76 049	84 465	78 325	153 062	139 069
Beviljad under 17.4:3 ap 1-2 Förvaltningskostnader Nämnden för hemslöjdsfrågor	79	78	78	77	77
Beviljad under 24.1:22.1 Stöd vid korttidsarbete	0	1 436 000	0	-	-
Beviljad under 19.1:3:2 ERUF 2014-2020	80 000	90 926	76 351	71 051	71 051
Beviljad under 19.1:4.1 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021-2027	32 500	7 500	-	-	-
Beviljad under 17.1:6:4 Regional kulturverksamhet	20	20	20	19	19
Beviljad under 19.1:1:26 Fond för en rättvis omställning	13 000	0	0	0	0
Totalt beviljade krediter	247 501	1 673 364	211 408	270 871	300 593
Utnyttjad under 24.1:4:1 Förvaltningskostnader Tillväxtverket	0	0	-8 538	0	-327
Utnyttjad under 19.1:2.2 Transportbidrag	-1 976	0	0	0	-11 507
Utnyttjad under 19.1:1:24 Regionala tillväxtåtgärder	-10 457	-10 100	-11 426	-19 221	-2 919
Utnyttjad under 17.4:3 ap 1-4 Förvaltningskostnader Nämnden för hemslöjdsfrågor	0	0	0	0	0
Totalt utnyttjade krediter	-12 433	-10 100	-19 964	-19 221	-14 753
Anslag (Ramanslag)					
Anslagssparande	7 522 939	17 060 611	60 254 923	510 825	407 385
Bemyndiganden					
Tilldelade	7 336 140	7 972 000	5 170 000	7 096 000	9 491 000
Summa gjorda åtaganden	4 538 010	4 382 413	4 620 621	-6 242 724	-6 968 131
Personal					
Antal årsarbetskrafter (st)	942	875	490	419	380
Medelantalet anställda (st)	1 048	933	541	453	422
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 277	1 345	1 479	1 308	1 388
Kapitalförändring					
Årets	186 521	1 233 619	-130 861	492 213	-377 559
Balanserad	1 352 202	109 096	217 051	-307 680	58 014

Intern styrning och kontroll 2022

Tillväxtverkets verksamhet omfattas av Internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. I det samlade regelverket för intern styrning och kontroll ingår även förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tillväxtverkets ledning ansvarar för att det finns en process för intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Processen ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet gör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål, bedriver verksamheten effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU. Processen ska säkerställa att vi redovisar verksamheten på ett tillförlitligt och rättvisande sätt och att vi hushållar väl med statens medel. Den ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Riskhantering och revisioner är verktyg för att säkerställa betryggande intern kontroll. Tillväxtverket följer Ekonomistyrningsverkets vägledning på området och deltar aktivt i Ekonomistyrningsverkets nätverk för Intern styrning och kontroll.

Kontrollmiljö

Styrelsen och generaldirektören tydliggör ansvar och uppgifter för verksamheten i styrelsens respektive generaldirektörens arbetsordning.

I Tillväxtverkets Policy för Intern styrning och kontroll beskriver vi ansvarsfördelningen ytterligare genom tre ansvarslinjer. Verksamheten är första linjen där den operativa ledningen ansvarar för att de interna kontroller som krävs för att hantera väsentliga risker i verksamheten finns och efterlevs. Andra ansvarslinjens kontrollfunktioner inom risk, regelefterlevnad, dataskydd och informationssäkerhet granskar, kontrollerar och ger råd och stöd till första linjen. De samordnar uppföljning och rapporterar till generaldirektören och styrelsen. Tredje ansvarslinjen, som lyder direkt under styrelsen, är internrevisionen. Internrevisionen granskar första och andra linjens arbete. Arbetet regleras i Internrevisionens arbetsordning, som beslutas av styrelsen.

Chefer på myndigheten ansvarar för god intern kontroll inom det område de har verksamhetsansvar för. Därutöver har rättschefen ett särskilt ansvar att bevaka att Tillväxtverkets verksamhet bedrivs lagenligt, konsekvent, enhetligt och transparent.

Riskhantering

Under året hanterade vi flera höga riskområden som till exempel bedrägerier/oegentligheter, extern medelsanvändning, informations- och IT-säkerhet och regelefterlevnad. Tillväxtverket bedömer att de åtgärder som vi vidtagit har reducerat riskerna. Men det systematiska riskarbetet inom dessa områden behöver fortsätta.

Tillväxtverkets ledningsgrupp genomförde en workshop om risker för att identifiera och värdera myndighetens nyckelrisker för kommande verksamhetsår. Ledningens riskbild kompletterades med övriga riskbilder för verksamheten, en omvärldsanalys, och interna och externa iakttagelser under revisionen. Den sammanlagda informationen låg till grund för den myndighetsövergripande riskanalysen för år 2023.

Vi tog fram en separat riskanalys för det stora regeringsuppdraget om stöd för korttidsarbete som nu går in i avvecklings- och avslutsfas.

Kontrollåtgärder och uppföljning

Samtliga avdelningar analyserade och hanterade löpande under året verksamhetens aktuella risker. Kontrollåtgärder för att hantera myndighetens väsentliga risker beskrivs i internkontrollplanen. Riskläget följdes upp regelbundet under året i samband med generaldirektörens resultat- och ekonomiuppföljning av verksamheten. De planerade åtgärderna genomfördes enligt plan med något enstaka undantag, och bedöms vara tillfredsställande.

Regelefterlevnadsfunktionen presenterade granskningsrapporter inom områdena Bisysslor och jäv, Serviceskyldighet och skyndsamhet enligt Förvaltningslagen, Risker vid verksamhetsförändringar och Behörighetshantering i ärendehanteringssystemet. I de fall granskningarna identifierade brister beslutades om förbättringsåtgärder och tidpunkt för uppföljning av dessa.

Dataskyddsombudet granskade och lämnade rekommendationer om dataskydd vid tredjelandsöverföring och Tillväxtverkets registerförteckning över personuppgiftsbehandlingar.

Förbättringsområden

Analys och hantering av risker i processer

Tillväxtverket har i många delar av verksamheten ett tvärfunktionellt och processororienterat arbetssätt. Flera väsentliga processer har dessutom påverkan på, eller är beroende av, andra myndigheter eller organisationer. Stödmedelsprocesser, utbetalningsprocessen och inköpsprocessen är exempel på det.

Tillväxtverket gjorde kartläggningar av flera viktiga styrnings- och ledningsprocesser under 2022. För att hantera risker kontrollerat och ändamålsenligt behöver vi analysera risker i processer i högre utsträckning

och minska organisationskartans betydelse vid riskanalyser. Vi har startat arbetet men ser det som ett fortsatt förbättringsområde.

Förvaltningsrättsliga kunskaper

Den kollektiva statliga erfarenheten på myndigheten minskade som en effekt av att Tillväxtverket växte mycket på kort tid under några år som följd av stödet för korttidsarbete. Det konstaterades därför att det fanns behov av att stärka den förvaltningsrättsliga kunskapsnivån. Tillväxtverket genomförde under året flera kunskapshöjande insatser.

Myndighetens chefer och ledare deltog i en halv temadag med övergripande syfte att stärka den interna miljön för intern styrning och kontroll. Utbildningen byggde på den statliga värdegrundens sex principer. Statskontorets breda definition av begreppet korruption presenterades. Därefter gjorde vi dilemmaövningar kring objektivitet och korruption. Vi diskuterade även ledarskapets betydelse för att forma en god intern miljö som förebygger och motverkar korrupta handlingar och beteenden.

Korruptionsförebyggande arbete

Som en del av det systematiska arbetet mot antikorruption inrättade myndigheten en intern visselblåsarkanal under året. Kanalen är ett verktyg för att upptäcka och motverka missförhållanden och oegentligheter i verksamheten. I arbetet med att etablera kanalen användes *trovärdigt* och *tryggt* som ledord för hur myndigheten vill att det ska upplevas att lämna en rapport och hur den tas emot och behandlas.

Teamen som jobbade med antibedrägeri inom stödmedelsprocesser upprättade riskanalyser ur ett bedrägeri- och korruptionsperspektiv. De största riskerna finns inom upphandling och dubbelfinansiering. Risken för dubbelfinansiering är något Tillväxtverket arbetat med i många år. Iakttagelser från bland annat externa revisioner visar att ytterligare riskhanterande åtgärder behövs. Antibedrägeriteamen arbetade under året med att hitta sådana åtgärder för att förebygga och motverka dubbelfinansiering. Vi behöver utvärdera effekten av kontrollerna för att säkerställa att de är tillräckliga för att ytterligare reducera risken.

Ett brett och strukturerat förebyggande arbete mot korruption kommer att fortsätta under 2023, bland annat genom att kartlägga och identifiera korruptionsrisker i våra processer. Vår utgångspunkt kommer att vara i Statskontorets metodstöd för analys av korruptionsrisker.

Styrning och kontroll inom informations säkerhet

Tillväxtverkets informationssäkerhetsarbete är baserat på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och angivna standarder. Arbetet är samordnat med andra berörda funktioner inom myndigheten så att riskbedömningar, krav och åtgärder som rör verksamhet, IT, juridik, dataskydd, intern kontroll, krisledning med mera kan hanteras på ett effektivt sätt. I det arbetet identifierar vi möjliga hot och sårbarheter för att genomföra relevanta säkerhetsåtgärder.

Rapportering sker till Tillväxtverkets ledning. Planering och uppföljning av åtgärder sker kontinuerligt på informationssäkerhetsgruppens möten, där representanter från olika delar av myndigheten ingår. Rutiner finns för hantering och rapportering av incidenter. Uppföljning av åtgärder sker av

funktionen för intern kontroll. Med funktionen för intern kontroll sker också en samordning rörande riskanalyser.

Korttidsuppdraget som inleddes 2020 och den förändrade säkerhetssituationen har ställt ytterligare krav på säkerhetsarbetet. Vi har vidtagit flera åtgärder för att möta dessa krav. Tillväxtverket bedömer att fortsatta åtgärder behöver genomföras inom området.

Internrevision

Under året granskade internrevisionen den interna styrningen och kontrollen i flera verksamheter. Vi redovisar internrevisionens granskningar i revisionsrapporter inklusive beslutade åtgärder i de fall brister har identifierats.

I internrevisionens årsrapport 2022 gör internrevisionen den sammanvägda bedömningen att den interna styrning och kontrollen är tillfredsställande i granskade verksamheter.

Styrelsens underskrifter

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 16 februari 2023

Kristina Alsér, ordförande

Carl Melin

Margareta Dahlström

Sara Wallin

Per Grankvist

Mikael Westberg

Hellen Wohlin Lidgard

Elisabeth Backteman

Tillväxtverket 2022

Produktion: Tillväxtverket
Diarienummer: Å 2022-4944
INFO 0724
ISBN: 978-91-89730-26-7

